IN MEMORIAM Dr R. A. H. HUYSMANS

In het begin van de grote vacantie verleden jaar bereikte ons onverwacht het bericht dat onze medeleraar Dr. Rudolf Huysmans overleden was. Het bericht kwam onverwacht, niet evenwel de dood, immers enige jaren vroeger reeds had hij zijn komst aangekondigd. Dat hij echter zo weinig respijt zou geven werd door niemand, tenzij dan misschien door Mhr. Huysmans zelf, verwacht. Hij kwam stil, rustig, benijdenswaardig zacht. 's Morgens nog was Mhr. Huysmans in Kerkrade bij goede kennissen, hij kwam thuis, ging evenwel op bed liggen omdat hij zich niet helemaal goed voelde en het was gebeurd: Rolduc en speciaal de Philosophie hadden hun leraar verloren.

Ofschoon in Brabant geboren, kwam Rudolf Huysmans in 1921 naar Rolduc voor de studie van de philosophie. Na zijn priesterwijding in 1927 te Roermond werd hij door de bisschop naar Nijmegen gezonden om theologie, speciaal kerkgeschiedenis, te gaan studeren. Hierin promoveerde hij een half jaar, nadat hij op Rolduc als leraar in de philosophie benoemd was, met lof. Daarna doceerde hij tot zijn dood philosophie en kerkgeschiedenis. Dat zijn de feiten: ze zijn weinig in aantal en er is niets bizonders bij. En zoals dit leven door de afwezigheid van vele of opvallende feiten simpel, eenvoudig en onopvallend is, zo is het de uitdrukking van eenzelfde innerlijk. Want juist de eenvoud was wel hèt kenmerk van dit mensenleven.

Honderden Limburgse priesters zullen met dankbaarheid terugdenken aan de tijd toen ze mede door Huysmans in de philosophische wetenschappen werden ingeleid. En dan zullen zij zich wel herinneren dat Mhr.

Huysmans' wijze van lesgeven zich onderscheidde door eenvoud.

Men versta mij wel: ik bedoel niet dat zijn lessen oppervlakkig of vulgarisering van de wetenschap waren, dat ze beneden het wetenschappelijk peil zouden zijn geweest, nee ik bedoel te zeggen, dat hij vooral hield van helderheid, scherpte en klaarheid in wat hij leerde en in de wijze waarop hij dat deed. Zo is het te begrijpen dat hij de franse schrijvers stelde boven de duitse; zo is ook verklaarbaar zijn voorliefde voor wezensbepalingen, indelingen en onderscheidingen en zo ook zijn niet „gründlich" ingaan in ingewikkelde problemen met hun slinkse gecompliceerdheid, die ons verstaan steeds weer opnieuw verwart. Maar juist om de helderheid die hij zocht zal Huysmans als een goed docent in onze herinnering blijven overeenkomstig de oude zegswijze: wie juiste onderscheidingen maakt, is een goed leraar.

Niet alleen echter zijn oud-studenten maar ook zijn collega's, vooral zijn medeleraren hier op Rolduc, zullen aan Mhr. Huysmans blijven denken als aan een eenvoudig mens. Zij zullen zich herinneren dat er in zijn omgang met anderen een klaar blijkende oprechtheid lag, een zich geven zoals je bent zonder reserve's, een overeenstemmen van woord en gebaar met denken en zijn: en dat is immers zedelijke waarheid, echtheid, ongekunsteldheid. Daarvandaan het open en vrank voor zijn mening uitkomen zo men hem die vroeg; daarvandaan zijn gezag als ruimdenkend raadsman betreffende kwestie's van moraaltheologie en kerkelijk recht; daarvandaan zijn onverbloemd uitspreken van wat hij de waarheid dacht, ook ongevraagd als hij meende dat het nodig was.

Tenslotte, de genade veronderstelt en vervolmaakt de natuur en daarom werd Mhr. Huysmans' godsdienstig leven eveneens door zijn eenvoud bepaald. Onze Hoogeerwaarde Heer President bracht in zijn herdenkingswoord bij de begrafenisplechtigheid naar voren dat Mhr. Huysmans was een man die heel veel bad, werkelijk een man van gebed, maar dat was dan wel, voor zover men daar uiterlijk over oordelen kan, het gebed van de eenvoudigen in het Godsrijk. Het was de rozenkrans, die men hem steeds weer zag bidden, het was de oefening van de H. Kruisweg die hij regelmatig hield, het was de Navolging van Christus waaruit hij bij voorkeur mediteerde, het was de herhaaldelijke korte begroeting en aanbidding van Christus in de H. Eucharistie die hij practiseerde. Zijn godsdienstig leven was mannelijk gezond, omdat het gedragen werd door de reine eenvoud.

Dr. Rudolf Huysmans was een eenvoudig mens: van verstand, van hart, van geloof. En daarmede is hij gekarakteriseerd als het kind zoals God dat van de mens verlangt te zijn. Het kind dat zo eenvoudig is, dat de geslepenheid van de slang het geheel ontbreekt. Men kan dat een fout noemen, dan is het echter een zeer benijdenswaardige fout. Maar het is de simpelheid van het kind, het kind dat zijn bescherming en veiligheid vindt bij zijn vader. Omdat hij zo was heeft God, ons aller Vader, hem de genade geschonken van een spoedige, voor ons te spoedige, opname in het Vaderhuis.

En gij, lezer van deze de verscheidenheid van dit leven zo beperkende necrologie, wilt haar niet beoordelen naar de wijze waarop, maar naar degene over wie hier geschreven is. Zij moge daardoor voor U de hernieuwde aanleiding worden tot een dagelijks herdenken van Dr. Rud. Huysmans voor God.

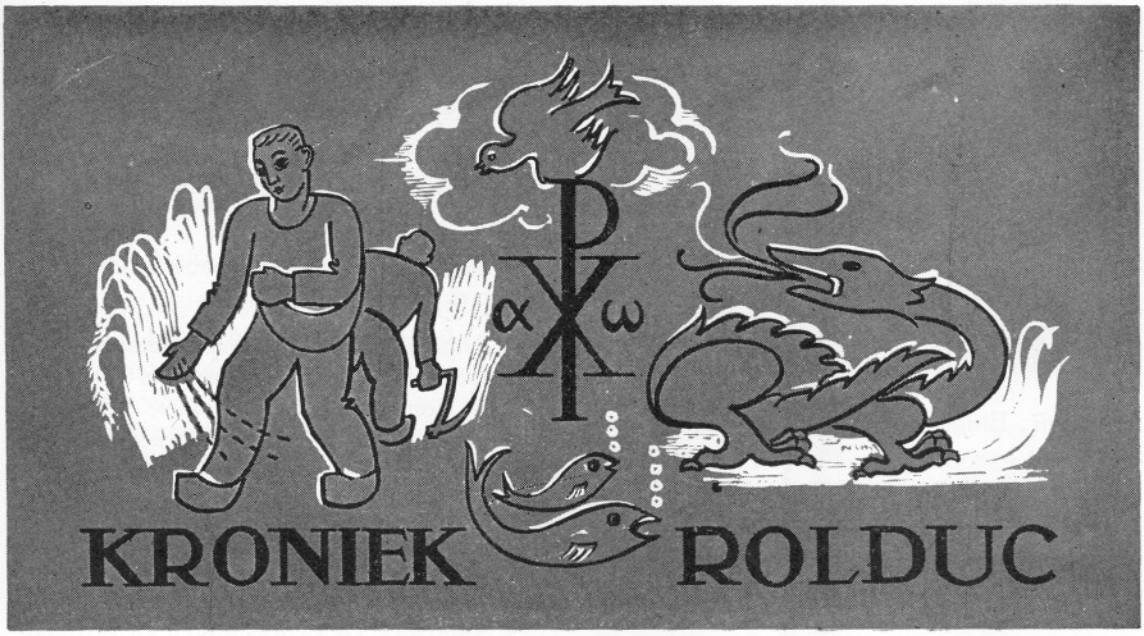

„De wereld is een fluit met zoveel duizend monden
En elkeen blaast zijn lied. En 't maakt een droef geluid
Waarin ik niets van eigen klank heb weergevonden".

(Richard Minne).

1950-1951

Het leven binnen de muren van Rolduc kent zijn telkens eendere dagen. 'n Congé, 'n huiselijk feest of een onverwacht pontificaal bezoek doorschetteren even de eentonigheid, maar dan valt het ritme weer treug in de regelmatige cadans van lessen en studies en gewone gebeurlijkheden. Ook dit gewone heeft zijn aantrekkelijkheid en zijn waarde, zelfs zijn vormende kracht en daarom mag en moet het weer worden vastgelegd in de jaarlijkse huiskroniek, die we hier dan beginnen:

21 Juli. Het dagelijks bestuur der Bisschoppelijke Bouwcommissie komt de verzakkingen van Klein Rolduc in ogenschouw nemen en plannen beramen tot herstel.

22 Juli. De vacantietijd is de tijd der bezoeken. De eerste groep, die we dit jaar mogen begroeten, is de afdeling bouwkunde van de Technische Hogeschool te Aken.

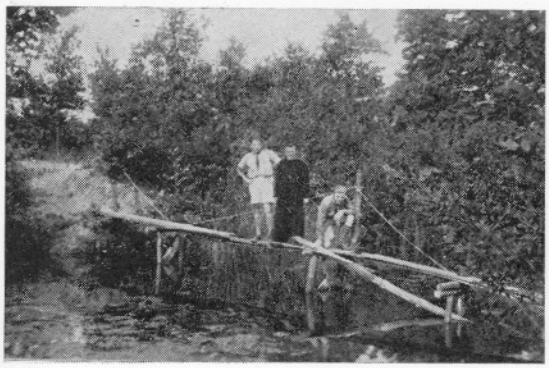

Onze vacantiekampen beginnen vandaag te Meijel.

23 Juli. Nu onze Coadjutor Mgr. Dr. A. Hanssen in Kerkrade vertoeft, kan hij niet nalaten even Rolduc „séjour de son enfance" te bezoeken.

24 Juli. In de vacantie hebben de Eerwaarde Zusters tijd om hun eigen geestelijk leven weer eens onder handen te nemen en daarom beginnen ze vandaag een retraite. Een Eerwaarde Pater Redemporist fungeert als gangmaker.

27 Juli. Enige seminaristen uit Aken bezoeken en bewonderen ons huis.

In de omgeving wordt een vos geschoten.

30 Juli. R. D. R. Huijsmans, die gewoontegetrouw vanmorgen de H. Mis gelezen heeft in de kapel van de Eerwaarde Zusters van het Ziekenhuis, voelt zich bij zijn thuiskomst onwel. Hij gaat even rusten en nog geen half uur later wordt hij dood in bed gevonden. Al wist iedereen dat zijn gezondheid zwak was, toch werd een zo spoedig einde niet verwacht. Moge O.L. Heer hem nu met hemelse krachten overladen.

Al wordt in dit Jaarboek een artikel aan de overledene gewijd, we menen hier toch te moeten vermelden dat hij van 1936-1940 mederedacteur was van ons Jaarboek.

Voor het zangkoor van de Kathedraal van Roermond en een groep verkenners, die onder leiding van onze oud-student Joop Bergsma komen opdagen, geeft Nic. Zeyen een orgelconcert.

2 Augustus. Onder grote belangstelling van priesters, oud-leerlingen en leerlingen heeft de begrafenis van R. D. R. Huijsmans plaats.

3 Augustus. De zusters vieren het gisteren uitgestelde feest van Moeder Overste. Omdat wij niet achter de kloostermuren mochten kijken, verwijzen we belangstellenden naar de huiskroniek der Zusters.

6 Augustus. Van alle kanten komen de deelnemers aan de Sociale Studieweek ons huis bevolken.

7 Augustus. In Ambij, waar hij op het ogenblik pastoor is, viert onze oud-leerling en oud-leraar Dr F. L. H. Roebroek zijn veertigjarig priesterfeest.

10 Augustus. De Geschiedkundige Genootschappen van Brabant en Limburg komen onder leiding van Mgr. Dr. P. van Gils Rolduc bewonderen.

15 Augustus. Alle aanwezige huisgenoten trekken vanmiddag traditiegetrouw naar de Mariagrot in het bosquet.

20 Augustus. De mijnbeambten houden in onze kerk hun recollectiedag.

21 Augustus. Te Eindhoven ontmoeten op het Woenselterrein de elftallen van het Bosse en Roermondse Klein Seminarie elkaar in faire strijd. Rolduc laat Beekvliet met een stevige nederlaag achter.

27 Augustus. Het zangkoor van de St. Nilaasparochie te Venlo komt Rolduc bezichtigen.

29 Augustus. De benoemingen en verplaatsingen in ons bisdom, die vandaag bekend worden, brengen ook enige veranderingen in ons huis mee: R. D. Th. Tijssen gaat ons verlaten. Hij zal zijn krachten wijden aan het

R. D. TH. THIJSSEN, 1946—1950.

rectoraat van de Wilhelminaschool te Heerlerbaan.

Van de jonge priesters van het Seminarie wordt R. D. G. Janssen aangewezen om de opengevallen plaats te komen innemen.

Om het nieuwe schooljaar goed te kunnen inzetten, beginnen de heren priesterleraren hedenavond 'n retraite onder leiding van de Eerwaarde Pater van Waesberghe O.P.

30 Augustus. Een der groten onder de oudleerlingen: Dr L. A. Veeger viert zijn zeventigste verjaardag. Een felicitatie is zeker op zijn plaats voor deze moderne en sociaal voelende medicus: in de katholieke arstenorganisatie speelde hij een veelbetekenende rol, hij richtte boven de rivieren de eerste Wit-Gele Kruis vereniging op, propageerde het werk der wijkverpleegsters, de t.b.c.-bestrijding kreeg een groot deel van zijn krachten, hij nam mede het initiatief tot oprichting van de Maartenskliniek en de Paedologische Instituten te Nijmegen, was geneeskundig inspecteur en waarnemend hoofdinspecteur van volksgezondheid, had daarnaast nog een drukke praktijk en was van honderdtallen een begrijpend raadsman en helper. Rolduc kan trots gaan op zulk een oud-leerling.

1 September. Vóór veertig jaar begon op deze dag mijnheer P. A. J. Eck zijn taak op Rolduc. Deze gebeurtenis zal feestelijk worden herdacht als de vacantie geëindigd is.

2 September. Nog precies op tijd verschijnt ons dertigste Jaarboek.

5 September. En nu begint het gewone leven weer. Tegen de avond komen van alle kanten oude en nieuwe leerlingen opzetten. Alle chambretten worden weer bezet.

Als we eens op verkenning uittrekken om te zien wat R. D. L. Bessems met zijn personeel in de vacantie tot stand bracht, bemerken we dat op de cour van Groot Rolduc weer goalpalen staan, dat op de cour van Klein Rolduc lichtmasten geplaatst zijn, dat de schoolgangen een nieuwe verflaag kregen, maar dat helaas de beneden- en bovengang van Klein-Rolduc door 'n houten betimmering zijn afgesloten vanwege de verzakkingen.

6 September. Na de traditionele hoogmis ter ere van de H. Geest worden de lesroosters gedicteerd en de herexamens afgenomen.

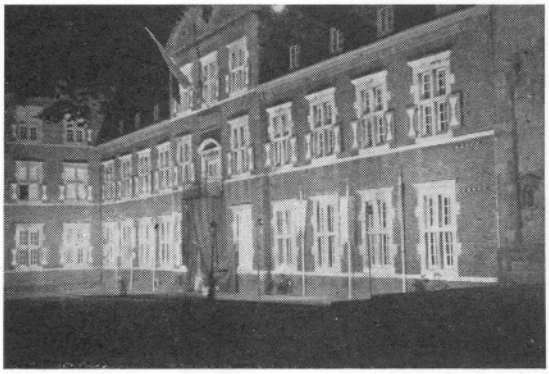

Als we tegen de avond min of meer gewend zijn, openen we de retraite onder leiding van de Eerwaarde Paters Redemptoristen Vredeveldt, Simonsma, Sentenie, Lansman en Hennig.

7 September. Op de eerste volle dag van de retraite wordt, zoals gewoonlijk, Johannes Bergmans door een plechtige hoogmis geëerd.

9 September. R. D. A. Timmermans, die wegens ziekte nog niet kon verschijnen, komt, hersteld, de gelederen van het lerarencorps versterken.

10 September. Na de sluiting van de retraite schakelen we onmiddellijk over naar een feest: de huldiging van mijnheer Eck. Het Te Deum na de hoogmis krijgt daardoor een dubbele betekenis.

Tijdens de huldiging in de aula wordt de jubilaris toegesproken door de Hoogeerwaarde Heer President en een der leerlingen, Jos. Offermans. Zij beiden getuigen van de grote liefde waarmee de jubilaris zijn taak vervult, van zijn grote paedagogische talenten en zij overladen hem en zijn gezin met de beste wensen.

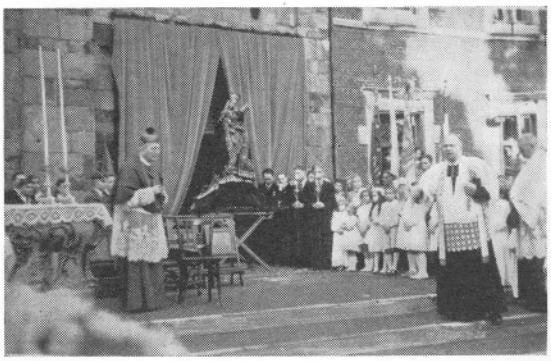

In de namiddag bezoeken de leerlingen een voetbalwedstrijd op het Bleijerheideterrein.

11 September. Het gaat nog wel wat onwennig, maar toch beginnen we de lessen.

12 September. In de aula spreekt een Eerwaarde Pater over de Sterre der Zee.

13 September. Aan het voetbalveld op de Rolduckerweg halen we het beeld der Sterre der Zee af. Het wordt in de kerk geplaatst en gedurende de gehele nacht zal het Allerheiligste ter aanbidding worden uitgesteld. Ook de leerlingen nemen in groepen hieraan deel.

14 September. Vanaf twee uur in de nacht worden onafgebroken H.H. Missen opgedragen.

Om tien uur Pontificale Hoogmis op het bordes, welke door vele Kerkradenaren wordt bijgewoond. De Zeereerwaarde Heren Pastoors van het dekenaat wonen deze H. Mis bij en blijven daarna onze gasten.

Na het diner houden we boeteprocessie en 's avonds brengen we in stromende regen de Sterre der Zee naar de parochie Holz.

16 September. Op ons voetbalveld spelen twee brandweerelftallen tegen elkaar: Kerkrade contra Vaals. De opbrengst komt ten goede aan de Maria-Gorettiparochie.

20 September. Het M.S.O. komt 't eerste jeugdconcert geven; zij arriveren een half uur te laat.

De St. Vincentiusconferentie, die door het heengaan van R. D. Tijssen haar moderator verloor, krijgt R. D. P. Slangen toegevoegd, terwijl de Maria-congregatie van III en IV Gymn. onder leiding van R. D. J. Vogels komt te staan.

29 September. Dr. Bak uit Maastricht komt vandaag en morgen doorlichten.

Dr. Winand Roukens wordt benoemd om te Wageningen een cursus te geven in Nederlandse Volkskunde.

30 September. Het resultaat der doorlichting is goed.

In de studiezalen worden nieuwe brandblusapparaten aangebracht.

1 October. Deze maand houden we iedere dag rozenkrans met Tantum Ergo.

3 October. De gang van Klein Rolduc naar de kerk wordt gestut.

6 October. Mr. J. Cals bezoekt met een uitgebreide staf van deskundigen Klein Rolduc in verband met de mijnschade.

8 October. De nieuwelingen van dit jaar mogen vandaag bezoek ontvangen.

11 October. De burgemeester van Kerkrade Mr A. P. J. M. Lempers wordt in verband met een hartaanval in het ziekenhuis opgenomen.

12 October. Ter ere van de surveillanten is er vanmiddag congé.

14 October. Aan tafel deelt de President de datum van half-trimester mee.

17 October. Voor de Heemclub draagt pastoor Schleijden voor uit eigen werk.

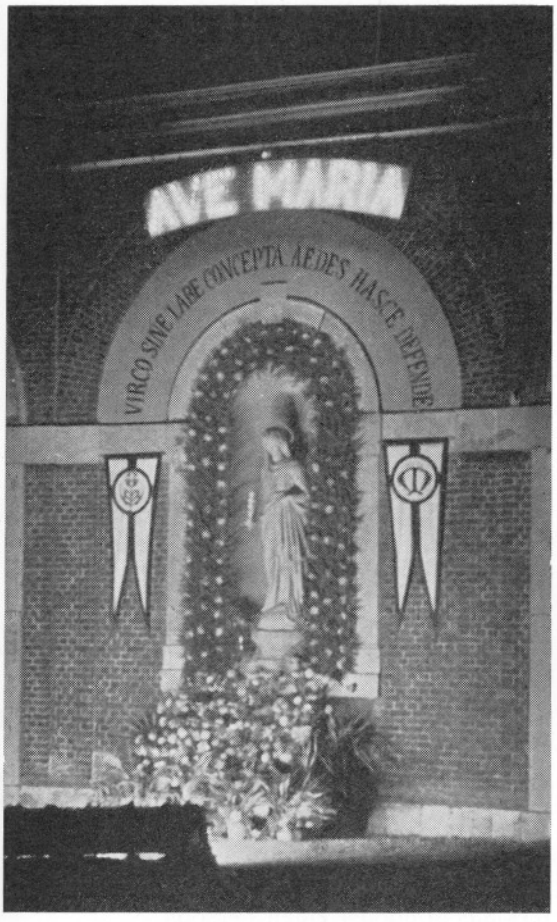

22 October. Missiezondag. In de morgenvergadering spreekt Zuster Dr Lippets van de Medische Missiezusters.

's Avonds draait in de aula Il Poverello.

23 October. We eren de H. Daphne vanmorgen door een hoogmis, vanmiddag door een sigaar, vanavond door een lof.

24 October. Onze oud-leerling A. Weijenborg, nu pater, professor, Dr Reinoud O.F. M., wordt benoemd tot hoogleraar aan het Antonianum te Rome.

26 October. De Heemclub kiest vandaag haar nieuwe bestuur.

In de Gazet van Limburg verschijnt een alarmerend bericht over de verzakkingen op Klein Rolduc.

We luisteren vandaag naar het tweede jeugdconcert.

27 October. Piet Tünissen gaat naar het ziekenhuis om een blindedarmoperatie te ondergaan.

28 October. Te Heerlen viert onze oudleraar R. D. J. Nagant zijn gouden priesterfeest.

Door een defect aan de keukeninstallatie krijgen we vanmiddag geen warme maaltijd. Goddank blijkt het niet van lange duur te zijn en vanavond halen we de scha in.

29 October. Als voorbereiding op de dogmaverklaring van O.L. Vrouw Tenhemelopneming beginnen we een triduum.

30 October. De heren komen in vergadering bijeen om de Allerheiligenrapporten te bespreken.

31 October. De President begint de verschillende klassen de rapportuitslagen mee te delen.

1 November. Vandaag heeft te Rome de dogmaverklaring plaats. Wij vieren dit feit door een plechtige hoogmis en door na deze H. Mis onze toewijding aan O.L. Vrouw te herhalen.

Bij een voetbalwedstrijd tussen Pantarei II en Minor II heeft een ongelukje plaats en Fons Moonen verdwijnt voor enige tijd naar de infirmerie.

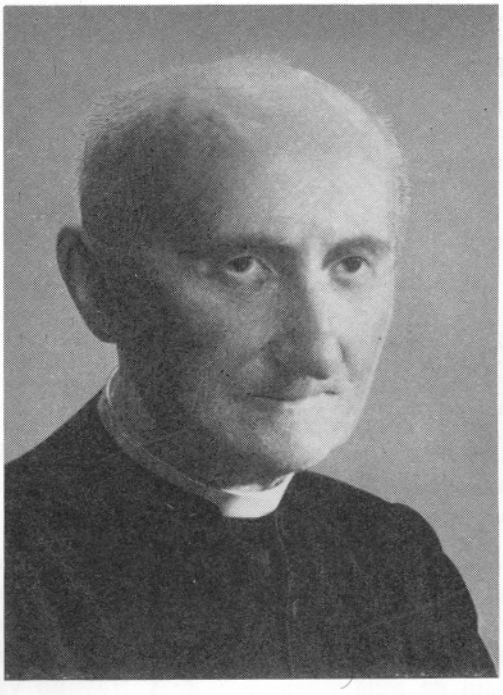

Dr. J. L. H. J. B. NAGAUT, 1901—1930.

2 November. Mgr. Drs. J. Damen wordt benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau. We feliciteren.

4 November. Na het diner gaan we op half-trimester.

6 November. R. D. F. Sittarz verstuikt bij het uitstappen van een bus zijn voet en zal enige dagen zijn kamer moeten houden.

7 November. Einde van half-trimester. De bus uit Ottersum heeft pech en komt veel te laat aan.

12 November. Onder leiding van de heren Coenen en Wijnen gaan de pingpongers een wedstrijd aanbinden te Sittard tegen het Bisschoppelijke College.

14 November. Het regent al zes dagen aan een stuk. De prefect is het in de speelzaal zitten moe en verkort de vrije middag, zodat we een half uur eerder kunnen gaan slapen.

14 November. Sociale Zondag. Deze dag heeft als onderwerp „De Limburgse boer". Onder de hoogmis preekt rector Joosten, de geestelijke adviseur van de Jonge Boeren. In de aula voert de heer Dings, secretaris van de L.L.T.B. het woord. Onze harmonie verleent hierbij muzikale omlijsting.

In het bosquet heeft in de namiddag een ruiterdemonstratie plaats en we keren na het lof voor een tweede keer naar de aula terug om het spel van jonge boeren en boerinnen te bewonderen, die ons op een bont programma vergasten.

20 November. Opnieuw is er vanmiddag jeugdconcert.

22 November. Ter ere van Sint Cecilia is er plechtig lof. Het wordt gestoord doordat plotseling het licht uitgaat. Ook heel Kerkrade zit zonder licht. We beginnen de studie daarom noodgedwongen een kwartier te laat.

24 November. De burgemeester van Kerkrade is weer zover hersteld dat hij zijn werk kan hervatten.

25 November. Feest van Sint Catharina. De dag verloopt volgens traditioneel programma: de hoogmis wordt door het philosophicum geheel voor zijn rekening genomen en in de aula wacht ons de verrassing van een toneelstuk. R. D. G. Janssen heeft de regie voor zijn rekening genomen en voert op: Offensief verwacht. Zoals altijd is ook onze harmonie van de partij.

26 November. Het zangkoor viert het Ceciliafeest op buitenkerkelijke wijze.

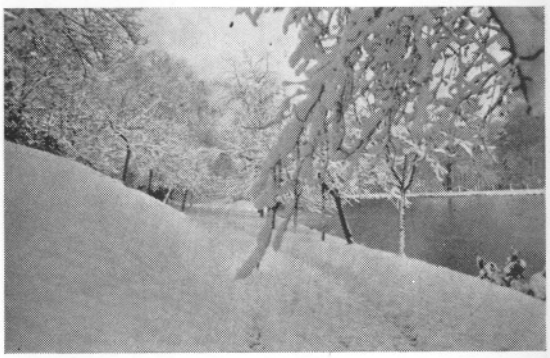

27 November. Op de vijvers komt het eerste laagje ijs. Wanneer zullen we kunnen schaatsen?

28 November. Pater Meuwisse houdt in de aula een spreekbeurt over zijn missie in Nieuw-Guinea en vertelt zeer interessant over de ontdekkingen, welke hij daar deed.

1 December. Geheel onverwacht verschijnt tijdens de avondstudie op Klein Rolduc Sinterklaas in hoogst eigen persoon.

2 December. De compositierooster wordt bekend gemaakt.

3 December. Voor de Heemclub spreekt Drs. W. Peters over: Gewestelijke stijlverschillen in de Nederlandse Gothiek.

Als we in bed liggen, horen we de Zusters sinterklaasliedjes zingen. De Heilige schijnt dus de weg naar het klooster ook gevonden te hebben.

5 December. In de morgenuren is Sinterklaas voor allen gekomen en heeft op iedere chambrette een pakje gelegd. Na het diner vliegen daarom allen naar boven om hun verrassingen te bekijken. Gauw gaat een brief naar huis om te bedanken en we besluiten de dag met de spannende film: De strijd in het Rotsgebergte.

6 December. Pater Polman begint vanavond een triduum te preken als voorbereiding op het feest van 8 December.

7 December. De eerste sneeuw brengt de nodige sneeuwpret.

10 December. De Heemclub houdt een dialectwedstrijd. Ongeveer het hele bestuur van Veldeke fungeert als jury.

11 December. Door een vergissing wordt vanmorgen een kwartier te vroeg gebeld, zodat we vijftien minuten slaap inboeten.

13 December. De H. Lucia krijgt vandaag haar traditionele hoogmis.

15 December. De hoogste klassen spannen zich voor de compositiewagen.

16 December. De jongeren gaan hun oudere broers bijstaan. Zij zwoegen soms nog harder.

21 December. Martin Puyn glijdt op de speelplaats uit en beloopt een lichte hersenschudding.

22 December. Met uitzondering van twee zieken gaan alle leerlingen op vacantie. De heren vergaderen nog over de rapporten.

Onmiddellijk nadat de jongens vertrokken zijn, beginnen de schilders het trappenhuis in de Noordelijke vleugel te bewerken.

23 December. Voor en na gaan ook de heren op vacantie.

25 December. Om twaalf uur beginnen de Eerwaarde Zusters het Kerstfeest met een Hoogmis in hun eigen kapel.

30 December. Plotseling overlijdt te Maastricht Dr. Bak, die gedurende de laatste jaren telkens de doorlichting van de leerlingen heeft verricht.

1 Januari. We sturen een felicitatie aan de Commissaris der Koningin in Limburg, die een pauselijke onderscheiding ontving.

6 Januari. De eindexamens worden in diverse tentamens aan de tand gevoeld.

7 Januari. Mijnbeambten uit Kerkrade houden in onze kerk hun jaarlijkse verdiepingsdag.

10 Januari. Als we vanavond terugkeren van de vacantie zien we dat 't trappenhuis bij de filosofie en de „donkere gang" geverfd zijn.

11 Januari. Onze Missievereniging begint een eigen boekbinderij. Deze heeft haar werkplaats in de voormalige missiebibliotheek. Vanmiddag houdt de Hongaarse violist Thomas Magyar een vioolconcert.

17 Januari. Vannacht overleed te Kerkrade onze oudgediende Hubert Bisschof. Onze muziekleraar P. Zeyen is vandaag 50 jaar aan Rolduc verbonden. Het feest zal pas over enige dagen gevierd worden.

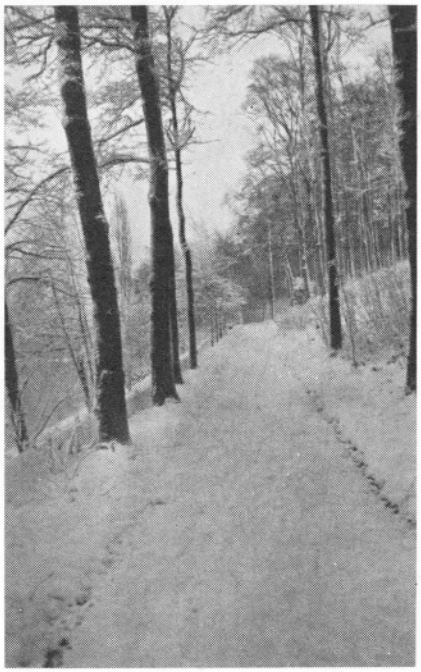

19 Januari. Ter ere van Sint Gerlachus roken we na het diner een sigaar.

21 Januari. Vandaag wordt het feest van Mijnheer Zeyen gevierd. De plechtige hoogmis wordt opgedragen door zijn heerneef. Bij de huldiging in de aula spreken de Hoogeerwaarde Heer President, namens de leraren, en Marinus Waltmans namens de leer-

lingen de jubilaris toe. Aan het eind van deze plechtigheid bedankt de oudste zoon van de feesteling en vraagt een dag langer paasvacantie voor de leerlingen.

22 Januari. De Broederschap St. Sebastianus van Kerkrade, een der oudste schuttersgilden van Limburg, viert haar patroonsfeest.

Onze President wordt bij deze gelegenheid gehuldigd vanwege zijn zilveren erelidmaatschap.

24 Januari. Onze Bisschop brengt zijn jaarlijks bezoek aan de filosofen. Voor de anderen betekent dit: vanmiddag congé.

25 Januari. Monseigneur draagt zelf de communiteitsmis op. Eveneens celebreert hij vanmiddag 't lof en dient Johnny Damveld en Henny Gehlen 't H. Vormsel toe.

31 Januari. Op de Veldeke-dag in Maastricht, ter gelegenheid van het zilveren feest dezer vereniging gehouden, wordt in de dialect voordrachtwedstrijd door Alb. Verreck de vijfde prijs behaald.

2 Februari. We houden de plechtige wijding der kaarsen, onder het lof worden de nieuwelingen in de Mariagarde opgenomen.

De speelgroep Limburg houdt ons in de aula in spanning met haar toneelspel „Tien Kleine Negertjes".

4 Februari. De drie vastenavondsdagen brengen een aangename afwisseling van ernst en spanning. Gedurende deze dagen is aanbidding in onze kerk.

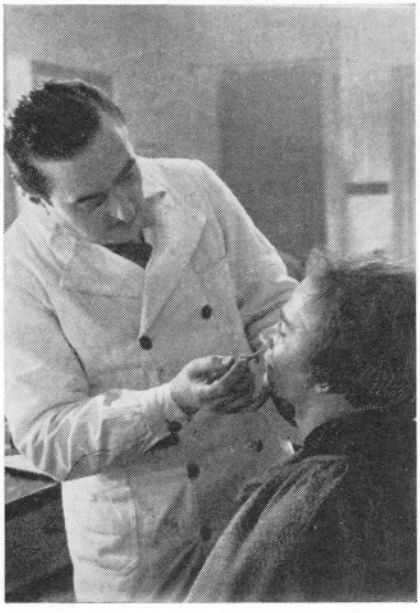

Zondagavond draait „'t Zal je niet gebeuren".

5 Februari. In de aula verwonderen we ons over de muzikale verschijnselen met occulte omlijsting.

6 Februari. Op de vooravond van de vasten overlijdt te Bleijerheide onze oud-leraar Drs. J. J. Steinhardt.

7 Februari. Om de vasten goed te beginnen laten we ons tekenen met 't askruisje.

9 Februari. De begrafenis van Drs. J. J. Steinhardt in zijn geboorteplaats wordt door de President en verschillende heren bijgewoond.

11 Februari. Onze pingpongers binden de strijd aan tegen Chèvremont.

12 Februari. Omdat er vele grieppatienten zijn blijven we deze week 's morgens langer slapen.

18 Februari. Doordat Minor van Pantarei wint, sleept zij 't kampioenschap in de wacht.

19 Februari. Er zijn nog vele grieppatienten, daarom blijven we ook deze week wat langer in bed.

20 Februari. Te Sittard viert onze oudleraar F. Lemmens zijn tachtigste verjaardag.

26 Februari. Het M.S.O. verschijnt weer eens in onze aula met als solist de cellist R. Michelin.

27 Februari. In de gemeente-raadsvergadering van Kerkrade wordt Klein-Rolduc onbewoonbaar verklaard.

2 Maart. Burgemeester Lempers, die gisteren tijdens dienstbesprekingen te Gulpen plotseling door een nieuwe hartaanval getroffen werd, ontvangt uit voorzorg de laatste H.H. Sacramenten.

Dr. W. Roukens, die door de Sint Radboudstichting is benoemd tot lector in de volkskunde aan de Kath. Universiteit te Nijmegen, aanvaardt zijn ambt met een openbare les: Regionalisme en Volkscultuur.

4 Maart. Zondag Laetare en dus de grote dag van het Rolducse toneel. Onder regie van R. D. G. Janssen wordt opgevoerd: Cenodoxus, de geleerde van Parijs.

Z.Exc. Min. Ir. L. A. H. PETERS.

Mgr. Hanssen woont de voorstelling bij en belooft 'n vrije middag op de eerste zomerse dag.

5 Maart. Na halfvasten komen de composities in zicht, daarom worden vandaag de roosters gedicteerd.

Het weer leent zich tot congé en zodoende hebben we vanmiddag vrij. We benutten deze gelegenheid om een bezoek aan de kerk van Kerkrade te brengen om de jubilé-aflaat te verkrijgen.

6 Maart. Tijdens de wandeling wordt het tweede bezoek aan Kerkrade gebracht voor de jubilé-aflaat.

Voor de Heemclub spreekt pastoor Welters uit Valkenburg over de Limburgse veldkruisen.

9 Maart. De toestand van Burgemeester Lempers is verslechterd en daarom bidden we na het avondgebed voor zijn herstel.

10 Maart. Te Roermond worden de nieuwe priesters van ons Bisdom gewijd.

11 Maart. Een der neomisten, de Eerwaarde Heer Fr. Huits draagt hier zijn eerste H. Mis op.

In de speelzaal spreekt vanavond Mgr. Schoenmakers, Apostolisch Vicaris van Purwokerto, over zijn missie. Hij belooft een congé.

12 Maart. Wat gisteren beloofd werd, krijgen we vandaag.

14 Maart. Over heel West-Europa voelt men de schokken van een aardbeving. Ook op Rolduc was de trilling heel duidelijk waar te nemen.

15 Maart. Als vandaag het nieuwe kabinet bekend gemaakt wordt, bemerken we onder de nieuwe ministers ook een oud-leerling: Ir. L. Peters, Minster van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen.

In 1918 behaalde hij te Rolduc het eindexamen gymnasium B en zette zijn studies voort aan de Landbouwhogeschool te Wageningen, waar hij in 1923 afstudeerde. Zijn eerste taak was het directeursschap van het uitvoercontrôlebureau voor groenten, fruit en aardappelen, daarna wordt hij landbouwattaché bij de Nederlandse legatie te Washington, dan wordt hij verbonden aan de legatie te Brussel. Van 1935—1937 was hij secretaris van de minister van Landbouw en Visserij, weer werd hij verbonden aan de legatie te Washington om tenslotte Gouverneur van Curacao te worden.

16 Maart. Bij gelegenheid van de 315e Dies Natalis van de Rijksuniversiteit te Utrecht, wordt het eredoctoraat in de faculteit der Geneeskunde toegekend aan onze oud-leerling Dr. G. C. A. Klinkenbergh, chirurg te Utrecht.

18 Maart. Palmzondag. Met de grootse plechtigheid der palmwijding en de indrukwekkend gezongen passie zetten we de Goede Week in.

Aan tafel deelt de President mee dat we, nu de plechtigheden van Paaszaterdag naar de paasnacht verplaatst zijn, niet Zaterdagmorgen, maar reeds Vrijdagmidag na afloop der lijdensmeditatie naar huis gaan. Het spreekt vanzelf dat deze mededeling met groot enthousiasme wordt ontvangen.

20 Maart. Te Eindhoven overlijdt onze oud-leerling Th. J. L. Stals, dierenarts te Weert.

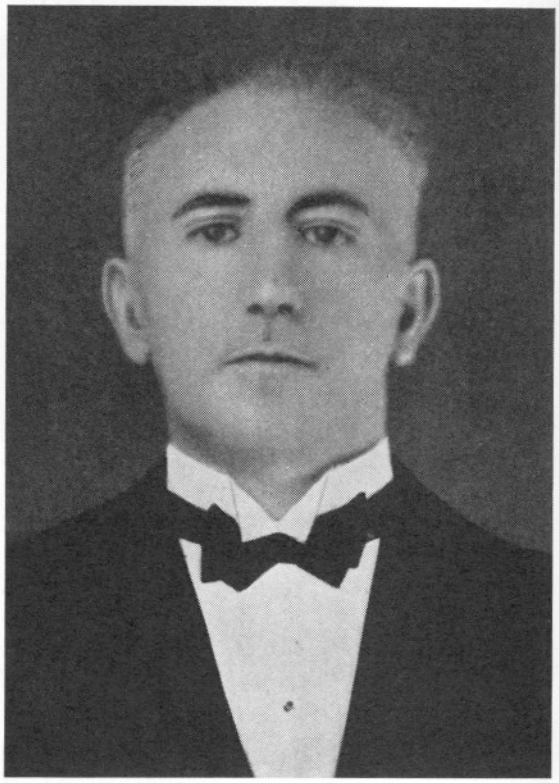

TH. J. L. STALS. †

21 Maart. Vandaag en morgen zullen we de droeve Donkere Metten zingen.

22 Maart. Zoals ieder jaar houden we vandaag op Witte Donderdag onze paascommunie.

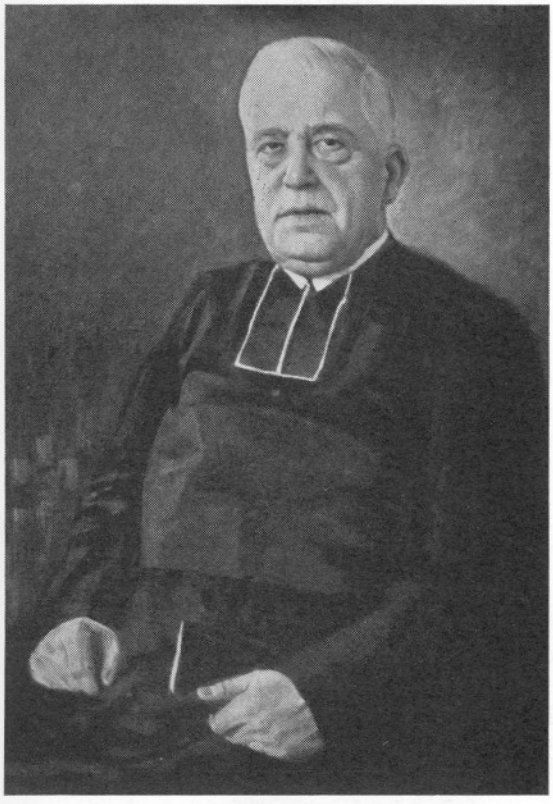

Dr. A. J. H. THIJWISSEN, 1901—1920.

23 Maart. Het is vandaag vijftig jaar geleden dat onze oud-leraar Dr. A. Thijwissen priester werd gewijd. Na een korte loopbaan te Rolduc werd de jubilaris in 1920 aangewezen om te Maastricht een R.K. H.B.S. en Gymnasium op te richten. Zo werd hij daar de grondlegger van het katholieke middelbare onderwijs. Sinds enkele jaren heeft Directeur Thijwissen zijn taak in andere handen overgedragen, maar hij blijft nog in verschillende nevenfuncties het katholieke onderwijs dienen. Wij wensen hem op deze feestdag van harte geluk.

Als de plechtige dienst van Goede Vrijdag is afgelopen, bidden we voor de zielerust van burgemeester Mr. A. Lempers, die vannacht is overleden.

Na de kruisweg en de lijdensmeditatie vertrekken de leerlingen, de leraren blijven nog vergaderen over de behaalde resultaten.

25 Maart. De paasvreugde wordt in het vroege morgenuur even verstoord door de alarmbel van de lift. Maar des te groter is de vreugde als blijkt dat het maar een onschuldige storing is, waaruit de gedupeerde ziekenzuster al heel gauw is verlost.

27 Maart. De Directies van de Domaniale Mijn en van Rolduc bereiken een overeenstemming wat betreft het herstel van Klein Rolduc.

28 Maart. De begrafenis van onze Burgemeester wordt door vele bewoners van Rolduc bijgewoond.

30 Maart. Op de herdenkingsbijeenkomst van de Gemeenteraad van Kerkrade wordt Rolduc vertegenwoordigd door de Provisor.

31 Maart. Ofschoon het vanmorgen regent dat het giet, komen de theologanten van Wittem hun jaarlijks bezoek brengen.

1 April. Wij wensen vandaag onze oudleraren Th. Absil, rector te Steyl, P. Cramer, pastoor te Peij en L. Janssen, pastoor te Mechelen, geluk bij hun veertigjarig priesterfeest.

2 April. De werkzaamheden van het herstel van Klein Rolduc beginnen. De plannen groeien onder het werk, want eerst nu kan men de situatie meer en meer overzien.

8 April. De K.A.B. houdt haar jaarlijkse verdiepingsdag in onze kerk.

12 April. Tegen de avond keren we terug van de vacantie. Klein Rolduc blijkt volkomen afgesloten te zijn. Dortoir II is keurig opgeknapt evenals de grote No. 13 en de logeerkamers.

13 April. De twee laatste lessen van deze morgen zijn vijf minuten korter, want voor het diner krijgen we nieuwe plaatsen in de eetzaal.

15 April. We beluisteren op de cour de voetbalwedstrijd Nederland-België.

17 April. Te Heemstede overlijdt onze oud-leerling Emile Erens, de bekende hagiograaf en letterkundige.

Het tennisseizoen wordt door de heren ingeluid.

19 April. Uit de toren wordt de klokkestoel weggehaald.

20 April. Twee officieren komen voor de leerlingen van VI Gymnasium spreken over de officiersopleiding.

23 April. De feestdag van Sint Joris wordt door de op Rolduc aanwezige verkenners gevierd met de vernieuwing van hun belofte en het uitreiken van de Sint-Jorisbloem.

24 April. Onze harmonie brengt een serenade aan de eerwaarde Zusters, omdat deze zo trouw de instrumenten poetsen.

Vandaag krijgen we een nieuwe spraaklerares: Mejuffrouw Quaedvlieg.

In besloten kring wordt R.D. J. Pop gehuldigd door de heren leraren bij gelegenheid van zijn zilveren priesterfeest.

25 April. Het verslag van het zilveren feest wordt in onze jubilearubriek zo volledig gegeven, dat we hier mogen volstaan met enkel ernaar te verwijzen.

29 April. Na de hoogmis zingen we het Te Deum bij gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningn. Hierna speelt onze organist het Wilhelmus, dat we allen staande aanhoren.

30 April. Vandaag, morgen en overmorgen houden we de kruisprocessie.

De twee laatste morgenlessen vallen uit en in plaats daarvan wordt een plechtige requiemmis voor de zielerust van Burgemeester Lempers opgedragen. Het dagelijks Bestuur der Gemeente woont deze dienst bij.

2 Mei. Eigenlijk moest er vanavond een bonte avond zijn, maar door een „inwendige storing" kan hij niet door gaan.

3 Mei. We voetballen tegen en winnen van de H.B.S. van Hoensbroek.

De uitgestelde bonte avond gaat vandaag door.

4 Mei. „Donne, donne nous un beau jour", zingen we na het avondgebed.

5 Mei. De beau jour is er en dus gaan we naar het kapelletje van Leenhof. Ondertussen gaat ons elftal naar de intercollegiale te Roermond, waar ze de derde plaats bezetten.

6 Mei. Onze hockeyclub speelt tegen het elftal van het Bisschoppelijk College uit Sittard en verliest.

Na het souper spreekt pater J. van Gassel C.ss.R. over het klein seminarie, dat hij in Brazilië gaat oprichten.

8 Mei. Bij de demonstratie van een oefening aan de rekstok breekt mijnheer van Loo een rib.

10 Mei. Onder applaus lopen de tafeldienaren van VI gymnasium een ererondje door de eetzaal. Door hun hoofddeksels geven ze zeer juist de stemming van de komende weken aan: onder een hoedje te vangen.

11 Mei. V gym. probeert de taak van hun oudere broers over te nemen. Slechts enkele pannen en kommen moeten het nog ontgelden. Zuster Agatha grijpt echter kordaat in door in de keuken een spoedcursus te organiseren: „Hoe draag ik een kom?"

13 Mei. Op deze 1ste Pinksterdag spreekt na de hoogmis pater J. Raats S.V.D. over: De Indonesische Missie in de branding.

De beleven een interessante voetbalwedstrijd tussen het „elftal van Mijnheer Schrijen" en het „elftal van de Prefect".

Vanavond voert de studentenclub van Heerlen het blijspel op: Het kan 't nou lije.

Mr. J. G. J. F. WINTERMANS. †

Te Eindhoven overlijdt onze oud-leerling Mr. Jos. Wintermans. Van '29—'31 was hij leerling van Rolduc.

14 Mei. Onze hockeyclub gaat naar het Bisschoppelijk College te Sittard om revanche te nemen.

Voor de Heemclub spreekt de Heer Raemaeckers over de Bokkenrijders.

In de aula draait vanavond: Grazige Weide.

15 Mei. Aan de vooravond van hun schriftelijke prestaties gaan de eindexaminandi wandelen. We merken op dat grote hoeden nog geen mannen maken.

24 Mei. Na het souper houdt pater Gabriël Boutsen O.F.M. een interessante causerie over China, het land der blauwe vallei.

25 Mei. Ter ere van onze oud-leraar R.D. H. Zuylen, die te Amsterdam promoveerde, roken we na het souper een sigaar.

27 Mei. Zoals ieder jaar doet de Kerkraadse sacramentsprocessie ook Rolduc aan. Op het voorplein wordt een H. Mis opgedragen en wij maken de tweede helft van de processie mee.

2 Juni. Na het diner gaan we op halftrimester. Onmiddellijk na ons vertrek arriveren de eerste deelnemers van de Diocesane Koempoelan, die dit jaar op Rolduc wordt gehouden.

3 Juni. Mgr. Dr. A. Hanssen, die in het amphitheater in het bosquet de verkennersleiders en -leidsters heeft toegesproken, draagt in de kerk een pontificaal lof op, waarna deze drukbezochte Koempoelan gesloten wordt.

5 Juni. Vóór de avondstudie keren we terug van halftrimester en trachten met moeite ons in de studie te verdiepen.

7 Juni. We gaan vandaag niet wandelen, maar zwemmen!

10 Juni. Tegen Chèvremont II speelt het Rolducse elftal een uitwedstrijd. Omdat dit eerste keer in de geschiedenis van ons voetballeven is trekken de harmonie en wij allen mee. Chèvremont biedt voor de wedstrijd een voetbal aan.

11 Juni. III gymnasium b, dat een dezer dagen een berisping kreeg wegens zijn slechte ochtendgymnastiek, werkt vandaag zo ijverig dat het een applaus van de anderen uitlokt We denken onwillekeurig: Eén zwaluw maakt nog geen zomer.

16 Juni. Onze piano- en vioolvirtuosen geven vanavond in de aula een bewijs van hun kunnen.

17 Juni. Na de hoogmis treden andere toekomstige kunstenaars op.

18 Juni. Onder leiding van de Prefect maken beide klassen van zes gymnasium een uitstapje naar Eupen, Verviers en omgeving.

19 Juni. Aan de vooravond van het presidentsfeest huldigen de heren de feesteling in besloten kring.

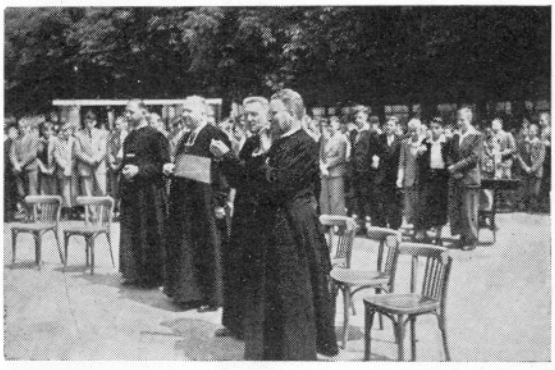

20 Juni. Na de plechtige hoogmis wordt de President gehuldigd door een aubade van het zangkoor en de harmonie.

Aan het feestdiner nemen ook de loco-burgemeester, wethouder Schelen, en onze huisarts deel. Behalve de gewone sprekers van Klein en Groot Rolduc en een der heren voeren ook zij beiden aan tafel het woord.

Later op de dag spelen we een voetbalmatch tegen R.K. O.N.S. uit Schaesberg en na het souper geeft het muziekkorps der Staatsmijn Emma een concert op de cour.

21 Juni. De mondelinge eindexamens beginnen. De eerste groep treedt aan.

24 Juni. De Zondagavondstudie wordt vandaag een Zondagmiddagstudie, want na het lof willen we met de spelen van de jour des jeux beginnen. De regen doet ons echter hiermee ophouden en daarom bieden de filosofen ons een geestige revue in de aula aan.

25 Juni. De sporieve worstelingen van vandaag worden telkens door regelbuien onderbroken. Door de gladheid van het terrein maken velen een buiteling en Jo Frantzen (II gym) en Jan Linders (II gym) moeten het met een gebroken pols betalen.

8 Juni. Als de laatste groep der eindexaminandi vandaag hun „geslaagd" te horen krijgen, kunnen we op de goede resultaten terugblikken. In totaal werden 21 candidaten geëxamineerd, van wie er 20 slaagden, waaronder drie na herexamen.

De Paters van de H. Geest uit Weert komen met hun hoogste klassen Rolduc bezichtigen.

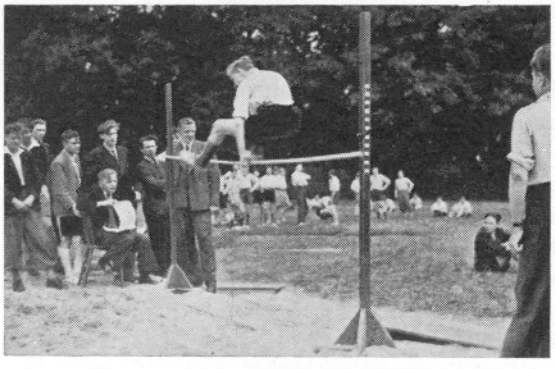

29 Juni. Na de hoogmis wordt het nieuwe vaandel der Heemclub gezegend. Daarna heeft in de aula een vraaggesprek plaats tussen enige jonge kunstenaars als opening op de tentoonstelling van hun werken.

In de kruisgangen exposeren vandaag en beide volgende dagen: Mej. Marianne van der Heyden en de heren Laudy, Diederen en Eggen.

Vanmidag is tevens oudermiddag. De ouders uit de noordelijke dekenaten komen hun jongens bezoeken en ontvangen in de aula van de President de nodige wijze raadgevingen.

1 Juli. Na het diner zijn de ouders uit de overige dekenaten onze gasten. Onze harmonie en ons zangkoor tonen, evenals eergisteren, een bewijs van hun kunnen.

5 Juli VI gymnasium is vandaag weer aangetreden voor hun godsdienstexamen.

6 Juli. Vannacht spelen zich op Rolduc tragisch-komische gebeurtenissen af, die we niet nader kunnen aanduiden. Na een paar uren zijn echter alle patiënten genezen.

9 Juli. Het compositiespook bespringt Rolduc.

13 Juli. Met een zucht zetten we een punt achter een zware werkweek. We verfrissen ons vanavond in het zwembad.

14 Juli. Iedereen vraagt zich angstig af wat vandaag over hem beslist wordt.

In de namiddag gaan we met autobussen naar Susteren ter heiligdomsvaart. In een feestelijke stoet worden we afgehaald, we wonen het pontificale lof bij, dat door de Hoogeerwaarde Abt van Tegelen wordt opgedragen en, na onze broodjes verorberd te hebben bewonderen we het openluchtspel. Het is zeer laat als de bel op Rolduc ons doet slapen gaan.

15 Juli. Na het diner gaan allen naar het internationale concours hippique, dat op de terreinen grenzend aan Rolduc, wordt gehouden.

Na het souper worden door de hoofdleraren de resultaten van een jaar studie bekend gemaakt.

16 Juni. De hoogmis van vandaag is één grote dankzegging voor het goede dat we dit jaar ontvingen. De prijsuitdeling, voorgezeten door onze Bisschop zelf en bijgewoond door vele heren pastoors is een waardig slot van het jaar. Nog gauw wordt een boterham gegeten en dan begint de vacantie.

JAARVERSLAGEN

De Maria-Congregaties

1ste AFDELING.

Directeur: R. D. H. v. d. Mühlen, Pres.
Prefect: J. Goossens.
Assistenten: W. Schrouff en M. Habets.
Bibliothecarissen: J. Henkens en L. Martens.

In tegenstelling met de vorige jaren vormde de Philosophie dit jaar een afzonderlijke afdeling. Daar er gebrek aan plaatsruimte was in het Oratorium, door het grote aantal leden van Philosophie en VI Gymnasium, ging men tot een nieuwe indeling over. De leerlingen van VI Gymnasium werden samengevoegd met die van V Gymnasium.

In zijn conferenties behandelde de Directeur van onze afdeling, de Hoogeerwaarde Heer President, dit jaar het eerste en tweede boek uit het werkje „Mijn Ideaal" over: Het ideaal en wat het ideaal vraagt. Bovendien werden enige conferenties gegeven in verband met de tijd van het Kerkelijk Jaar. De bijeenkomsten werden verplaatst van Zaterdagavond op Zondagmorgen.

De opbrengst van de collecten werd bestemd voor het lezen van HH. Missen tot intentie van de vervolgde Christenen en voor een diepere beleving van ons Geloof.

Wij danken de H. Maagd voor de vele weldaden van het afgelopen jaar, verkregen bij haar Zoon.

2de AFDELING.

(Ve en VIe klas).

Directeur: R. D. W. Meijs.
Prefect: P. Linssen.
Secretaris: A. Verreck.
Penningmeester: J. Hendrix.
Assistenten: J. Driessen, H. Eussen, G. Kiggen, J. Offermans, H. Smeets.

3de AFDELING.

(IIIe en IVe klas).

Directeur: R. D. J. Vogels.
Prefect: F. Kessels.
Assistenten: L. Hausmans, F. Kessels, Th. Neefs, Th. van Els, L. Meulenberg, J. Heiligers, W. Plum.

Dit jaar vormden III en IV Gymnasium samen één congregatie onder leiding van de nieuwe Directeur Mhr. Vogels. Het bestuur werd door de leden gekozen als boven staat aangegeven. In de wekelijkse vergaderingen van het bestuur werden de belangen van de congregatie ter hand genomen en kon ieder bestuurslid zijn voorstellen indienen en hiervan werd ruim gebruik gemaakt.

De leden hebben goed samengewerkt, zodat deze nieuwe afdeling er mocht zijn. Er werd in de loop van het jaar een vragenbus geopend, waardoor ieder lid in de gelegenheid gesteld werd om een onderwerp voor te stellen, waarvan hij het nodig achtte dat het in de bijeenkomsten behandeld werd. Eveneens zorgde het Gardekoor voor meerstemmige gezangen en dit ging voortreffelijk, dank zij de steun, die we hierbij mochten ontvangen van Mhr. Schrijen.

Het hoogtepunt van het jaar was 31 Mei, want toen werden 43 leerlingen in de Mariacongregatie opgenomen. De opdracht was 'n zeer mooie plechtigheid die op ons allen indruk gemaakt heeft. Alle leden kregen een medaille aan een blauw lintje bevestigd. Deze plechtigheid werd voorafgegaan door een Avondwake waarin de Directeur nog eens wees op het gewicht van de komende plechtigheid.

Moge het goede dat dit jaar tot stand kwam, zijn vruchten dragen in de toekomst. Voor al het goede en mooie ons dit jaar geboden zijn we dankbaar.

Maria-Garde

Evenals andere jaren heeft de Maria-Garde haar gewoon verloop gehad. Op Zondag 24 September werd de eerste bijeenkomst in de congregatie-kapel gehouden. R. D. G. Hommes gaf een uiteenzetting van deze instelling. Tevens gaf hij het onderwerp aan dat hij in de komende vergaderingen zou behandelen n.l. de grote betekenis van de jeugd voor het verdere leven.

De algemene uitslag van de bestuursverkiezing was als volgt:

F. Körver, prefect.

L. Crombach, vice-prefect.

J. Linders, secretaris.

L. Muytsens, penningmeester.

H. Vaes, bibliothecaris.

De grote dag voor de Maria-Gardisten was 2 Februari, de dag waarop 58 leden hun opdracht deden. In de avondwake bereidden zij zich voor op deze plechtigheid. Alle leden ontvingen een insigne en werden aangespoord dit altijd te dragen. Op voorstel van het bestuur werd ook dit jaar 'n gezellige avond georganiseerd, die tevens de afsluiting vormde van een geslaagd congregatiejaar. De bibliotheek had grote belangstelling. Het aantal boeken, dat werd uitgeleend, was groter dan in de afgelopen jaren.

Moge op voorspraak van Maria Gods zegen op de Maria-Garde blijven rusten.

De Secretaris.

Missievereniging „Rolduc"

Opgericht 23 Maart 1919.

Bestuur:

L. Huijts, Voorzitter.
J. Simons, Vice-voorzitter.
H. Meijs, Secretaris.
G. Brunenberg, Penningmeester.
H. Dioncré, Bestuurslid.
H. Smeets, Bestuurslid.
Fr. Kessels, Bestuurslid.
R. D. M. Berkels, Moderator.

Het behoort tot de goede toon, dat een vereniging aan het einde van het verenigingsjaar een jaarverslag opmaakt. Hierin dienen „begroting" en „balans", ideaal en realiteit, opzet en resultaat, naast elkaar gelegd te worden. Het beeld, dat zo ontstaat, geeft dan de stand van zaken weer en kan richtinggevend zijn voor de toekomst.

Bij een vereniging als de onze kan dat beeld echter onmogelijk volledig zijn. Het doel van een Missievereniging ligt in de geestelijke, bovennatuurlijke orde, de voornaamste middelen eveneens en voorzover onze middelen stoffelijk zijn, kunnen wij de juiste verhouding ervan tot het onzichtbare, geestelijke doel slechts benaderen, nooit volledig vaststellen.

Wij zijn er ons dan ook wel van bewust, dat dit jaarverslag slechts onvolledig en oppervlakkig kan zijn. Alleen God doorgrondt harten en nieren; Hij alleen weet, welk een stroom van genaden ook dit jaar weer is afgeroepen over het grote werk van het voortgezette Verlossingswerk. Wij zijn Hem dankbaar dat Hij ons daarbij als instrument heeft willen gebruiken en wij hopen, dat Hij ons als willige instrumenten heeft kunnen hanteren. Zo moge dit jaarverslag ook een aanleiding zijn, tot een soort gewetensonderzoek voor al degenen, die aan deze missie-activiteit leiding mochten geven.

Zoals gezegd, wij weten niet, wat er door gebed en offer dit jaar weer aan genaden door onze leden is afgeroepen. Wij kunnen alleen oordelen naar de uiterlijke kant. En dan menen wij te mogen constateren, dat vooruitgang is geboekt. In onze meer gedétailleerde beschouwingen hieronder moge dit blijken. Een feit echter is, dat de belangstelling (en dus de liefde en het gebed) voor de missie dit jaar is gegroeid.

In ons vorig jaarverslag omschreven wij

het doel van onze activiteit als volgt: Iedere Rolducien te doordringen van de zware verplichtingen, die ook hij heeft tegenover de missie. Wij menen op dit punt goede vooruitgang gemaakt te hebben. In elk geval moeten wij allen deze zware plicht wel diep hebben gevoeld, toen we op Sacramentsdag Pater Gabriël Boutsen O.F.M. mochten beluisteren, die aan het einde van zijn boeiende spreekbeurt een dramatisch beroep op ons allen deed, om de 14000 helden der lijdende Chinamissie niet te vergeten en hen te helpen, door een geestelijke luchtbrug te slaan van hier via de hemel naar dat arme, vertrapte China, waar de missionaris werkelijk een strijd te voeren heeft tegen een systeem, dat niet alleen door de duivel is uitgevonden, maar dat de duivel zelf in levende lijve is. Wij hebben allen die avond intuïtief aangevoeld, dat het gewoonweg verraad zou zijn, als wij hier verstek lieten gaan.

De scheiding tussen geloof en leven, die zo kenmerkend is voor onze tijd en die ook onze mentaliteit onwillekeurig beïnvloedt, maakt het soms moeilijk, onze juiste verhouding tot het missiewerk te zien. We hebben de neiging de verschillende aspecten van ons leven: gebed, studie, ontspanning, te zeer los van elkaar te zien en te beleven. Dat maakt het voor ons erg moeilijk, om werkelijk katholiek, d.i. universeel, algemeen, wereldomvattend te zijn. Wij sluiten ons al te gemakkelijk af in dat enge wereldje, waarin wij gewend zijn te leven. Wij schroeven de probleempjes, die zich in dat kleine wereldje voordoen, hoog op, terwijl de brede, universele kijk op de wereld, op ons Katholicisme vooral, ons als Katholieken eigenlijk aangeboren moest zijn. Wij staan ten opzichte van het missiewerk nog te zeer als toeschouwers, die met meer of minder belangstelling de „krijgsverrichtingen" volgen. Te weinig nog voelen wij ons als echte medespelers, of beter medestrijders. De missie heeft wel onze sympathie, maar onze daadwerkelijke medewerking komt slechts aarzelend, en dan nog meer uit sleur en menselijk opzicht dan uit „Katholiciteit". Haar leden te maken tot medestrijders aan het front der missie, dat is de taak die onze vereniging zich stellen moet. Nogmaals: Wij menen daarin dit jaar goede vorderingen te hebben gemaakt. Want wij kunnen ons niet voorstellen, dat de verhoogde belangstelling die dit jaar zeker te constateren viel, haar neerslag niet gevonden zal hebben in een verhoogde geestelijke activiteit.

Onze activiteit van het afgelopen jaar was er in elk geval op gericht, om door belangstelling liefde en door liefde gebed en offer te kweken. Die activiteit uitte zich in velerlei vorm: spreekbeurten over de meest uiteenlopende onderwerpen, de lezingcyclus over Voor-Indië in de afdeling Philosophie, verspreiden van mooie en interessante missietijdschriften, correspondentie met missionarissen, Altaarwacht, enz.

Ons eerste, hoewel wellicht minst spectaculaire actiepunt blijft het Apostolaat des Gebeds. Wij zien hierin het geëigende middel, om ons doel te bereiken. Door beleving van de dagelijkse morgenopdracht immers wordt ons hele leven in al zijn uitingen doortrokken van de grote intenties van de Kerk. De behandeling van de maandintentie in de vergaderingen der afdeling Philosophen en in de meditaties in de drie studiezalen is daarom een der kernpunten van onze activiteit.

Een grote steun hadden wij ook dit jaar weer aan onze trouwe zelateurs. Het is opvallend, hoe zeer de activiteit en de missiegeest op de diverse klassen door de zelateurs kan worden beïnvloed. We hadden daarvan dit jaar wel zeer mooie voorbeelden. Voor de zelateurs zelf betekent dit een grote verantwoordelijkheid. Van hun activiteit hangt ontzaglijk veel af en zonder hun medewerking staan we eigenlijk machteloos. Zij vormen de schakel tussen leden en bestuur.

ALGEMENE VERGADERINGEN

De lezingen, die op onze algemene vergaderingen gehouden werden door missionarissen, waren zeer gevarieerd, zoals uit onderstaand verslag moge blijken.

Missiezondag 22 Oct. was de dag, waarop de Missievereniging haar jaarlijks programma officiëel inzette. De Eerw. Zuster Dr. Lippits, Overste van de Medische Missiezusters te Imstenrade, had zich bereid verklaard iets te komen vertellen over het belang van het medisch missiewerk. Voor drie gebieden vroeg zij onze aandacht. In Zuid-Afrika helpt de Medische Missie de sociale misstanden op te heffen. In Pakistan kan alleen door werk van naastenliefde iets bereikt worden. Ook in Indonesië is ondanks de oorlog en de na-oor-

logse troebelen de gedachte aan het goede werk van de Medische Missie bewaard gebleven. Het Medische Missiewerk maakt in deze landen de mensen ontvankelijk voor het geloof en helpt zo mee aan de uitbreiding van het Godsrijk.

De dag werd besloten met de film „Il Poverello", 'n verfilmd toneelstuk zonder diepgang.

Op 28 Nov. kwam Pater C. Meuwese M. S.C. ook op Rolduc zijn ervaringen op Nieuw-Guinea vertellen. Na in het kort zijn ontdekking van de Koningin-Julianarivier te hebben verteld, sprak hij over zijn eerste contact met de nieuw ontdekte stammen. Vrij uitvoerig lichtte hij ons in over de levenswijze van die mensen en over zijn pogingen hen met de beschaving en het Christendom in aanraking te brengen. Groot zijn de moeilijkheden die de missionaris daar heeft te overwinnen.

Mgr. Schoemaker M.S.C., Apostolisch Vicaris van Poerwokerto, bracht op 11 Maart een bezoek aan Rolduc. 's Avonds vertelde hij van zijn belevenissen als missionaris in Indonesië. Een grote moeilijkheid voor de missionaris is de Islam, die veel verspreid is in Indonesië.

Op 6 Mei hadden we Pater van Gassel C.ss.R. in ons midden. Als toekomstig oprichter van een Klein Seminarie in Brazilië wees hij ons op de grote priesternood in dat land. Spreker vroeg gebed voor het welslagen van zijn werk.

Op het eind van de Indische Missieweek was het Pater Raats S.V.D. die ons kwam wijzen op een moeilijkheid voor de Missie in Indonesië. In de vorm van een sterk verhaal vertelde hij over de Radjahs, de inlandse vorsten in Indonesië. Hij verhaalde toestanden op Flores, waarvan niemand had vermoed, dat zo iets nog kon voorkomen in Indonesië. De Missie moest dit kwaad toelaten om een groter kwaad te voorkomen.

Als laatste spreker van dit jaar kwam Pater G. Boutsen O.F.M. op Sacramentsdag een lezing houden over China. In zijn sappig Vlaams vertelde hij over land en volk in China en zijn optimistische kijk op de toekomst der China-Missie gaf vertrouwen voor de toekomst. Deze lezing vormde een waardig slot van het afgelopen jaar.

Om de verdere activiteit van de jongens te vergroten, kreeg iedere klas het adres van een missionaris en konden de jongens met hem corresponderen en hierdoor direct met de moeilijkheden in de Missie kennis maken. Deze actie groeide uit tot een tijdschriftenactie. Verschillende Heren stonden gaarne tot dit doel gelezen tijdschriften af.

Verschillende van de missie-tijdschriften, die regelmatig onder de jongens circuleren, werden behoorlijk gelezen, vooral het Vlaamse studententijdschrift „Pro Apostolis" viel erg in de smaak.

De bibliothecaris heeft veel werk verzet om de bibliotheek te reorganiseren en zodoende meer aantrekkelijk te maken voor de jongens. Ondanks deze moeite waren het toch maar enkelen en dan vooral van de lagere klassen die een boek kwamen halen. Het probleem, hoe de boeken van onze bibliotheek meer onder de massa te krijgen had voortdurend onze aandacht.

Wanneer we het afgelopen jaar overzien valt er op vele gebieden zeker vooruitgang te constateren. Maar het blijft nog een tasten en zoeken om bij ieder belangstelling voor de Missie op te wekken.

AFDELING PHILOSOPHIE

Om de maandelijkse lezingen vruchtbaarder te doen zijn werd in het begin van het jaar besloten om in de vergaderingen slechts één bepaald missiegebied te bestuderen. Dit jaar werd daartoe Voor-Indië genomen. In de eerste lezing van deze cyclus werd ter inleiding gesproken over de aardrijkskunde, de rassen en talen, en politieke geschiedenis van India. Een grote moeilijkheid voor de Missie vormt het kastenstelsel. Daarom was aan dit probleem de volgende lezing gewijd. Door een andere spreker werd ons een inzicht gegeven in de moeilijk te begrijpen godsdiensten van India, het Hindoeïsme en het Boeddisme. De Islam, een godsdienst met veel aanhangers, werd vervolgens behandeld. Uitvoerig en overzichtelijk werd tenslotte aan de hand van de geschiedenis het nationalisme, zoals zich dat heeft ontwikkeld in India, besproken. Een beter inzicht in de problemen van de missie in India mag zeker

het resultaat van deze cyclus genoemd worden.

In het algemeen genomen trokken de lezingen voldoende belangstelling. Dit lag zeker voor een groot gedeelte aan het peil van het gebodene, dat steeds boven het middelmatige uitkwam. Daardoor ontstonden ook levendige debatten, die eveneens een hoog peil bereikten. Over de spheer waarin de vergaderingen werden gehouden en over de medewerking van de grote massa viel niet te klagen.

De moderator hield ons steeds op de hoogte van de activiteit op de cour. Vele leden kwamen met nieuwe ideeën en voorstellen hierover naar voren. Belangstellend werd geïnformeerd naar de resultaten. Zo betekende de afdeling Philosophie een hechte steun voor onze vereniging. We hopen in de toekomst de ingeslagen richting te kunnen voortzetten. De basis, die dit jaar gelegd werd, biedt ons voldoende garantie, dat we hier de juiste weg gekozen hebben.

Tot slot iets over de finantiële kant van ons werk. Met grote voldoening kunnen we zeggen, dat het einde der geldmiserie in zicht is. Wel gaat ons gebedenboekje „Adveniat Regnum Tuum" nog steeds niet zoals we het graag zouden zien, maar toch zullen wij, dank zij allerlei bezuinigingen, zeker na het volgende verenigingsjaar kunnen steunen op een gezonde finantiële steun. Daardoor zullen wij straks in staat zijn, onze activiteiten uit te bouwen en verschillende desiderata, ook der leden, te realiseren.

Dat er dit jaar ook materiële hulp aan de Missie werd geboden, moge blijken uit de volgende cijfers:

Voortplanting des Geloofs . .	f 670,07
St. Petrus Liefdewerk . . .	f 250,—
Indische Missievereniging . .	f 78,58

Verder giften aan Missionarissen, die spreekbeurten kwamen houden, steunabonnementen op Missietijdschriften, enz.

Na een overzicht over de werkzaamheden van het achter ons liggende jaar kan onze slotconclusie kort zijn.

Wij danken God voor de behaalde tastbare en ontastbare resultaten. Wij zijn er ons van bewust, dat er nog wensen zijn, dat nog vele moeilijkheden om een oplossing vragen. Er is voor ons geen reden tot zelfvoldaanheid. De wensen en moeilijkheden echter willen wij positief zien. Zij brengen dynamiek in onze activiteit, want wensen dienen gerealiseerd en moeilijkheden opgelost te worden.

Wij hopen, dat wij in het afgelopen jaar bruikbare instrumenten Gods waren in het grote Verlossingswerk.

Wij vragen Hem, dat Hij ook in de toekomst ons werk — Zijn Werk! — moge blijven zegenen met Zijn genade. Dan kan onze vereniging een machtige bijdrage leveren in de vorming van onze leden tot ware Apostelen van het Rijk zonder grenzen!

Jeugdconferentie „H. Joannes Bosco"

van de vereniging van de H. Vincentius

1 Jan.— 31 Dec. 1950.

W. Poulssen, President.

P. Linssen, Vice-President.

R. de Sévaux, Secretaris.

L. Brands, Penningmeester.

P. Slangen, Geestelijk Adviseur.

Ofschoon we dit jaar met uiterst bange voorgevoelens zijn begonnen, zijn over de gehele lijn de verwachtingen geheel anders uitgekomen. We zijn hier dankbaar voor, in de eerste plaats aan God, die ons weer op zichtbare wijze bijstond, mede dank zij onze voorspreker bij God, onze patroon Don Bosco, maar verder aan de moderatoren en de leden van de conferentie plus geheel Rolduc, leraren en leerlingen. Veel, zeer veel is er door hun toedoen tot stand gebracht kunnen worden.

Wij begonnen ons jaar de 16e Januari. In

de eerste vergadering vroeg de president ons voor ogen te houden te leven als een blij, opgewekt en tegelijk innig Christenmens. Pas dit toe ook in uw huisbezoeken.

Dit jaar is het aantal gezinnen niet stabiel geweest. Tot April bezochten we zeven gezinnen. Toen kwamen er twee gezinnen van de conf. van Bl'heide bij. Na de Augustusvacantie kwam het bericht dat we 2 gezinnen van de conferentie van Chévremont en een gezin van de conferentie van Kerkrade niet meer met stoffelijke steun zouden helpen. Regelmatige bezoeken werden wel gebracht. Een gezin tenslotte werd bij de geboorte van een vijfde kind tegelijk overgegeven aan de St. Elisabethsvereniging.

Op 5 Februari had de jaarvergadering plaats. In onze vergadering hield Mr. Duynstee 'n warm pleidooi voor de verbinding van godsdienst en leven. Godsdienst mag niet beschouwd worden als liefhebberij. Denken we eens aan Fred. Ozanam, die in Parijs temidden van de opkomende moderne geest de naastenliefde practiseerde. Men heeft de hiërarchie der waarden verstoord en de scheiding van godsdienst en leven is het gevolg hiervan. De stof is het kardinale punt in de leer der communisten en socialisten en ze degraderen de mens ook als zodanig. De mens is geen hoger wezen met 'n drang naar God.
Wie is die God, die Christus? Ziet rondom u, de armen, de hulpelozen, in hen kunt ge Christus vinden door 'n rechtvaardig leven vol liefde.

Ieder mens is van hoge waardigheid. De Vincentiaan moet dit beseffen. Daartoe is vorming ook noodzakelijk. Het gaat om de ware liefde die zichzelf vergeet en deel is van de Goddelijke Liefde.

Hierna sprak mhr. Duynstee voor het jongerenwerk. Laat ze werken waar ze willen; laat hen nieuwe liefdewerken oprichten; geef hun vorming; geef hun 'n goed president en 'n vurig priester; geef hun zo mogelijk crediet in geld. De jonge Christen heeft 'n grote verantwoordelijkheid: hij moet medehelpen aan de verlossing der wereld. Dat verwacht men van de Christen en zeker van de jonge. Christus aan een ziel te geven en dan te sterven is de moeite waard geleefd te hebben. De spreker besloot met nogmaals te wijzen op onze grote plicht: naastenliefde.

Hij besloot met het diepe gebed: Kom, Heilige Geest, vervul de harten Uwer gelovigen.

Meer dan in andere conferenties is er een voortdurende wisseling van bestuur en leden in deze conferentie.

Op Zondag 4 Juni werden in onze conferentie als president en vice-president respectievelijk W. Poulssen én P. Linssen geïnstalleerd. Ter gelegenheid hiervan was de heer Sprokel bereid gevonden de installatie te verrichten in plaats van Dr. Limpens, President van de Bijzondere Raad. Tevens werd in deze vergadering H. Benden opgenomen als lid. De Heer Sprokel sprak 'n kort begeleidend woord waarin hij de nieuw benoemden feliciteerde en duidelijk de plaats van de Vincentiusvereniging aangaf.

Op 11 Juni 1950 werden vijf nieuwe leden opgenomen: J. Hendrix, J. Hüskens, J. Spiertz, L. van Els, Fr. Vroemen, die de plaats innamen van H. Willems, E. Huids, Fr. Meddens, T. Croussen en J. Hermans, die naar het groot Seminarie waren vertrokken. De President feliciteerde hen met de opname in 'n kort woord en wees hen op ons ideaal: In de arme Christus zien, toon belangstelling voor hetgeen hen interesseert. Je wordt er zelf ook beter van, maar primair is de ander. Jullie lopen vast vooruit op jullie priestertaak: het brengen van geestelijke gaven.

Verder had R. de Sévaux in September de functie van secretaris op zich genomen en nam L. Brands 't ambt van penningmeester weer op zich.

In plaats van P. Goris werd J. Heymans magazijnmeester en F. de Wit bibliothecaris i.p.v. Ch. Welters. Onder de vacantie kwam de benoeming uit van Mhr. Thijssen tot rector te Heerlen. Hiermede verloren we onze zeer actieve moderator die door zijn optimisme zelfs in de meest precaire situaties de juiste geest wist te bewaren en altijd 'n oplossing gaf. Hij werkte in stilte en wat hij deed, weten wij voor het overgrote deel niet. God alleen weet het en hij zal hem er voor belonen.

Enige weken later betrad Mhr. Slangen, oud-president van de conferentie wederom de vergadering, nu als moderator. Na 'n kort installatiewoord van de president sprak Mhr. Slangen enige dankwoorden, waarin hij zeide over enkele weken korte beschouwingen

te zullen wijden aan de positie van de H. Vincentius-vereniging in het leven van de Vincentianen, op Rolduc en later. Hij zeide verder alles te zullen doen wat hem mogelijk was om, en dit vond en vindt hij noodzakelijk in de eerste plaats, de juiste geest te bewaren.

Dit jaar hebben we wederom het grote genoegen gehad twee van onze zieken naar Lourdes te kunnen laten gaan. Dank zij de activiteit van de gehele conferentie was het mogelijk het bepaalde bedrag bijeen te krijgen.

Kort voor Sinterklaas kreeg onze vereniging 'n nieuwe ruimte als magazijn in een van de oude H.B.S.-klassen. Daar zijn ook alle voorbereidingen getroffen en uitgevoerd voor het uittrekken van St. Nicolaas en Zwarte Piet, beladen met pakken.

Dit jaar was er wederom zeer veel vergaard door de leerlingen van Rolduc. We hebben dan ook al onze gezinnen met nog enkele oude gezinnen zeer ruim kunnen bedelen.

Aan het einde van dit verslag volgt, om onze bekende en onbekende weldoeners op de hoogte te stellen, 'n kort financieel verslag.

Inkomsten:

In de kas 1 Jan. 1950	f 5,40
Collecte gewone vergaderingen	f 109,92
Collecte alg. vergaderingen	f 33,52
Collecte buiten de vergaderingen	f 285,65
Giften	f 645,79
Saldo toneel	f 108,13
Bijz. Raad	f 400,—
Diverse ontvangsten	f 17,05
	f 1.605,46

Uitgaven:

Ondersteuning in geld	f 1.259,21
Drukwerk	f 11,40
H. Mis	f 3,—
Diversen	f 95,50
	f 1.369,11
Nog in kas op 15 Jan. 1951:	f 236,35

Wat het magazijn betreft:

Op 1 Jan. 1950 nog aanwezig ter waarde van	f 109,65
Inkomsten gedurende 1950	f 787,30
Totaal	f 896,95
Op 1 Jan. 1951 nog op magazijn ter waarde van	f 238,65

Aan het einde van dit verslag brengt het bestuur van de conferentie aan allen die hebben medegewerkt om dit jaar zo gunstig te doen verlopen haar hartelijke dank. Met name aan de Bijzondere Raad van Kerkrade die de conferentie financieel zo sterk steunde.

Zij hoopt dit jaar met de voorspraak van de H. Bosco even goed, zo mogelijk nog beter te werken, in de eerste plaats in geestelijk opzicht, in de tweede plaats in materieel opzicht.

Academie „St. Augustinus"

Moderator: R. D. J. Bosch.

Voorzitter: F. Heggen.

Vice-voorzitter: E. van der Marck.

Secretaris: P. Veugelers.

Dit academiejaar begon anders dan de vorige jaren. Tijdens de eerste vergadering was het niet Mhr. Huysmans die als Moderator aan de bestuurstafel zat. Zijn plaats werd ingenomen door een ander. De voorzitter herdacht met passende woorden Mhr. Huysmans, die jaren lang als Moderator zijn deel had bijgedragen aan het leven van de Academie. Pijnlijk is het gemis van een bekende, die dagelijks bij ons was en met opgewekte woorden en blij gezicht de weg wees die gegaan moest worden. Dat wij Mhr. Huysmans herdenken komt niet alleen voort uit de gevoeligheid bij het verliezen van een dierbare of de gedachte dat niemand de plaats van de overledene zou kunnen innemen. De reden ligt dieper. Het is een uiting van onze dankbaarheid voor het vele geestelijk goed dat wij van Mhr. Huysmans als leraar en vooral als priester mochten ontvangen. Wij kunnen het hem niet vergelden, maar wel kunnen wij, dankbaar voor dat ve-

le goed, vragen dat God hem geve voor hetgeen hij gaf.

Nu we aan het einde van dit jaar zijn gekomen en een nieuwe mijlpaal planten langs de weg die de academie gaat, valt het ons op dat we er het getal 50 in moeten kappen. Dan, als we dat zien, worden we nieuwsgierig en willen de weg teruglopen om te zien of de academie veranderd is in die 50 jaar.

De vergaderingen in de jeugdperiode van de academie waren zeer groot in getal, tot 50 per jaar. Door het groot aantal vergaderingen kreeg ieder lid de kans om verschillende malen per jaar op te treden. Het programma dat tijdens de vergadering werd afgewerkt, was zeer gevarieerd. Er waren 'n lezing, 'n twee-tal kritieken, het voorlezen van een opstel en één of meerdere declamaties. Daarbij kwam het vaker voor dat iemand nog enkele stellingen bekend maakte, die hij de volgende vergadering wenste te verdedigen.

Of we tegenwoordig van de puberteitsperiode moeten spreken of van de periode van de rijpheid of de volle ontwikkeling of van de periode van het ene been in het graf is moeilijk te zeggen, omdat we het gehele leven van de academie nog niet kunnen overzien, daar immers een deel vermoedelijk nog in de nevel van de toekomst ligt. Aan de laatste periode zijn we denkelijk nog wel niet toe, aangezien het afgelopen jaar geen symptomen van afgeleefdheid zijn geconstateerd. Eerder waren er tekenen van leven te onderkennen bij het proberen om nog een betere vorm te vinden. Met zekerheid kunnen we zeggen dat na 50 jaren het aantal vergaderingen per jaar beneden twintig ligt. De vergadering bestaat uit twee grote delen, n.l. de inleiding of lezing en het debat. De criticus kan misschien het best gezien worden als de persoon die beide delen aan elkaar hecht. Een enkele maal heeft de voorzitter door een kleine voordracht de lijn van het eenvoudige schema doorbroken.

We kunnen dus terecht opmerken dat er verandering is gekomen in de uiterlijke vorm. Het doel van de vereniging is hetzelfde gebleven, nog steeds gaat het er om zich behoorlijk te leren uitdrukken en vrij te spreken in het openbaar. Onmiddellijk hiermee verbonden is het zich eigen maken van wetenschappelijke gegevens. Het is begrijpelijk dat de Zeereerw. Heer Moderator in het begin van dit jaar er op wees, dat blunders veel leerzaams bevatten, zowel voor de persoon dit er het meest bij betrokken is, als ook voor de andere aanwezigen. Hierdoor leert men de gevaarlijke punten kennen. Onmisbaar is voorts de goede orde. Ook hierop wees de Zeereerw. Heer Moderator. Over het afgelopen jaar moet dan gezegd worden, dat het streven naar het doel aanwezig was evenals de goede orde en de blunders, welke laatste echter niet zo opvallend waren als de naam blunder zou doen vermoeden.

De onderdelen van de vergaderingen naar voren halend komen we eerst bij de lezing of inleiding. Ik zeg lezing of inleiding, omdat meerdere malen gewezen is op het verschil tussen die twee, toen vragen naar voren zijn gekomen aangaande de eisen waaraan een hoofdopstel moet beantwoorden. Een lezing wordt gezien als een volledig uitgewerkt geheel dat eigenlijk geen verdere verklaring meer behoeft; een inleiding daarentegen ziet men als het op uitvoerige wijze stellen van een probleem, zodat daarna in het debat door allen kan meegewerkt worden om het probleem op te lossen of, zo dat niet gaat, de gegevens nog uitvoeriger te ontwikkelen. De voorkeur wordt aan een inleiding gegeven, omdat deze meer dan een lezing geschikt is om aanleiding te geven tot een goed debat. Het debat immers is een zeer voornaam deel van de vergadering, omdat juist door het debat velen tijdens één vergadering het woord kunnen voeren, terwijl ze bovendien nog gedwongen worden scherp te formuleren wat ze bedoelen. We kunnen zeggen dat velen werkelijk een inleiding hebben gehouden, terwijl anderen daar niet zozeer in geslaagd zijn. Dat laatste was voornamelijk gelegen aan het onderwerp. Immers een zuiver geschiedkundige verhandeling kan men niet gemakkelijk gieten in de vorm van een inleiding, zoals die boven omschreven is. Toch is het al of niet inleiding zijn niet alleen van betekenis bij de beoordeling.

De inleidingen of lezingen die dit jaar gehouden zijn kunnen we tot enkele groepen terugbrengen. Tot de historie behoren: 'n verhandeling over het Liberalisme, die enigszins het karakter had van een inleiding, maar die nogal kritiek kreeg; 'n lezing over de La-

menais, waarin met nauwkeurige historische gegevens de tragische figuur getekend werd; 'n zware en zeer uitgebreide verhandeling over de leer van Marx; tenslotte de lezing over Bismarck en de Kulturkampf.

Een drietal vergaderingen werd gewijd aan actuele sociale problemen: een aan de P.B.O., die in een ordelijke, doch zeer zware inleiding werd uiteengezet; de tweede aan de Limburgse Volkshogeschool, waardoor een heel aardige kijk werd verkregen op haar doel en betekenis; de derde aan de K.A.B., die op boeiende wijze door Aalmoezenier Lumey in onze belangstelling werd gebracht.

Het gebied van Kunst en Letteren kan zich in behoorlijke belangstelling verheugen. Een lezing behandelde de ontwikkeling van de meerstemmige muziek, terwijl telkens gewezen werd op de band met de contemporaine cultuurstromingen. Enkele muzikale illustraties maakten het geheel aantrekkelijk. Chestertons denkwijze werd met Chestertoniaanse geestigheid op een zeer goede wijze in een inleiding weergegeven. Zeer interessant waren de vergaderingen met lichtbeelden, die gewijd waren aan „De Aanbidding van het Lam Gods" en de gothische kathedraal. Om over de moderne religieuze kunst te spreken werd Kap. Pfennings uitgenodigd. Met overtuigende woorden gaf hij op boeiende wijze zijn mening over de visies van de moderne kunstenaar.

Verder werden nog een vergadering gewijd aan de sterrenkunde en een aan de Oecumenische beweging. De Oecumenische beweging werd op overzichtelijke wijze voor de toehoorders uiteengezet.

Al de hoofdopstellen bij elkaar vormen een behoorlijk geheel waarover we tevreden kunnen zijn.

De criticus, die niet altijd maar meestal toch wel optrad, gaf gewoonlijk een overzicht van het hoofdopstel en enkele waardevolle aanknopingspunten voor het debat. Om een voorbeeld te geven van een goede kritiek wees men op de wekelijkse artikelen van Antoon van Duinkerken in De Tijd.

Het andere voorname deel van de vergadering vormt het debat, zoals we boven zeiden. Helaas moet gezegd worden, dat niet iedereen even goed meedeed, als het er om ging een of andere kwestie te bediscussiëren. Toch moet gezegd worden, dat de deelname groter was dan b.v. verleden jaar en dat enigen eigenlijk eervol vermeld moesten worden voor hun prestaties op het gebied van debatteren.

In het jaarverslag mag niet vergeten worden even te wijzen op hetgeen de Zeereerw. Heer Moderator voor de academie en dus voor ons gdaan heeft en op de dank die wij hem daarvoor verschuldigd zijn. Het is het eerste jaar geweest dat Mhr. Bosch de functie van Moderator had. Dit jaar reeds heeft de Zeereerw. Heer Moderator door daden bewezen dat hem de academie ter harte gaat en op zijn belangstelling kan rekenen. Toen eens de vergadering dreigde vast te lopen en de voorzitter zich in een impasse zag, heeft de Zeereerw. Heer Moderator de situatie gered door een kleine uiteenzetting te geven van het Existentialisme. De twee genoemde sprekers van buiten Rolduc zijn vooral door zijn toedoen voor ons komen spreken. Nu kom ik wel op onbekend terrein, maar toch zou ik durven beweren dat de voorzitter veel steun heeft gehad van Mhr. Bosch, wanneer de belangen van de academie buiten de vergaderingen besproken werden.

We mogen niet onvermeld laten dat Mhr. Meys en Mhr. Hermens een enkele maal tijdens de vergadering de plaats van onze Moderator hebben ingenomen.

We kunnen, ons voorzichtig uitdrukkend, zeggen dat we niet ontevreden hoeven te zijn over het afgelopen jaar.

DE SECRETARIS.

Academie „Alberdingk Thijm"

W. Lemmen, Voorzitter.
H. van Wersch, Vice-Voorzitter.
M. van der Heyden, Secretaris.
Dr. J. Boosten, Moderator.

Wederom is er 'n academie-jaar ten einde. Aan de langzamerhand eerbiedwaardig geworden reeks — men zou er bijna toe kunnen overgaan bij bepaalde gelegenheden 't jaar

van oprichting te vermelden! — is er weer een bijgevoegd, ditmaal door ons.

Dit jaar is dus ons jaar en na afloop hiervan vragen we ons natuurlijk graag 'ns 'n ogenblik af welke de resultaten zijn.

Waren deze in getallen uit te drukken, dan zouden we ze gemakkelijk kunnen overzien. Doch we zijn geen handelsonderneming, en we moeten dus vooropstellen, dat 't overgrote deel van wat we bereikt hebben niet te controleren is. Dit geldt vooral voor het doel van onze academie: de algemene ontwikkeling van de leden; deze zal ongetwijfeld door elke vergadering zijn toegenomen: door speciale zelfstudie als preparatie voor 'n bediening, door 't aanhoren van elkaars resultaten hiervan. De noodzaak te moeten spreken voor 'n critisch luisterend publiek zal zeker onze persoonlijkheid ten goede komen.

Is dit alles dus niet na te gaan, hieronder volgen enige meer concrete punten.

'n Ernstige rem op de activiteit was 't feit dat 't aantal vergaderingen erg laag was, deels door de korte duur van 't tweede trimester. Misschien is dit ook wel een der oorzaken van 't iets lagere doorsnee-peil, vergeleken bij 't vorig jaar. Tot dit laatste meen ik tenminste te moeten besluiten, gezien o.a. 't vaak voorkomende tijdsoverschot. Maar ik haast me wel eraan toe te voegen, dat er geen gebrek aan enthousiasme was; 't ledenaantal was groot en ieder deed met prettige bereidwilligheid z'n academie-plichten. Zelfs vrijwillige bijdragen waren niet zeldzaam.

Wat de keuze van de stof betreft, het volgende: 't aantal hoofdopstellen over 'n letterkundig onderwerp was niet groot. Hiervan mag dat van de heer Thijssen, over Pieter van der Meer der Walcheren, met ere vermeld worden. Verder waren er nog enkele die 'n onderdeel van of 'n persoon in verband met 'n exacte wetenschap bespraken.

't Getal der improvisaties met 'n literair onderwerp was aanmerkelijk groter: over Frederik van Eden, „Deirdre en de Zonen van Usnach", van A. Roland-Holst, Hadewijch, om er slechts enkele, geheel willekeurig, te noemen: Opmerkelijk is het, dat de muziek slechts vertegenwoordigd werd door één improvisatie.

Waren de lezingen en de improvisaties over 't algemeen goed verzorgd, de voordrachten waren vaak voor verbetering vatbaar. Onvoldoende voorbereiding en te weinig durf zullen hiervan wel de voornaamste oorzaken zijn geweest.

Na dit overzicht van de activiteit der leden, 't voornaamste element der academie, mag ik toch zeker niet vergeten om — mede namens alle leden — 'n woord van dank te brengen aan de Z.E.H. Moderator, en aan de voorzitter; te duidelijk treden ze voor ieder op de voorgrond.

Ik meen tenslotte dit jaar niet te kunnen besluiten dan met 'n bemoedigende aansporing voor de leden van 't volgend jaar: houdt 't goede spoor!

DE SECRETARIS.

Heemclub „Maasland"

L. Martens, Voorzitter.

N. v. Stiphout, Penningmeester.

P. Verkoyen, Secretaris.

L. Hausmans, Lid.

Drs. W. Meijs, Moderator.

Weer is een jaar voorbij. Al hebben de resultaten niet aan de gestelde verwachtingen beantwoordt, toch is er voor ons geen reden tot klagen. Wie met belangstelling en meeleven onze activiteiten heeft gevolgd, weet dat vele pogingen zijn aangewend, waarvan verschillende met succes bekroond. We laten hier de meer geslaagde volgen.

Het nieuwe jaar werd ingezet met een interessante en leerzame lezing door Mhr. Berkels over de vraag: „Wat is heemkunde"? Hierin liet hij ons zien hoeveel mogelijkheden er liggen op dit gebied, en gaf hij concrete richtlijnen aan om Heemkunde te beoefenen. Tijdens deze vergadering kon de nieuwe clubvlag aan de leden getoond worden. Deze mooie vlag, die aller bewondering verdient, is ontworpen en uitgevoerd door een onzer leden, Willy Meertens, die aan het schilderen van deze vlag enkele weken van zijn vacantie heeft opgeofferd. Tevens

werd in deze vergadering besloten de sociale Zondag van dit jaar te wijden aan de problemen van de Jonge Boerenstand. Het verslag hiervan is elders in dit nummer te vinden.

Enkele weken later trad als spreker op Pastoor Schleyden, die voordrachten hield uit eigen werk, nadat hij eerst op originele wijze de betekenis van de Heemclub had uiteengezet. Verder bedankte hij ons voor de lijst van Limburgse uitdrukkingen en spreekwoorden, die de club voor V.E.L.D.E.K.E. had verzameld.

Een volgende spreker was Drs. W. Peters. Hij sprak op een boeiende wijze en met behulp van een uitgelezen collectie foto's over: „Gewestelijke stijlverschillen in de Nederlandse Gothiek". Het was een interessante en leerzame lezing, gevolgd door een flink debat, hetgeen wel bewees met hoe grote belangstelling de vergadering deze spreker had gevolgd.

Het hoogtepunt van het eerste trimester vormde de een week later gehouden Dialectwedstrijd, waarbij ons clublid Albert Verreck de eerste prijs behaalde. Het was een opgewekte vergadering, opgeluisterd door het orkestje van de hoogste klassen. Voor een jury, waaronder we onder meer opmerkten Prof. Grond, Dr. Kats, Pastoor Schleyden, de Heer H. Loontjens, Past. Spiertz, hielden een 12-tal leden voordrachten in de verschillende dialecten. De eerste prijswinnaar werd uitgenodigd op de feestvergadering te Maastricht, waar hij de vijfde prijs behaalde.

Het tweede trimester werd geopend met lezingen door enkele onzer leden over de basiliek te Meerssen en Schinderhannes, gevolgd door een lezing door Past. Welters. Aan de hand van een aantal lichtbeelden gaf hij ons de ontwikkeling van het kruis in het algemeen en later van de veldkruisen in Limburg in 't bijzonder. Verder verrijkte hij onze bibliotheek met 't van zijn hand verschenen boek: Het Limburgse veldkruis. Tegelijk werden door hem de prijzen uitgedeeld aan de deelnemers van de Dialectwedstrijd.

Het derde trimester besloot onze activiteiten met een lezing door de Heer Raedemackers over de Bokkenrijders in Limburg. Jammer genoeg was de stof te uitgebreid en de tijd tekort in een vergadering dit onderwerp te behandelen. Tenslotte een geslaagde lezing door een onzer leden over de Munsterkerk te Roermond.

Wanneer we het geheel overzien, merken we dat er veel goede dingen tot stand zijn gekomen, vooral dank zij de grote bereidwilligheid van de Moderator, op wie nooit tevergeefs een beroep werd gedaan. Vele goede sprekers hebben onze kennis verrijkt en onze belangstelling vergroot; onze bibliotheek werd aangevuld o.a. door een aantal werken van de hand van Dr. W. Roukens, die hij ons gratis ter beschikking stelde.

Wij kunnen tevreden zijn over 't nastreven van ons doel: Limburgs rijke geschiedenis nader te leren kennen. Maar laten we nooit te optimistisch zijn, want het kan beter.

N. v. S.

---

[1]) Van 29 Juni tot 2 Juli werd door de Heemkundeclub een tentoonstelling georganiseerd van werken van jonge Limburgse kunstenaars, waarvoor we verwijzen naar de Kroniek.

Het Muziekleven op Rolduc

EERSTE TRIMESTER.

Het verslag over het muziekleven op het Klein Seminarie Rolduc in het schooljaar 1950-1951 zal voor de ingewijde en voor de buitenstaander veel minder nieuws brengen dan hij misschien verwacht. In een internaat zijn er nu eenmaal vele dingen die met een zekere regelmaat terugkeren; en dat niet zo zeer, omdat deze regelmaat de best mogelijke combinatie en variatie van die gebeurtenissen samenstelt, maar veeleer omdat de traditie, een onomschrijfbaar begrip voor wie het internaatsleven niet kent, die regelmaat voorschrijft.

Toen dan ook verleden jaar deze rubriek voor het eerst in Rolduc's Jaarboek verscheen, kon de schrijver op vele, voor niet-Rolduciens nieuwe, voor (oud-)Rolduciens nooit bewust geworden feiten wijzen, terwijl hij bij deze tweede jaargang van deze kroniek veel als bekend mag veronderstellen.

Het muziekleven wordt immers — en het blijkt nog steeds nodig daar sterk de nadruk op te leggen — niet op de eerste plaats bepaald door gebeurtenissen als jeugdconcerten of grootse uitvoeringen die in de loop van het schooljaar plaats vinden, van veel meer belang is het directe contact dat de jongens hebben met de muziek. Dit contact wordt gelegd in de pianohokjes, in de oefenhokjes voor orkest en harmonie, in het zanglokaal, en in de lessen op de Philosophie en de Voorbereidende Klassen. Een serie jeugdconcerten, hoezeer die ook vooral bij deze jongens in de smaak valt, kan het niet halen bij dat dagelijkse gevecht met notenbalken, sleutels, kruisen en mollen.

Die jeugdconcerten stonden op zeer hoog peil. Voor het eerste en laatste stonden daarvoor borg André Rieu en zijn Maastrichts Stedelijk Orkest, voor de drie anderen de Stichting Een Uur Muziek. Het M.S.O. opende de rij reeds op 22 September met een concert m.m.v. de violist Jo Juda. Als inleiding speelde het orkest de Ouverture: De verkochte Bruid van Bedrich Smetana, een licht werk, dat door zijn eenvoud en blijde zangerigheid een goede inleiding vormde op het veel zwaardere tweede nummer: het Viioolconcert in D van Peter Tschaikowski. Tot beter begrip van dit werk was een vrij uitvoerige inleiding aan het programma toegevoegd. Zodoende wisten we reeds wat een concert was, hoe de cadenzen daarin ontstaan waren en hoe speciaal dit concert in elkaar zat. De grootse opening door het gehele orkest, de zo eenvoudig beginnende

maar zo heerlijk temperamentvol uitgroeiende vioolsoli, het weemoedige liedachtige tweede gedeelte en het rhythmische slot: dat alles werd ons gebracht door Limburgs eerste orkest. Na de pauze kregen we een vóórpremière van een geheel nieuw werk van Henk Badings: de Ballade Het waren twee conincskinderen. Op dit zeer moderne werk was een uitvoerige toelichting zeer gewenst geweest. Wij zijn nog niet voldoende ingeleefd in de moderne orkestliteratuur en alleen uitvoerige uitleg kan dat gemis langzamerhand opheffen. Dát het mogelijk is bewees de dirigent in het tweede concert met zijn uitleg bij Petrouchka. Zo ging Badings' werk gedeeltelijk aan ons voorbij; we werden echter ruimschoots schadeloos gesteld door het laatste nummer, de Italiaanse Symphonie van Felix Mendelssohn. Hierin bleek duidelijk, dat het orkest als het ware bezeten was van een musiceerwoede en zo volkomen opging in dit heerlijke werk, dat zelfs de strenge dirigent de bewogenheid van de musici leek over te nemen.

Intussen zaten ook de actieve musici van Rolduc zelf niet stil. Vanaf het eerste begin van het schooljaar repeteerde Mhr. Schrijen met de regelmaat van een klok, hadden de beide muziekleraren hun lesroosters bezet, en waren in orkest en harmonie de opengevallen plaatsen, zij het soms met veel moeite, aangevuld. Het gehele muzikale leven op Rolduc draaide op volle toeren. Zo kon het zangkoor, zij het nog enigszins weifelend, reeds op Allerheiligen de Missa Secunda van Jaap Vranken ten gehore brengen, terwijl het orkest tot aller tevredenheid de toneelavond met Sint Kathrien opluisterde. Uitgevoerd werden de Ouverture Martha van Fr. von Flotow, Japanischer Laternentanz von Yoshitomo en Husaren-Attacke van Max Oscheit. Daarna was weer de beurt aan het zangkoor, dat op 8 December een veel betere uitvoering gaf van de Mis van Allerheiligen.

ONZE HARMONIE.

Daartussendoor hadden we een voor het eerste trimester druk programma van jeugdconcerten te verwerken: op 26 October en 20 November bezochten ons twee van Nederlands beste musici: de pianist Willem Hielkema en de sopraanzangeres Jo Vincent. In de werken van Albeniz, Granados en Laregia voerde Hielkema ons naar het zonnige en passievolle Spanje, daar de guitaar het volkshart doet zingen en waar men dit instrument ook in deze pianowerken terugkent. De solist gaf daarbij een duidelijke uiteenzetting van de Spaanse volksaard en zijn liederen. Na de pauze speelde hij nog enkele Ballades van de grootste pianocomponist Chopin. Waren

de Spaanse werken iets lichter, in het spelen van Chopin konden we de solist bewonderen als een groot pianist, die zijn instrument technisch volmaakt en musicaal fijngevoeld bespeelde.

Jo Vincent, Nederlands grootste sopraanzangeres, gaf ons een zeer gevarieerd concert van kunstliederen. In een inleidend gesprek had de begeleider, de pianist Piet Pijnenborg, ons duidelijk het verschil uiteengezet tussen volkslied: het lied dat gezongen moet worden door het volk, en kunstlied: het lied dat beluisterd moet worden. Ook voor elk nummer gaf de Heer Pijnenborg een korte karakteristiek van het uit te voeren gezang. Allereerst wist Jo Vincent onze aandacht te boeien door enkele oude geestelijke gezangen. Daarna was de beroemde liederencomponist Frans Schubert aan de beurt. Van deze romanticus hoorden we een viertal eenvoudige, maar uiterst zangrijke liederen: Frühlingsstimme, Wohin, Ave Maria en Fischersweise. Na de pauze gaf Jo Vincent zelf een korte inleiding op de drie liederen uit de kinderkamer van Moussorgski. Het concert had niet beter besloten kunnen worden dan met drie moderne liederen van A. Caplet: Onze Vader, Wees Gegroet, Credo. In deze laatste liederen, die een sfeer ademen van de antieke kerkmuziek, konden we de volle omvang van het stemgeluid van de soliste beluisteren. De oude gregoriaanse modaliteit en het vrije rhythme maakt deze liederen tot echte kunstliederen, en de uitvoering ervan was in staat de hoogste zangkunst van deze zangeres te bezwijzen.

Dit concert bracht ons reeds vlak voor het feest van St. Cecilia, de patrones van de muziek. Door een storing in de electriciteitstoevoer moest het orgel verstek laten gaan, juist op de dag dat de heilige „cantantibus organis" tot de Heer bad en gemarteld werd.

De dagen voor Kerstmis brachten ons traditiegetrouw twee gebeurtenissen: het beroemde orgelconcert door Nico Zeyen en de Kerstavond in de speelzaal. Onze organist wist heel Rolduc een half uur lang te boeien door zijn schitterend spel van oude en nieuwe kerstliederen. Tijdens de Kerstavond zorgde het orkest mede voor de nodige en op die laatste avond zo moeilijk bereikbare kerststemming.

TWEEDE TRIMESTER.

De eerste Zondag van het tweede trimester was voor ons reeds een aparte muziekfeestelijkheid: het gouden jubileum van de Heer Zeyen als piano-leraar op Rolduc. Het zangkoor zette zijn beste beentje voor en sloeg alle records, zowel met de Mis van Jaap Vranken als misschien nog meer met de perfecte vertolking van het Te Deum van H. Andriessen. Dit werk hebben we de laatste jaren reeds vaker gehoord, maar nog nooit zo groots en zo volmaakt. Ook in de aula trad het zangkoor nog eens op en bracht het Alleluia van Händel, terwijl de harmonie voor de verdere musicale opluistering van de receptie zorgde. De betekenis van de feesteling als muziekleraar op Rolduc zou eigenlijk in dit verslag nader belicht moeten worden. Een apart verslag, elders in dit Jaarboek, moet echter ook nog iets te vermelden hebben, weshalve we daarnaar verwijzen.

Op 26 Januari kregen we bezoek van een oude bekende: de violist Thomas Magyar, die met begeleiding van de pianist A. Niessing het vierde jeugdconcert tot een vierde succes maakte. Alle te spelen werken werden van te voren voldoende toegelicht, zodat het publiek met begrip kon meeleven met het sublieme spel van deze kunstenaar. Na verschillende werken van Ravel en Vivaldi hoorden we het reeds eerder door Jo Juda vertolkte vioolconcert van Tschaikowski. Hierbij bleek dat Thamos Magyar zich nog beter in de geest van de grote Rus kon verplaatsen dan de Nederlander Jo Juda. Het slot van dit concert, waarbij voor de laatste keer ook Burgemeester Lempers zijn belangstelling toonde, werd gevormd door enkele werkjes van Sarasate.

Tijdens de vastenavonddagen trad het zangkoor weer naar voren. Nog een beetje schuchter kwam het in de Hoogmis voor de dag met de Missa Brevis van Palestrina. De polyphonie bleek echter bij het gehoor in de kerk beter in de smaak te vallen dan de moderne Mis van Vranken.

Dinsdag's had het zangkoor ook een belangrijk aandeel in de avond die getiteld was: Musicale verschijnselen met occulte omlijsting. Naast enkele zeer goede en enkele minder geslaagde soli uit een liederenbun-

del van Schubert zorgde het gehele mannenkoor voor een goede vertolking van het Jagerkoor uit Der Freischutz van C. M. v. Weber en het Siegerchor uit de Messias van Händel.

Als deze bijzonder actieve vereniging het niet al zo bijzonder druk had, zouden we dergelijke uitvoeringen op profaan gebied graag vaker horen.

Het Maastrichts Stedelijk Orkest schijnt Rolduc gaarne te bezoeken. Immers op 28 Februari was het voor de tweede maal in dit jaar te gast in onze aula, nu te samen met Bernard Michelin, cello. Deze solist, misschien de beste ter wereld, speelde voor ons het concert voor cello en orkest in b kl.t. van Antonien Dvorak. Velen onzer hadden dit concert reeds van te voren kunnen beluisteren op gramofoonplaten, terwijl allen via een vrij uitvoerige toelichting op het programma de inhoud van het concert behoorlijk konden begrijpen. Daarom was het dubbel jammer, dat waarschijnlijk door een foutieve opstelling van orkest of solist, de cello-partij grotendeels verloren ging in het orkest. Dit alles werd ons echter ruimschoots vergoed door André Rieu zelf, die in een uitvoerige toelichting het tweede nummer inleidde: de Ballet-suite Petrouchka van Igor Strawinski. Zoals deze man deze uiterst moderne en moeilijke suite aan het toch heus niet gemakkelijke publiek begrijpelijk maakte, is bijna niet te geloven. Ontelbare kleine vondsten van Strawinski, steeds weer geïllustreerd door enkele losse instrumenten, maar vooral de imiterende directie deden een storm van enthousiasme oplaaien bij het jeugdige publiek. En ik ben er zeker van dat alle aanwezigen, steeds als ze deze suite zullen horen, terugdenken aan de man op het dirigeerpodium in de aula. Een groot succes, dank zij het M.S.O., maar vooral dank zij André Rieu.

Van de rest van het tweede trimester moet nog vermeld worden de musicale omlijsting van het toneelstuk Cenodoxus op Zondag Laetare. De muziek bij dit stuk, geschreven door Mhr. Noé, had vooral een suggererend karakter. De hoofdspelers werden steeds ingeleid door een voor hun aard karakteristieke melodie. Hoewel dit een aardige vondst was, werd op den duur de steeds weer herhaalde melodie toch enigszins eentonig. Het klein orkest kweet zich uitstekend van de begeleidende taak.

Tenslotte beleefden we in de Goede Week weer de jaarlijkse gramofoonplaten-uitvoering van de Matthaeus-Passion en de door ons eigen zangkoor gezongen Passie van Pothast. Deze traditionele uitvoering trekt elk jaar meer oud-studenten naar de plechtige Hoogmis op Palmzondag. Steeds weer is dit een groots gebeuren en, zoals we verwacht hadden, het honderd man sterke koor verzorgde de teksten van „het volk" op uitmuntende en massale wijze.

DERDE TRIMESTER.

De activiteiten van het derde trimester begonnen al vrij spoedig. Op 25 April vierde Mhr. Pop zijn zilveren Priesterfeest. Het zangkoor zorgde op de bekende wijze weer zeer goed voor de Hoogmis, en in de aula waren het afwisselend zangkoor en harmonie die hun beste beentje voorzetten. Jammer dat de harmonie het lange tweede trimester niet beter besteed had: we moesten ons weer tevreden stellen met enkele nummertjes die we reeds tientallen keren gehoord hadden. Misschien houden ze iets in petto voor het Presidentsfeest.

De terugtocht van Schaesberg werd ook weer door de harmonie opgevrolijkt. Tevens beleefden we nog een novum: de eerste uitwedstrijd van het Rolducse voetbalelftal met al zijn supporters tegen het tweede elftal van Chèvremont. Natuurlijk speelde de harmonie en wel: vóór, onder, maar niet na de wedstrijd: de regen was spelbreker.

Verleden jaar werd een begin gemaakt met het optreden van practisch alle pianoleerlingen en violisten, en enkele blazers in de aula. Deze leerlingen-uitvoering is ook dit jaar doorgezet. Het peil lag aanmerkelijk hoger dan het vorige jaar. Bovendien waren de verschillende stukken ingekort, zodat we in de avondrecreatie van Zaterdag 16 Juni en op Zondag 17 Juni na de Hoogmis gereed kwamen. Het aantal niet-piano-solisten was uitgebreid tot elf, zodat voor de talrijke belangstellenden een behoorlijk gevarieerd programma geboden kon worden. De jury bestond weer uit de Heren Timmermans en Maes en de volgende prijzen werden toegekend:

Piano: groep I: pr. Geurts Jan.
verm. Muytsens Leo.
groep II: pr. Voncken Hub.
verm. Moonen Jan.
groep III: pr. Fiddelaers Frans.
verm. Hofman Michel.
groep IV: pr. Honée Eug.
verm. Plum Willy en
Gerritsen Rudi.
groep V: pr. Rongen Wim en
v. Wersch Hans.

Baur Arnold: prijs trombone, Oudenhoven Leo: prijs clarinet. Vermeldingen: Kerssemakers Fons (saxofoon), Cartigny Bas (fluit), Klerken Jan (viool).

Op het feest van de President konden we twee concerten beluisteren die gegeven werden vanaf het bordes op de cour. 's Morgens concerteerde onze eigen harmonie en het zangkoor. De harmonie kwam met een volledig nieuw programma: twee marsen, een ouverture en een mazurka; het zangkoor zong: Cantate Domino van Leo Hassler. Na het souper trok onder de vrolijke tonen van de K.L.M.-mars het muziekcorps van de Staatsmijn Emma over de basse-cour in de richting van de grote cour. Een uitmuntend corps musici begon daarna een concert dat door grote variatie, door uiterst fijne afwerking en door een korte toelichting van de directeur, de Heer P. Stalmeier, een groot succes werd. Door het optreden van twee harmonieën op een dag zou men gemakkelijk tussen beide een vergelijking kunnen trekken. Laten we daaraan echter niet beginnen, want dan kan onze eigen harmonie alles gaan doen, behalve blazen.

Het programma van het concert door de Emma was als volgt:

1. Sous les doubles Aigles, March.
2. Carnaval Romain, Ouverture H. Berlioz
3. Slavische Rhapsodie Friedemann
4. Caprice Espagnol Rimski Korssakov
5. Les jouyeuses Commères de Windsor Nicolai
6. Giacondo, Ballet des Heures Ponchielli
7. King Orry H. Wood
8. Strassbourg, March Andrieu.

Met dit concert was het schooljaar 1950-1951 ongeveer besloten. Op de beide ouderdagen gaven zangkoor en harmonie nog eens het programma van het Presidentsfeest, terwijl de prijsuitdeling ook weer door beide verenigingen tot aller voldoening werd opgeluisterd.

Zien we terug op dit jaar, dan kunnen we niet bogen op een geweldig succes zoals het vorig jaar Athalie ons bracht. Wel durven we beweren, dat de verschillende muziekverenigingen, zangkoor, orkest en harmonie, zich goed van hun taak hebben gekweten en zelfs in vergelijking met verleden jaar vooruitgang geboekt hebben. Ook de individuele prestaties van de leerlingen waren, zoals de leerlingen-uitvoering bewees, zeker hoger. Rolduc en al zijn bewoners kunnen tevreden zijn over al hetgeen zij dit jaar van de schone kunst der muziek hebben mogen genieten.

En een volgend jaar: nóg hoger!

*

MISSIEZONDAG 22 OCTOBER

Filmvoorstelling

IL POVERELLO.

*

SINTE CATHERINA 25 NOVEMBER

OFFENSIEF VERWACHT.

Spel in 3 bedrijven van R. C. Sheriff naar de roman „Journey's End" van R. C. Sheriff en Vernon Barlett. Nederlandse bewerking van J. Ros S.J.

Personen in volgorde van opkomst:

Hardy	Wim Engelen
Osborne	Theo Cremers
Mason	Willy Meertens
Broughton	Jan Heymans
Jimmy Raleigh	Huub Delnoy
Dennis Stanhope	Marinus Waltman
Trotter	Gerard Brunenberg
Hibbert	Jo Peters
Sergeant-Majoor	Jan Boonen
Kolonel	Fons de Wit
Duits Soldaat	Matthieu Robbertz
Soldaat	Jo Verheggen

Programma

Ouverture „Martha" Fr. van Flotow

Eerste bedrijf

Maandag 18 Maart, 's avonds.

Tweede bedrijf

Eerste Tafereel, Dinsdagmorgen.
Tweede Tafereel, Dinsdagmorgen.

Pauze

Japanischer Laternentanz Yoshitomo
Husaren-Attacke Max Oscheit

Derde bedrijf

Eerste Tafereel, Woensdagmiddag.
Tweede Tafereel, Woensdagnacht.
Derde Tafereel, Donderdag, 21 Maart, 's morgensvroeg.

Rolduc's Orkest o.l.v. Jean Noé.

Het stuk speelt in een officiers-onderkomen van de Engelse loopgraven bij St. Quentin in Noord-Frankrijk, in de dagen die voorafgaan aan het grote Duitse offensief, dat Donderdagmorgen 21 Maart 1918 begint.

We worden verplaatst naar de harde realiteit van de loopgravenoorlog met zijn beklemmende stilte soms, die rusteloze fantasieën oproept over wat elk ogenblik gebeuren kan; met zijn felle strijd van man tegen man; met zijn eindeloze, vermoeiende dagen en zijn slapeloze nachten — zenuwslopend door zijn dreigende spanning die voor een mens te zwaar schijnt.

De personen die we er ontmoeten, strijden een zware strijd tegen deze hen overrompelende frontspanning en zien die strijd nog verzwaard door hun diepmenselijke zorg,

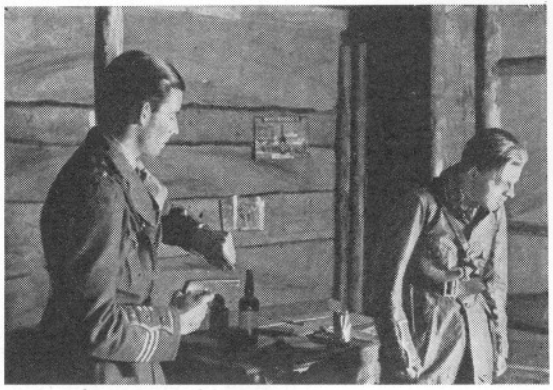

hun angst voor hun kameraden te verbergen. We zien hoe ieder op geheel eigen wijze deze spanning tracht te verwerken. Maar ze is voor bijna allen te hevig. Slechts voor het grote en gerijpte karakter van Osborne blijkt ze niet te zwaar. Zo wordt hij de persoon met wie ieder praten kan „als man tegen man", bij wie ieder zijn evenwicht voor een ogenblik terugvindt.

Het scherpst tekent zich deze strijd in de jonge kapitein Stanhope, die na bijna drie jaar ononderbroken frontleven dit bijna niet meer aan kan. Maar ondanks zijn zwaaroverspannen en oververmoeiende toestand vindt hij toch in zelf-vergeten de kracht, zijn mannen door zijn voorbeeld tot de noodzalijke plichtsvervulling te brengen, al moet hij naar de drank grijpen „om niet krankzinnig te worden van angst".

Met deze woorden werd ons het toneelstuk der filosofen aangekondigd. Na lezing druk, dat er veel van de spelers gevraagd van deze korte toelichting hadden we de inzou worden, en waren we benieuwd naar het stuk zelf, dat een brok mensenleven en -leed beloofde te geven.

Oordelend naar de psychologische waarde geloven wij werkelijk, dat het spel levende personen, met menselijke emoties, spanningen en nederlagen in hun strijd om het psychisch evenwicht, ten tonele voert. En toen wij de vroegere jaarboeken er op nasloegen en de geschiedenis van dit toneelstuk, in de dertiger jaren door Eduard Verkade en zijn groep over het voetlicht gebracht, lazen, verwonderde ons onze tevredenheid over het stuk op zich, als psychologisch drama, geenszins. Zeker het heeft het bezwaar, dat het in één décor gespeeld wordt en dat er feitelijk zo weinig gebeurt op het toneel — het schildert immers juist de spanning, die over het oorlogsfront kan hangen, omdat er elk moment iets gebeuren kán, maar feitelijk niets gebeurt. Als er iets gebeurt zijn het ontladingen van volgekropte psyches of een weer opbeuren en moed geven aan uitgeputte, zenuwzieke mannen, die de spanning niet dragen kunnen en ze kost wat kost willen ontvluchten. Er wordt dus veel gepraat in dit stuk. Er móét zelfs veel gepraat worden en er mág zelfs niet veel gebeuren, omdat juist dat werkeloos, gedwongen wachten op iets, dat steeds maar uitblijft, de psychische toetssteen der karakters is.

Ondertussen is het wel duidelijk dat dit stuk veel, zeer veel van de verschillende spelers vraagt.

Bij gebrek aan een technische toneel-perfectie, waardoor een mentaal niet volwassen zijn der spelers gecamoufleerd zou kunnen worden, bij gebrek aan tijd voor de spelers om zich in hun rol in te denken en in te leven, zó dat zij werkelijk zélf die mannen aan het front konden worden, én bij gebrek aan frontervaring van spelers en publiek, móést het geheel noodzakelijk beneden de maat blijven. De greep was helaas! te hoog. Dit konden wij niet aan. Voeg daarbij onze door filmsnelheid geïnfecteerde psyche en u begrijpt dat er een gaping was tussen zaal en toneel, dat het psychisch conflict der verschillende personen de meeste toeschouwers niet kon pakken. Spelers nóch publiek waren in de conditie om dit fascinerende stuk tot een groots succes te brengen.

Dat neemt echter niet weg dat we veel waardering voor dit pogen kunnen en mogen hebben. De wil is prijs'lijk al wou het niet gedijen. Waarom niet hoog mikken, als men weet dat het resultaat toch steeds beneden het ideaal blijft.

Wanneer we tenslotte in concreto nog enige woorden over de uitvoering willen zeggen, dan mogen we wel een woord van lof aan Osborne en Mason vooraf laten gaan. Osborne schiep een sfeer van rust en vertrouwen, waarbij zijn vrienden zich op hun gemak konden voelen, al was zijn trage tekstzegging soms een rem voor de vlotheid van het spel, welke over het algemeen toch al beslist te wensen over liet.

Mason had een dankbare rol en vervulde die soepel en vlot. Hij was inderdaad het enfant terrible, met zijn vaak al te vrije en toch steeds juist voldoende op afstand blijvende snedige opmerkingen, die ook bij het niet-begrijpende publiek de lachlust opwekten. Ook Trotter wist de lachers op zijn hand te krijgen, zó, dat de zaal het al een verpozing vond als hij alleen al maar opkwam. Hij vertolkte zijn rol goed, al ontbrak de echt soldateske en tot tweede natuur geworden ruwe onverschilligheid. Trotter was iets te deftig in zijn uitbeelding.

De vertolker van de Hibbert-rol had een zeer zware taak. Hij moest een persoon scheppen die geknakt is door de spanning. De oplossing wil hij zoeken in de vlucht, de desertie, en als hij dan zijn plichtsvervulling eisende, ofschoon zelf totaal overspannen, kapitein Stanhope tegenover zich vindt, komt hij tot een bijna hysterische uitbarsting. Ondanks deze hoge eisen aan hem gesteld, was zijn vertolking aanvaardbaar, levensecht.

Ook de pas aan het front aangekomen jonge officier Raleigh, jeugdvriend van Stanhope, bracht zijn niet gemakkelijke rol met overtuiging en overtuigend. De kortere rollen waren goed verzorgd.

Waarom de bespreking van de eigenlijke hoofdpersoon, kapitein Stanhope, uitgesteld tot het laatste? Omdat hij de Hamlet was van dit stuk, menselijk in ieder woord, in

iedere reactie en daad, met de grote opdracht zich staande te houden in hem te machtige omstandigheden.

Is het onvermogen van een jongeman, die zelf deze struggle for life niet aan den lijve ondervond, in het uitbeelden van deze rol verwonderlijk? We vergeven en begrijpen. Hij moge ons vergeven en begrijpen, als we zeggen dat zijn tekort schieten ons een hoofdoorzaak van het niet levensecht-zijn van het geheel leek. Stanhope droeg zijn rol niet. Het was geen levensvatbare creatie, geen persoon, geen eenheid. Zijn uitbarstingen waren onverwachte, in zijn persoon niet verklaarde, explosies. Daardoor was het vaak te merken dat zijn medespelers geen contact met hem kregen. Al met al blijft een dergelijk zwaar debuut op de planken echter zeer verdienstelijk.

Rest ons een woord van zeer speciale lof voor de uitstekende grime van de Heer de Serno en voor het suggestieve, haast massieve décor.

Dit stuk is waard genoemd te worden „een witte toneelraaf" (Jaarboek van Rolduc 1931), mits gegeven na een lange voorbereiding, onder een ervaren regie, die ook in dit stuk vaart durft te brengen en..... te schrappen.

*

SINTERKLAASAVOND 5 DECEMBER

Filmvoorstelling

DE STRIJD
IN HET ROTSGEBERGTE

*

ZONDAG 21 JANUARI

Gouden Jubileum van Mhr. P. Zeyen

Filmvoorstelling

SAINT JOAN OF ARC

*

MARIA LICHTMIS 2 FEBRUARI

TIEN KLEINE NEGERTJES

Toneelspel in 3 bedrijven door
Agatha Christie

Personen (in volgorde van opkomst):

Thomas Rogers	W. Palmen
Ethel Rogers, zijn vrouw	M. Eder
Vera Claythorne	M. Goossen
Philip Lombard	J. Jacobs
Anthony Marston	J. Colombon
William Blore	M. Odekerken
Generaal Mackenzie	S. Nysten
Emily Brent	Th. Eyssen
Sir Lawrence Wargrave	Th. Jacobs
Dr. Armstrong	J. van Heteren

Speelgroep Limburg. Regie Joris Diels.

Op een klein eiland, niet ver van de kust, bevinden zich tien mensen van allerlei slag en leeftijd in een primitief pensionnetje. Zij kunnen de kust niet bereiken, omdat de boot niet kan aanleggen vanwege een hevige storm, en er bestaat ook geen telefonische of telegrafische verbinding met het vasteland. Dit zijn de omstandigheden waarin de schrijfster haar verhaal plaatst; omstandigheden welke zij dankbaar uitbuit om de levende situatie die zij gaat scheppen tussen de pensiongasten des te wanhopiger en daarom ook des te spannender te maken. Het verhaal begint met de aankomst van de verschillende personen in het pension; als ze die avond bij elkaar zitten, wordt ieder van hen plotseling door een geheimzinnige gramofoonplaat van moord beschuldigd; tevens wordt hun aangekondigd, dat de straf hun niet zal ontgaan.

In het volgende tafereel zien we, hoe de een na de ander, een geheimzinnige dood sterft, en wel telkens op een wijze die frappante gelijkenis vertoont met de coupletten van een Engels volksrijmpje, dat de dood verhaalt van tien kleine negertjes. De parallel loopt niet tot het einde door; het einde van het stuk brengt de ontmaskering van de moordenaar — een van de tien gasten — door de twee overlevenden, een jeugdige legerkapitein en even jeugdige secretaresse, welke natuurlijk vlak voordat het doek dichtgaat elkaar eeuwige trouw beloven.

Agatha Christie, die het verhaal eerst als roman publiceerde en het daarna in de vorm van een toneelstuk uitgaf, heeft met bovenstaande gegevens op knappe en ingenieuze wijze een geschiedenis gefantaseerd, die de toeschouwer tot het laatste moment in ademloze spanning doet toekijken en op het allerlaatste ogenblik een spontane zucht van ver-

rassing doet slaken, omdat de moordenaar juist degene was, die oppervlakkig gezien, de minste verdenking leed. Want — en dit werd uiterst geraffineerd tot het einde toe volgehouden — iedereen van de spelers kwam achtereenvolgens in de verdenking, al maakte het telkens overspringen daarvan op de diverse (nog in leven zijnde) pensiongasten een enkele maal wel een geforceerde indruk.

Het spreekt haast vanzelf, dat een stuk met een dergelijk gegeven in hoge mate de belangstelling had van het Rolducse publiek; de vertolking door de Speelgroep Limburg, die dit detective-spel als een van haar lichtere stukken ten tonele voert, was uitstekend, vooral wat de typering van de verschillende personen betreft.

Tenslotte dient hier nog voor de historie vastgelegd te worden, dat de Prefect een prijsvraag uitschreef voor ieder die na het eerste tafereel van het derde bedrijf een voorspelling omtrent de persoon van de misdadiger waagde te doen, en dat de hoofdprijs — een doos sigaren, merk Agio — werd toegekend aan een van de philosophen...

WIM ENGELEN, Phil. Inf.

*

VASTENAVOND-ZONDAG

4 FEBRUARI

Filmvoorstelling

HET ZAL JE NIET GEBEUREN

*

VASTENAVOND-MAANDAG

5 FEBRUARI

OCCULTE VERSCHIJNSELEN

met muzikale omlijsting

*

WOENSDAG 25 APRIL

Zilveren Priesterfeest van Mhr. J. Pop

ADAM IN BALLINGSCHAP

door de Speelgroep De Gong.

ZONDAG LAETARE 4 MAART 1951

CENODOXUS

de geleerde van Parijs

Personen:

Dama	Willy Meertens
Engonus	Nico van Stiphout
Mariscus	Leo Oudenhoven
Cenodoxus	Jo Driessen
Eigenliefde	Piet Baltus
Dorus	Kurt Husmann
Engelbewaarder	Jan Boonen
Geweten	Tonny Goossens
Nauegus	Jo Peters
Tropax	Pierre Verkoyen
Bruno	Theo Cremers
Hugo	Hans Smeets
Philaretus	Aloys Crolla
Exoristus	Frans Vroemen
Ptochus	Wim Engelen
Rusticus	Leo Hausmans
Cleptes	Frans Vroemen (d)
Panurgus	Hans van Wersch
Duivels	Hub Meijers
	Nico Bischoff
	Wijnand Wijnen
Morbus	Henk van Aalst
Aesculapius	Fons de Wit
Mors	Piet Mars
Stem van Christus.	

Muziek o.l.v. Jean Noé.

Cenodoxus doet ons, hoewel het toch zeker twee eeuwen later werd geschreven, in meer dan een opzicht denken aan het spel van Elckerlyc. Is het laatstgenoemde de sterk middeleeuwse dramatisering van het levenseinde van iedere mens, het eerste schildert ons de dood van een enkeling, die ten gronde gaat aan zijn eigenliefde. Wordt Elckerlyc zelfs enkel en alleen omringd door allegorische personen, ook hier zien wij — zij het naast concrete figuren — abstracties,

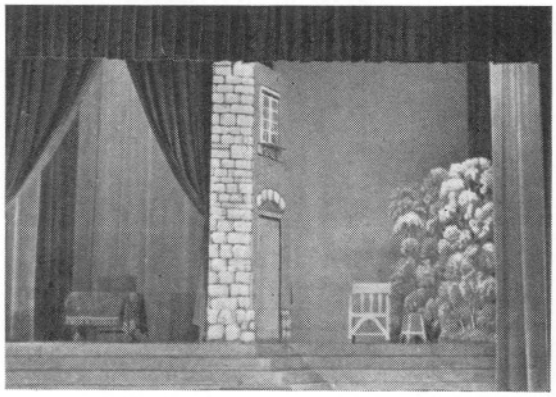

als de eigenliefde, geweten en dood, optreden als handelende personen.

Het gegeven van Cenodoxus dat gevormd wordt door de bekering van de H. Bruno en de hieraan voorafgaande gebeurtenissen, brengt nog een punt van overeenkomst met zich mee: de sterk moraliserende tendenz.

Cenodoxus, de hoofdpersoon van het stuk, is een zeer beroemd geleerde, die omwille van zijn wijsheid en scherp inzicht door velen om raad gevraagd wordt. De eer die hem zo van alle kanten ten deel valt stijgt hem naar het hoofd en prikkelt zijn eigenliefde zo zeer, dat zij tenslotte de oorzaak wordt van zijn ondergang. Hij leeft nog slechts om geprezen te worden. Zoals te begrijpen is, laten zijn bedienden het hun meester in dit opzicht aan niets ontbreken. In zich verstandiger dan zijn heer, doorziet Dama, de huisknecht, echter ook het laffe van een egoistische pluimstrijkerij, waardoor Mariscus, een volgende figuur, zich toegang tot Cenodoxus en vooral tot zijn goed voorziene keuken en kelder weet te verschaffen. De huisknecht is er dan ook steeds op uit om deze klaploper een flinke poets te bakken. De komische scènes, die natuurlijk en zelfs zeer vlot gespeeld werden, laten ons duidelijk de onbenulligheid van de argeloze Mariscus zien en werpen ook een goed licht op het karakter van de geleerde.

Duidelijk komt het ongunstige karakter van Cenodoxus ook naar voren in zijn hardheid van optreden en zijn gierigheid tegenover de armen, wanneer niemand het ziet, en in zijn vrijgevigheid ten opzichte van dezelfde mensen, wanneer zijn vrienden aanwezig zijn, die zijn goede daden kunnen bewonderen. Zo dreigt zijn ziel verstikt te worden door zijn schijnheilige ogendienarij en zijn alles overtreffende eerzucht. Dan zendt God tot de geleerde zijn engelbewaarder die hem op de voosheid van zijn leven wijst en hem de verschrikkingen van de duivelen toont. Het blijft niet bij deze ene waarschuwing: steeds weer opnieuw wijzen een droom, ziekte, een pijnlijk onbekend zijn aan een oude man uit de omgeving, Cenodoxus op zijn plicht. Even dikwijls echter weet de vlugge, vleiende eigenliefde al deze aansporingen tot een deugdzamer leven om te vormen tot voedsel voor zijn hoogmoed. Het sombere geweten is niet in staat om Cenodoxus te redden. Hij wordt ziek en terwijl hij zelfs zijn lijden aanwendt om zijn aanzien bij de mensen te vergroten, sterft hij onboetvaardig. Het oordeel volgt. Duivel en engel hoeven niet lang te vechten om deze ziel. De strijd was reeds beslist. Starend in de donkerte van de toekomst, hoort de ziel hoe Christus het vonnis velt. Na deze majestueuze scène loopt het spel snel af: Staande bij het doodsbed van Cenodoxus ziet Bruno, een van zijn vrienden, ineens de dubbelhartigheid en leegheid van dit voorbije leven en zonder dat ons zijn handel-

wijze verder verklaard wordt en zonder dat ons de blik gegund wordt in zijn psyche, bekeert Bruno zich; later volgen hem de anderen.

Als bijna iedereen tevreden de zaal verlaten heeft na het einde van het spel, dan is dat niet op de eerste plaats aan het stuk zelf te danken, dat vooral door het slot een onbevredigende indruk achterliet, maar eerder aan het enthousiasme waarmee het gespeeld werd.

Dit enthousiasme vulde ook gedeeltelijk de tekorten aan, die noodzakelijk aanwezig moesten zijn, waar een aan zo grote spanningen onderhevig en zo diep onevenwichtig karakter als dat van Cenodoxus moest worden uitgebeeld door een der onzen. Aan figuren als Dama en Mariscus verleende dit élan een aparte charme. De vertolking van de kleinere rollen was over het algemeen goed verzorgd. Ofschoon het soms te merken was dat deze spelers zich wat onwennig voelden, was hun spel nu en dan zelfs zeer fris en levendig.

Het orkest van Rolduc schiep reeds direct met de ouverture een goede sfeer waarin het prettig spelen werd. Onder het spel gaf het nu en dan door een enkel accoord grotere scherpte en duidelijkheid aan een bepaalde persoon. Een zeer handig decor en een bijna geraffineerde belichting vergrootten op een aangename manier de werkelijkheidswaarde van het geheel.

FRANS HEGGEN, Phil. Sup.

*

PINKSTER-MAANDAG 14 MEI

Filmvoorstelling

GRAZIGE WEIDE

*

WOENSDAG 20 JUNI

Feest van de President

CONCERT

door Muziekcorps van de Staatsmijn Emma

Sous les doubles aigles	March
Carnaval Romain, Ouverture	H. Berlioz
Slavische Rhapsodie	Friedemann
Caprice Espagnol	R. Korsakov

Pauze

Les joyeuses Commères de Windsor	Nicolai
Giacondo, Ballet des Heures	Ponchielli
King Orry	H. Wood
Strassbourg, March	Andrieu

LERARENCORPS

Schooljaar 1950-1951

I. Priesterleraren.

van der Mühlen Drs. H. J., President.
(benoemd 1913, Directeur 1940, President 1946)

Everts Dr. P. S. 1912.
Deumens Dr. A. L. I. 1913.
Sittarz Drs. W. F. J. 1914.
Reijnen Drs. H. M. H. 1915.
Stroux Drs. F. A. A. 1923.
Boosten Dr. J. P. 1924.
Pop Dr. L. J. J. 1926.
Castermans Drs. P. G. F. 1928.
Bohnen J. H. J. 1930.
Janssen J. A. E. J. 1932.
Meisen P. W. J. 1934.
Vogels Drs. J. A. H. 1935.
Waterval M. J. J. 1935.
Senden Drs. J. F. J. E. 1936.
Coenen H. C. 1937.
Houben P. J. 1937.
Schrijen J. H. 1938.
Beiten G. C. J. 1940.
Janssen Ch. A. I. 1942.
Meijs Drs. W. 1943.
Hermens Drs. V. J. H. 1946.
Bessems H. L. 1941.
Meertens A. H. Chr. 1941.
Wijnen L. W. 1946.
Lemmens H. H. 1942.
Timmermans A. B. J. 1942.
Hommes G. P. 1944.
Berkels M. H. 1945.
Augustus F. L. 1946.
Bosch J. W. 1949.
Penders F. J. 1946.
Rouwet J. P. H. M. 1946.
Slangen P. M. 1946.
Tagage Drs. J. M. B. 1946.
Salemans R. B. H. 1947.
Starmans M. E. J. 1947.
Stassen J. J. 1947.
Lenders J. A. C. 1949.
Janssen G. M. H. 1950.

II. Lekenleraren.

Eck P. J. A. 1910.
Léger G. J. M. 1935.
van Loo E. M. 1939.
Peters Drs. W. J. Th. 1948.

III. Onderwijzer voorb. school.

van der Heyden A. C. J. 1923 (Hoofd).

IV. Muziekleraren.

Zeyen P. 1901.
Noé J. H. 1937.

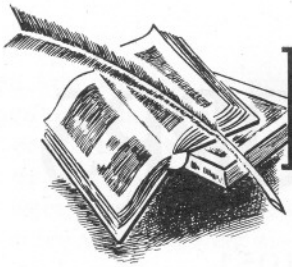

LEERLINGEN

Philosophie Supérieure

Adriaens René, Weert.
Benden Hubert, Schaesberg.
Boonen Jan, Stramproy.
Claessens Martin, Leunen (Venray).
Cremers Theo, Leenhof (Heerlen).
Daemen Theo, Nieuw-Einde (Heerlen).
Delnoy Hubert, Terwinselen.
Frantzen Joseph, Kerkrade.
Goossens Jean, Berg en Terblyt.
Habets Matthieu, Guttecoven.
Heggen Frans, Hoensbroek.
Hermans Sjef, Heerlen.
Houben Pierre, Holtum (Born).
Huijts Louis, Voerendaal.
Jansen Otto, Weert.
Janssen Willy, Vijlen (Vaals).
Kuppens Michel, Kelpen-Oler (Grathem).
Mars Piet, Sittard.
Meijs Hubert, Munstergeleen.
Menge Joep, Venlo.
Notermans Jos, Kerkrade.
Rutten Gerard, Echt.
Schrouff Willy, Schaesberg.
Simons Frans, Maastricht.
Thomas Herman, Schaesberg.
Vandenboorn Gerard, Bunde.
Verheggen Jo, Grevenbicht.
Veugelers Piet, Borgharen.
Vliexs Hubert, Simpelveld.
Waltmans Marinus, Brunssum.
Wiermans Toon, Roermond.
de Wit Fons, Panningen.
Zinken Jan, Overhoven (Sittard).

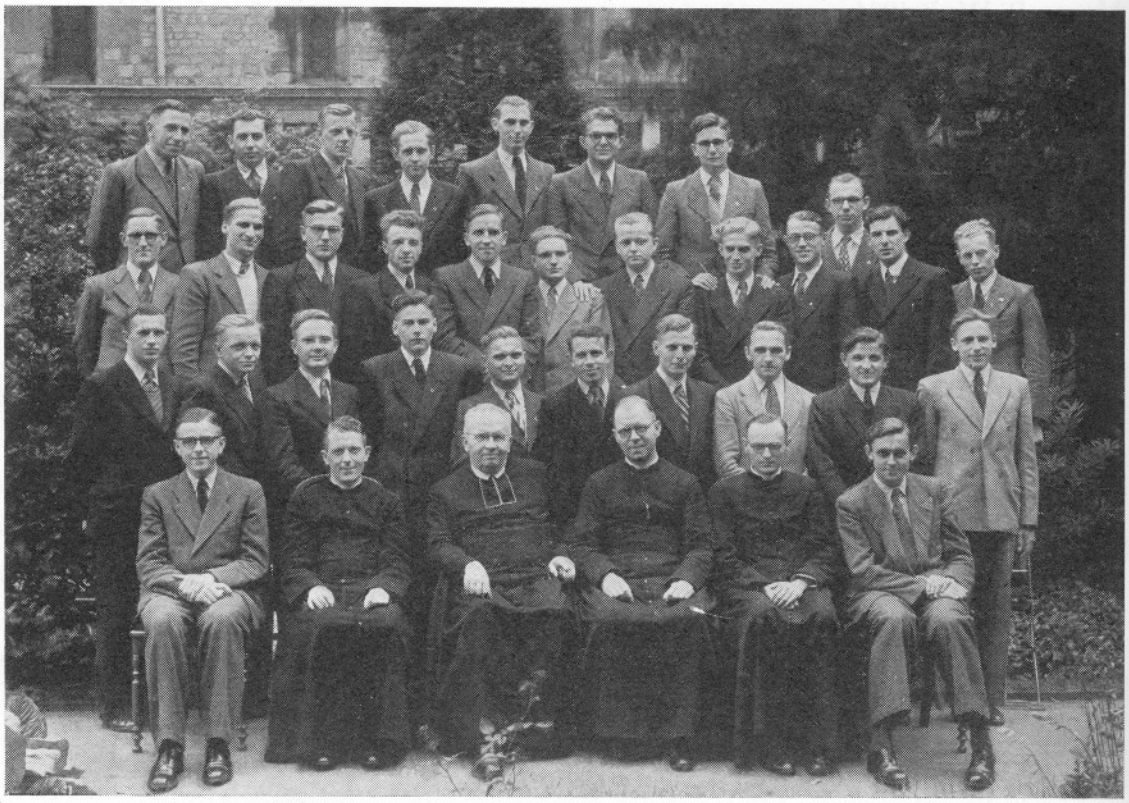

Philosophie Inférieure

Bex Joseph, Brunssum.
Brands Leo, Passart (Heerlen).
Brunenberg Gerard, Schaesberg.
Crousen Jo, Nieuw-Einde (Heerlen).
Douven Joseph, Mechelen (Wittem).
Engelen Wim, Belfeld.
Franken Frans, Gulpen.
Frissen Jo, Schimmert.
Heijmans Jan, Stramproy.
van Heijst * Ad, Roermond.
Henkens Jos, Hushoven (Weert).
Jötten Hans, Spaubeek.
Kroonen Giel, Reymerstok.
van der Marck * Evert, Swalmen.
Martens Leo, Meers (Stein).
Meertens Willy, Maastricht.
Moonen Guus, Voerendaal.
Notermans Hubert, Kerkrade.
Ottenheim Cor, Heijthuijsen.
Peters Jo, Heerlen.
Poulssen Guus, Lutterade.
Poulssen Willy, Lutterade.
Rademakers Jean, Maastricht.
Robbertz Matthieu, Kerkrade.
Roggen Dré, Kessel.
de Sévaux Ruud, Arnhem.
Severeijns Jean, Heer.
Simmelink Harry, Nunhem (Haelen).
Sieben Matthieu, Schimmert.
Verdonschot Jos, Eind (Nederweert).
Vink Sjef, Sittard.
Vleeshouwers Jos, Hunsel.
Wagemans André, Buchten (Born).
Weerts Jean, Maastricht.

Seminarie-Gymnasium

* Nieuwe leerlingen van het schooljaar 1950—1951.

6de Klas, 1ste Afd. (Seminarie).

Aerts Louis, Broekhuizen.
Beeren Harry, Weert.
Bisschoff Nico, Kerkrade.
Dioncré Herman, Brunssum.
Dohmen Lambert, Lutterade.
Driessen Jo, Tegelen.
Fiddelaers Frans, Holtum (Born).
Gijsen Jo, Sittard.
Habets Harry, Heugem.
Kasdorp Tonny, Limmel.
Kirkels Leo, Horn.
Kretzer * Jozef, Echt.
Linssen Piet, Maasbracht.
Mastenbroek * Jo, Sittard.
Moers Jo, Kerkrade.
Quadvlieg Arnaud, Kerkrade.
Ramaekers Jan, Horst.
Steeghs Jacques, Maasniel.
Verkoijen Pierre, Venlo.

6de Klas, 2de Afd. (Seminarie-Gymnasium).

van den Berg Herman, Maastricht.
Bergmans Piet, Steyl.
Beumers Jo, Panningen.
van Daal Bas, Steenbergen.
Dekkers Piet, Tegelen.
Diederen Cor, Doenrade.
van Elven Arie, Swalmen.
Goossens Piet, Ottersum.
Hendrix Jan, Boxmeer.
Hermans Harry, Overhoven (Sittard).
van der Heyden Marcel, Oirschot.
Hoens Harry, Passart (Hoensbroek).
Hüskens Jo, Susteren.
Klerken Cor, Nunhem.
Langemeijer Karel, Maastricht.
Lemmen Wim, Laar (Weert).
Mooren Naud, Vlodrop.
Offermans Jos, Geleen.
Schoenmaeckers Tonnie, Scharn (M'tricht).
Simons Jean, Roermond.
Spiertz Jan, Nieuwenhagen.
Steeghs Matthieu, Maasniel.

5de Klas, 1ste Afd.

van Aalst Henk, Schinveld.
Aendekerk Hubert, Stramproy.
Backus Gerard, Venlo.
Baur Arnaud, Nieuwenhagen.
Busch Tonny, Ophoven (Sittard).
Crolla Aloys, Valkenburg (L.).
Crousen Toine, Heerlerheide.
van Dijck Willy, Weert.
van Els Leo, Wanssum.
Eussen Harry, Geleen.
Grubben Harry, Maasbree.
Heijmans Jacques, Stramproy.
Jacobs Wim, Breda.
Jaeger Paul, Vaals.
Janssen Gee, Afferden.
Janssen Piet, Maastricht.
Kellenaers Leo, Tegelen.
Kiggen Giel, Tungelroy.
Korsten Hubert, Grubbenvorst.
Magusin Piet, Stein.
Omloo Piet, Echt.
Seerden Frans, Laar (Weert).

5de Klas, 2de Afd.

Alofs Piet, Puth (Schinnen).
Drenth Herman, Kerkrade.
van der Horst Paul, Roermond.
Janssen Willy, Panningen.
Laumen Hub., Kessel.
Meijers Hub., Rothem (Meerssen).
Moonen Fons, Tungelroy.
Nijskens Jan, Arcen.
Oudenhoven Leo, Venray.
Peerlings Harry, Tungelroy.
Robbertz Wim, Kerkrade.
Rongen Frans, Schinveld.
Rongen Wim, Heerlen.
Smeets Hans, Nederweert.

Smits Henri, Middelaar (Mook).
van Stiphout Nico, Weert.
Theuws Piet, Venray.
Tijssen Fons, Roermond.
Titulaer Hub., Venlo.
Verreck Albert, Rimburg.
Vroemen Frans, Geleen.
van Wersch Hans, Molenberg (Heerlen).

4de Klas, 1ste Afd.

Baltus Piet, Stein.
van Beers Eef, Hoensbroek.
Bours Louis, Banholt (Mheer).
Claessens Martin, Hushoven (Weert).
Coumans Giel, Munstergeleen.
Crompvoets Jacques, Meijel.
Dols Hub., Munstergeleen.
Frijns Theo, Beek (L.).
Gerards Willy, Tegelen.
Geurts Bennie, Maastricht.
Gielen Martin, Broekhuizen.
Hamers Aloys, Rothem (Meerssen).
van der Hart Miel, Venlo.
Hausmans Leo, Pey (Echt).
Henssen Henk, Schaesberg.
Honée Eugène, Meerssen.
van den Hoven Bert, Passart (Hoensbroek).
Husmann Kurt, Vaals.
Huysmans Rudi, 's-Gravenhage.
Janssen Theo, Baarlo.
Jongen Joseph, Simpelveld.
Kessels Frans, Leveroy.
Konings Ferdie, Baarlo.
Naus Ton, Nunhem.
Scheenen Chris, Heeze (N.-Br.).
Weerts * Bernard, Maastricht.

4de Klas, 2de Afd.

Jans Joseph, Heerlerheide.
Kessels Fons, Grathem.
Kluts Léon, Maastricht.
Kuppens Joseph, Kelpen-Oler (Grathem).
Lamberigts René, Hunsel.
Leenen Jan, Roermond.
Linke Jan, Voerendaal.
Meertens Henri, Nuth.
Merckx Jan, Amstelveen.
Neefs Theo, Roermond.
Perriëns Tonny, Roermond.
Philips Martin, Valkenburg (L.).
Pisters Paul, Voerendaal.
Recker Jo, Maastricht.
Schlijper Matthieu, Chèvremont.
Schreurs Jos., Nuth.
Smeets Pierre, Schaesberg.
Steeghs Ton, Reuver.
Stoks Frans, Posterholt.
Theunissen Harry, Horst.
Troisfontaine Joseph, Sibbe-IJzeren.
Tunissen Piet, Leveroy.
Vaes Jean, Roggel.
Voncken Frans, Berg en Terblijt.
Vullings Geert, Well (Bergen L.).
Wijnen Wijnand, Hegelsom (Horst).
Wolters Wim, St. Odiliënberg.

3de Klas, 1ste Afd.

van Aalst Theo, Schinveld.
Adams Jean, Beegden.
Arets Hub., Doenrade.
Cartigny Bas, Roermond.
Cleophas Jo, Steyl.
Cox Piet, Brunssum.
Creyghton Patrick, Grevenbicht.
Crutzen Karel, Eys.
Daemen Joseph, Hoensbroek.
Driessen Piet, Melderslo (Horst).
Dupont Jean, Gronsveld.
van Els Theo, Wanssum.
Ernst Matthieu, Linne.
Frissen Frans, Schimmert.
Gommans Joachim, Tegelen.
Goris Giel, Heerlerbaan.
Görtzen Willy, Simpelveld.
Hacking Matthieu, Vaals.
Helmes Frans, Steyl.
Kerckhoffs Willy, Meerssen.

van Krevel * Jan, Sittard.
Meulenberg Leo, Doenrade.
van Montfort Piet, Sittard.
Rousseau Pierre, Maastricht.
Snijders Leo, Heerlen.
Veugelers Willy, Obbicht.

3de Klas, 2de Afd.

van Dijck Ben, Bergen (L.).
van Dijk Toon, Nederweert.
Dings Hub., Tegelen.
Heiligers Jo, Schimmert.
van den Heuvel Jan, Gennep.
Holthuysen Piet, Tegelen.
Janssen Hub., Broekhem (Valkenburg).
Jorissen Harry, Heel.
Kleijnen Pierre, Noorbeek.
Klerken Jan, Nunhem.
Koelman Harry, Heerlen.
van Laar Joseph, Voerendaal.
Martens Alfons, Schimmert.
van Neerven Theo, Roermond.
Noij Piet, Gennep.
Notermans Leo, Schandelen (Heerlen).
Plum Willy, Lauradorp (Ubach o. Worms).
Probst Pierre, Tegelen.
van Roy Theo, Schaesberg.
Sieben Heini, Schimmert.
Smits Harry, Venlo.
Steegh Frans, Leveroy.
Tacken Henri, Horst.
van Wersch Jan, Voerendaal.
Winkelmolen Piet, Grubbenvorst.
Zelen Hans, Venlo.

2de Klas, 1ste Afd.

Aben Piet, St. Joost (Echt).
Berden Jan, Blerick.
Beurskens Harry, Swalmen.
Bischoff Jan, Vaals.
Coopmans Huib, Ottersum.
Eijssen Hub., Schimmert.
Frijns Frans, Heugem (Maastricht).
Gerritsen Rudi, Heumen (Geld.).
Goossens Tonny, Ottersum.
Hameleers Harry, St. Pieter (Maastricht).
Hanssen Hans, Chèvremont.
Hofman Michel Maastricht.
Janssen Jan, Stein.
Kerckhoffs Harry, Hulsberg.
Korsten Paul, Grubbenvorst.
Kunnen Matthieu, Stramproy.
Lenders Jo, Meijel.
Muijtsens Leo, Meerssen.
Mulders Jan, Vlodrop.
Poell Jan, Tegelen.
Prompers Gerard, Mheer (L.).
Schoeren Matthieu, Tegelen.
Smeets Frans, Schaesberg.
Thijssen Jean, Oost-Maarland (Eysden).
Valk Harry, Maastricht.
Zenden Hennie, Meerssen.

2de Klas, 2de Afd.

Augustus Frans, Beek (L.).
Boosten Jan, Welten (Heerlen).
Dobbelstein Nico, Mheer (L.).
Dols Jos., Oirsbeek.
Embrechts Wim, Rumpen (Brunssum).
Geurts Jan, Bingelrade.
van de Goor Jan, Sevenum.
Hamers Hubert, Ubachsberg.
Hennus Willy, Ubach over Worms.
Houtvast Jules, Schinnen.
Kellenaers Victor, Tegelen.
Kempen Harry, Nieuwenhagen.
Körver Ferdi, Holz (Kerkrade).
Kruip Ben, Swalmen.
Kruijsen Jan, Venray.
Limpens Matthieu, Spaubeek.
Linders Jan, Bergen (L.).
Menge Paul, Venlo.
Pinckaers Sjef, Nuth.
Puijn Martin, Wanssum.
Puts Ed., Beek-Maasbracht.
Thewessen André, Schimmert.
Vaes Harry, Breust-Eysden.
Versleijen Arnold, Tienray.
Wismans Jan, America (Horst).

2de Klas, 3de Afd.

Beugels Paul, Oirsbeek.
Bloemers Theo, Belfeld.
van Can * Pierre, Maastricht.
Crombach Leo, Bleijerheide.
Engels Jan, Velden.
Ewals Piet, Tegelen.
Frantzen Jo, Geleen.
Geuns Jos., Ospel.
Groetelaers Henk, Sevenum.
van Hoef Wiel, Leuken (Weert).
Ickenroth Piet, Linne.
Jacobs Wim, Horst.
Janss Jan, St. Pieter (Maastricht).
Konings Martin, Ospel.
Lucassen Jan, Horst.
Meijers * Sjef, Geleen.
Meusen Jean, Heer.
Peerlings Wiel, Nederweert.
Pelzer Hub., Vaals.
Peters Felix, Geleen.
Sillekens Piet, Leveroy.
Theunissen Henk, Horst.
Tosserams Koen, Belfeld.
Vliegen Eddy, Gulpen.
Willems Antoon, Chèvremont.

1ste Klas, 1ste Afd.

Arts * Lambert, Velden.
van den Born * Piet, Roermond.
Bronnenberg * Jo, Jabeek.
Claessens * Jo, Maastricht.
Ewals * Jozef, Tegelen.
Frantzen Jan, Kerkrade.
Geelen Matthieu, Hunsel.
Gielis * Berti, Keent (Weert).
Hawinkels * Koos, Hoensbroek.
Hendrikx * Sjef, Mheer (L.).
Hoeben * Jan ,Nederweert.
Hupperts * Juul, Valkenburg (L.).
Janssen * Harry, Tegelen.
Janssen * Heini, Stein (Kerensheide).
Meertens * Hub., Heerlerbaan.
Mussers * Piet, Roermond.
Notermans * Martin, Kerkrade.
Obers * Constant, Grubbenvorst.
Prompers * Louis, St. Geertruid.
Paulissen * Jo, Beek (L.).
Schreurs * Jonny, Tegelen.
Seelen * Theo, Venlo.
Smeets * Jules, Meerssen.
Stenzel * Theo, Heerlerheide.
Ververgaert * Piet, Tegelen.
Wijnen * Jan, Hegelsom (Horst).

1ste Klas, 2de Afd.

Bachus Jo, Pey (Echt).
Bergh Jean, Broeksittard.
Bocken Jozef, Elsloo.
Broekhoven Jo, Einighausen.
Claus Johan, Brunssum.
Geene Heins, Sittard.
Hanckman Frans, Oirsbeek.
Hendrix Herman, Boxmeer.
Hennus Louis, Ubach over Worms.
Hintzen Frans, Pey (Echt).
Hodzelmans Piet, St. Joost (Maasbracht).
Janssen Peter, Reuver.
Jenniskens Jan, Broekhuizenvorst.
Jentjens Leo, Horn.
Joosten Chrétien, Wessem.
Keijsers Gijs, Meerlo.
Kersemakers Fons, Ulestraten.
Labriaire Hein, Vaals.
Latour Jan, Ubach over Worms.
Leenders Jozef, Vaals.
Maes Jan, Castenray (Venray).
Nijsen Frans, Well (Bergen L.).
Peters Jan, Venlo.
Raedts Wim, Oostrum (Venray).
Salden Willy, Einighausen.
Smeets Willy, Wessem.
Stevens Piet, Echt.
Vaes Koos, Breust-Eysden.
Voncken Hubert, Voerendaal.

1ste Klas, 3de Afd.

van Beers Jan, Hoensbroek.
van Bilzen Harry, Neeritter.
Cöp Herman, Ottersum.
Crolla Clemens, Valkenburg (L.).
Curvers * Piet, Tegelen.
Drenth Joop, Kerkrade.
Elbers Jan, Bergen (L.).
Gehlen Hennie, Lutterade.
Geuljans * Rob, Roermond.
van den Ham * Jan, Venlo.
Houben Matthieu, Beek (L.).
Huinck Piet, Maastricht.
Janssen Johnny, Maastricht.
Janssen Lambert, Venlo.
Janssen * Jacques, Venlo.
Knops * Leo, Azenray (Maasniel).
Latten Leo, Bleijerheide.
van Lier * Willy, Heibloem (Roggel).
Lotz Jan, Geleen.
Mackendas * Jo, Roermond.
van Reen * Theo, Panningen.
Reijners Willy, Roermond.
Schroyen Engelbert, Haler-Uffelse.
Tetterode Peter, Maastricht.
Wilbers * Theo, Gennep.
van de Wouw * Jos, Nederweert.

Voorbereidende Klas, 1ste Afd.

Aben * Piet, Pey (Echt).
Berends * Piet, Bergen (L.).
Bongaerts * Giel, Beegden.
Bosch * Pierre, Beek (L.).
Bours * Harry, Heerlen.
van Brandenburg * Wouter, Vaals.
Breukers * Leo, Hunsel.
Cremers * Gerie, Venlo.
Geuskens * Jan, Lauradorp (Ubach o. W.).
Gorissen Frans, Limmel.
Hendrikx * Jan, Beegden.
Houben * Jacques, Sevenum.
Hubens * Theo, Grathem.
Janssen Antoine, Oost-Maarland (Eysden).
Janssen * Fons, Eindhoven.
Korsten Jan, Reuver.
Lenders * Henk, Meijel.
Moonen * Jan, Margraten.
Notermans * Karel, Einighausen.
Peters * Frans, Geleen.
Philipsen * Theo, Horst.
Pinckaers * Jo, Gulpen.
Reijnen * Tonny, Echt.
Scheffers Jo, Meerssen.
Schoenmakers * Leo, Beesel.

Voorbereidende Klas, 2de Afd.

Alofs * Frans, Puth (Schinnen).
Brassé * Mathy, Nuth.
Damvelt * Johnny, Hoensbroek.
Ernst * Jef, Gulpen.
Feron * Alex, Geleen.
Hartman * Jos., Ryckholt (Gronsveld).
Hendriks * Ad, Heer.
Jacobs * Piet, Hoensbroek.
Kruytzer * Eugène, Horst.
Muris * Laurens, Stein.
Palmen * Hubert, Brunssum.
Scheepers * Jan, Gronsveld.
Schreurs * Jos., Grathem.
Spits * Gilbert, St. Geertruid.
Stevens * Johan, Wolder.
Straten * Willy, Voerendaal.
Strous * Jan, Leveroy.
Ubachs * Matthieu, Puth (Schinnen).
Vaessen * Emile, Wynandsrade.
Vaessen * Victor, Bocholtz.
Verheijen * Jo, Echt.
van de Wal * Nico, Meers (Stein).
Waucomont * Harrie, Pey (Echt).
Wiersma * Felix, Spekholzerheide.
Wijnen * Toon, Maasbree.
Willems * Martin, Heerlerheide.

1951

De *H. Priesterwijding* ontvingen:

Beckers Paul.
Bogman Xavier.
Brueren Leo.
Castermans Alfons.
Castro Jan.
Dings Jan.
Grubben Wim.
Heggen Joseph.
Hennissen Frans.
Huijts Frans.
van Laer Harry.
Lemmens Frans.
Schroeten Jacques.
Vijgen Jo.
Wilms Jo.

Peyrutdeling

Schooljaar 1950-1951

Hebben met goed gevolg afgelegd:

I. Het toelatingsexamen tot de studie van de Philosophie:

Beeren Harry, van Weert.
van den Berg Herman, van Maastricht.
Bergmans Piet, van Steyl.
Beumers Jo, van Panningen.
Bisschoff Nico, van Kerkrade.
Dekkers Piet, van Tegelen.
Diederen Cor, van Doenrade.
Dioncré Herman, van Brussum.
Driessen Jo, van Tegelen.
van Elven Arie, van Swalmen.
Fiddelaers Frans, van Holtum (Born).
Gijsen Jo, van Sittard.
Goossens Piet, van Ottersum.
Habets Harry, van Heugem.
Hendrix Jan, van Boxmeer.
Hoens Harry, van Passart (Hoensbroek).
Hüskens Jo, van Susteren.
Kasdorp Tonny, van Limmel.
Kirkels Leo, van Horn.
Klerken Cor, van Nunhem.
Kretzer Jozef, van Echt.
Lemmen Wim, van Laar (Weert).
Mastenbroek Jo, van Sittard.
Moers Jo, van Kerkrade.
Mooren Naud, van Maasniel.
Offermans Jos, van Geleen.
Quadvlieg Arnaud, van Kerkrade.
Ramaekers Jan, van Horst.
Schoenmakers Tonny, van Scharn (Maastricht).
Simons Jean, van Roermond.
Steeghs Jacques, van Maasniel.
Steeghs Matthieu, van Maasniel.

II. Het eindexamen van het Gymnasium Afd. A.:

van den Berg Herman, van Maastricht.
Bergmans Piet, van Steyl.
Beumers Jo, van Panningen.
van Daal Bas, van Steenbergen.
Dekkers Piet, van Tegelen.
Diederen Cor, van Doenrade.
van Elven Arie, van Swalmen.
Goossens Piet, van Ottersum.
Hendrix Jan, van Boxmeer.
Hermans Harry, van Overhoven (Sittard).
van der Heyden Marcel, van Oirschot.
Hoens Harry, van Hoensbroek (Passart).
Hüskens Jo, van Susteren.
Klerken Cor, van Nunhem.
Lemmen Wim, van Laar (Weert).
Mooren Naud, van Maasniel.
Offermans Jos, van Geleen.
Schoenmaeckers Tonny, van Scharn (Maastricht).
Simons Jean, van Roermond.
Steeghs Matthieu, van Maasniel.

ALGEMENE PRIJZEN[1)]

Seminarie.

TWEEDE JAAR.

Frans Heggen, van Hoensbroek.

EERSTE JAAR.

Gerard Brunenberg, van Schaesberg.

Seminarie-Gymnasium.

VIJFDE KLAS.

1ste Afd.

Leo van Els, van Wanssum.

2de Afd.

Wim Rongen, van Heerlen.
Harry Smits, van Middelaar.
Wim Robbertz, van Kerkrade.

VIERDE KLAS.

1ste Afd.

Piet Baltus, van Stein.
Ferdie Konings, van Baarlo.

2de Afd.

Piet Tunissen, van Leveroy.

DERDE KLAS.

1ste Afd.

Theo van Aalst, van Schinveld.
Leo Snijders, van Heerlen.

2de Afd.

Frans Steegh, van Leveroy.

TWEEDE KLAS.

1ste Afd.

Leo Muytsens, van Meerssen.

2de Afd.

Jan Geurts, van Bingelrade.
Jan Linders, van Bergen (L.).

3de Afd.

Niet toegekend.

EERSTE KLAS.

1ste Afd.

Piet Ververgaert, van Tegelen.
Lambert Arts, van Velden.
Jan Hoeben, van Nederweert.

2de Afd.

Piet Stevens, van Schinnen.

3de Afd.

Herman Cöp, van Ottersum.

Voorbereidende Klas.

1ste Afd.

Henk Lenders, van Meijel.

2de Afd.

Jef Ernst, van Gulpen.

Seminarie.

TWEEDE JAAR.

Frans Heggen, van Hoensbroek.

Alg. pr., 1e pr. theod., 1e pr. psych., 1e pr. crit., 1e pr. eth., 1e pr. sociol., 1e pr. econ., 2e pr. bijb. gesch., 2e pr. kerk. gesch., 4e pr. gesch. wijsb.

Hub. Meys, van Munstergeleen.

1e pr. bijb. gesch., 1e pr. kerk. gesch., 1e pr. eth., 1e pr. gesch. wijsb., 2e pr. psych., 2e pr. crit., 2e pr. sociol., 2e pr. econ., 3e pr. theod.

Toon Wiermans, van Roermond.

3e pr. bijb. gesch., 3e pr. kerk. gesch., 3e pr. crit., 3e pr. sociol., 3e pr. econ., 3e pr. gesch. wijsb., 4e pr. psych.
1e verm. eth., 3e verm. gew. wel., 4e verm. theod.

Hubert Vliexs, van Simpelveld.

2e pr. bijb. gesch., 2e pr. eth., 3e pr. sociol., 4e pr. theod., 4e pr. crit., 5e pr. econ.
1e verm. kerk. gesch., 1e verm. psych.

Matthieu Habets, van Guttecoven.

2e pr. theod., 4e pr. bijb. gesch., 5e pr. gesch. wijsb.,
3e verm. crit.

Marinus Waltmans, van Brunssum.

2e pr. gesch. wijsb., 4e pr. psych.
3e verm. kerk. muz., 6e verm. sociol.

Louis Huijts, van Voerendaal.

pr. gew. wel., pr. kerk. muz.

Piet Mars, van Sittard.

3e pr. psych., pr. 4 verm.
1e verm. theod., 1e verm. sociol., 2e verm. crit., 3e verm. kerk. gesch.

---

*) Deze prijzen zijn toegekend aan de leerlingen, die in het overgangs-examen het hoogste aantal punten behaalden.

Piet Veugelers, van Borgharen.
2e pr. eth.
1e verm. econ., 2e verm. bijb. gesch.

Jan Zinken, van Overhoven (Sittard).
3e pr. gesch. wijsb.
2e verm. eth.

Michel Kuppens, van Kelpen-Oler (Grathem).
pr. 4 verm.
2e verm. psych., 2e verm. socol., 4e verm. bijb. gesch., 4e verm. theod.

Frans Simons, van Maastricht.
1e verm. kerk. muz., 3e verm. theod.

Jan Boonen, van Stramproy.
4e verm. sociol., 4e verm. gew. wel.

Fons de Wit, van Panningen.
1e verm. theod.

Gerard Vandenboorn, van Bunde.
1e verm. crit.

Hubert Delnoy, van Terwinselen.
1e verm. gew. wel.

Theo Cremers, van Leenhof (Heerlen).
2e verm. theod.

Hubert Benden, van Schaesberg.
2e verm. gew. wel.

Jo Verheggen, van Grevenbicht.
2e verm. kerk. muz.

Jean Goossens, van Berg en Terblijt.
4e verm. gew. wel.

EERSTE JAAR.

Gerard Brunenberg, van Schaesberg.
Alg. pr., 1e pr. cosmol., 2e pr. biol., 3e pr. ontol., 4e pr. econ.
3e verm. sociol., 5e verm. bijb. gesch.

Wim Engelen, van Belfeld.
1e pr. biol., 2e pr. cosmol., 2e pr. ontol.
2e verm. log.

Ad van Heijst, van Roermond.
1e pr. ontol., 4e pr. kerk. gesch., pr. 4 verm.
1e verm. cosmol., 1e verm. biol., 1e verm. gew. wel., 4e verm. econ.

Jos. Henkens, van Hushoven (Weert).
1e pr. log., 3e pr. cosmol.
3e verm. biol., 4e verm. econ., 5e verm. sociol.

Hans Jötten, van Spaubeek.
pr. gew. wel., 4e pr. bijb. gesch.
1e verm. cosmol.

Hub. Notermans, van Kerkrade.
4e pr. sociol.
3e verm. bijb. gesch.

Jean Rademakers, van Maastricht.
5e pr. econ.
2e verm. biol.

Willy Meertens, van Maastricht.
1e pr. log.

Joseph Douven, van Mechelen (Wittem).
2e pr. log.

Jean Weerts, van Maastricht.
2e pr. log.

Cor Ottenheim, van Heijthuijzen.
4e pr. cosmol.

Guus Poulssen, van Lutterade.
1e verm. econ., 2e verm. gew. wel., 6e verm. bijb. gesch.

Giel Kroonen, van Reymerstok.
1e verm. bijb. gesch., 3e verm. log.

Jo Peters, van Heerlen.
1e verm. log., 7e verm. sociol.

Guus Moonen, van Voerendaal.
2e verm. kerk. gesch., 3e verm. econ.

Willy Poulssen, van Lutterade.
2e verm. econ., 3e verm. gew. wel.

Jo Frissen, van Schimmert.
3e verm. log.

André Wagemans. van Buchten (Born).
4e verm. log.

Evert van der Marck, van Swalmen.
4e verm. biol.

VIJFDE KLAS.

1ste Afd.

Leo van Els, van Wanssum.
Alg. pr., 1e pr., godsd., 1e pr. lat., 2e pr. stereom., pr. 4 verm.
1e verm. eng., 1e verm. stelk., 1e verm. aardrk., 3e verm. fr.

Piet Janssen, van Maastricht.
pr. gr., 1e pr. aardrk., 1e pr. cult. gesch., pr. 5 verm.
1, verm. godsd., 2e verm. lat., 2e verm. fr., 2e verm. eng., 3e verm. stelk.

Henk van Aalst, van Schinveld.
1e pr. stelk., 1e pr. stereom., 1e pr. nat., pr. 4 verm.
1e verm. ned., 1e verm. alg. gesch., 2e verm. vad. gesch., 3e verm. godsd.

Piet Omloo, van Echt.

1e pr. eng., 2e pr. gesch.
verm. hoogd., verm. cult. gesch., 4e verm. vad. gesch.

Piet Magusin, van Stein.

2e pr. fr., 2 pr. vad. gesch.

Frans Seerden, van Laar (Weert).

2e pr. eng., pr. 9 verm.
1e verm. lat., 1e verm. fr., 1e verm. stereom., 2e verm. aardrk., 2e verm. stelk., 4e verm. godsd., 4e verm. ned., 4e verm. vad. gesch., 4e verm. alg. gesch.

Tonny Busch, van Ophoven (Sittard).

2e pr. stelk.
1e verm. nat., 2e verm. eng.

Hub. Korsten, van Grubbenvorst.

1e pr. alg. gesch.
2e verm. godsd.

Harry Eussen, van Geleen.

1e pr. vad. gesch.
2e verm. alg. gesch.

Toine Crousen, van Heerlerheide.

2e pr. cult. gesch.
4e verm. lat.

Harry Grubben, van Maasbree.

1e pr. stereom.
4e verm. nat.

Leo Kellenaers, van Tegelen.

1e pr. ned.

Wim Jacobs, van Breda.

Verm. godsd., verm. ned., verm. hoogd., verm. aardrk., verm. vad. gesch., verm. alg. gesch., verm. nat., verm. cult. gesch.

Gee Janssen, van Afferden.

2e verm. stereom., 3e verm. ned.

Paul Jaeger, van Vaals.

2e verm. nat.

Willy van Dijck, van Weert.

4e verm. fr.

VIJFDE KLAS.

2de Afd.

Wim Rongen, van Heerlen.

Alg. pr., 1e pr. godsd., 1e pr. lat., pr. vad. gesch., pr. alg. gesch., pr. stelk., pr. cult. gesch., 2e pr. gr.
1e verm. fr., 2e verm. stereom.

Harry Smits, van Middelaar.

Alg. pr., 1e pr. gr., 1e pr. lat., pr. fr., 1e pr. stereom., pr. 6 verm.
1e verm. ned., 1e verm. eng., verm. stelk., 1e verm. cult. gesch., 2e verm. alg. gesch., 2e verm. nat.

Wim Robbertz, van Kerkrade.

Alg. pr., 1e pr. ned., 2e pr. godsd.
1e verm. lat., 1e verm. nat., 2e verm. gr.

Albert Verreck, van Rimburg.

pr. hoogd., pr. eng., pr. vad. gesch., pr. alg. gesch.
1e verm. godsd., 2e verm. aardrk.

Fons Moonen, van Tungelroy.

pr. nat., pr. 4 verm.
1e verm. stelk., 2e verm. fr., 2e verm. vad. gesch., 3e verm. gr.

Frans Vroemen, van Geleen.

pr. aardrk.
1e verm. gr.

Fons Tijssen, van Roermond.

pr. 4 verm.
2e verm. godsd., 2e verm. lat., 2e verm. ned., 2e verm. eng.

Paul van der Horst, van Roermond.

1e verm. aardrk., 1e verm. stereom.

Frans Rongen, van Schinveld.

3e verm. godsd.

VIERDE KLAS.

1ste Afd.

Piet Baltus, van Stein.

Alg. pr., 1e pr. godsd., 2e pr. lat., pr. 4 verm.
1e verm. ned., 1e verm. aardrk., 2e verm. eng., 2e verm. handt.

Ferdie Konings, van Baarlo.

Alg. pr., pr. hoogd., 2e pr. eng.
2e verm. gr., 2e verm. nat., 4e verm. handt.

Kurt Husmann, van Vaals.

1e pr. stelk., 1e pr. meetk., pr. nat.
2e verm. hoogd., 3e verm. eng.

Eef van Beers, van Hoensbroek.

1e pr. eng., 2e pr. gr.
2e verm. godsd., 2e verm. lat., 3e verm. handt.

Giel Coumans, van Munstergeleen.

1e pr. godsd., 1e pr. aardrk.
1e verm. fr., 1e verm. handt.

Eugène Honée, van Meerssen.

1e pr. gr., 2e pr. gesch.
2e verm. ned., 3e verm. godsd.

Bert van den Hoven, van Passart (Hoensbroek).

pr. fr., pr. ned.
2e verm. gesch.

Theo Frijns, van Beek (L.).

1e pr. gesch., pr. 4 verm.
1e verm. gr., 1e vrem. lat., 1e verm. eng., 3e verm. meetk.

Hub. Dols, van Munstergeleen.

2e pr. handt.
2e verm. fr., 3e verm. gesch., 3e verm. aardrk.

Frans Kessels, van Leveroy.

1e pr. handt.
1e verm. meetk.

Leo Hausmans, van Pey (Echt).

2e pr. aardrk.
1e verm. hoogd.

Martin Gielen, van Broekhuizen.

1e verm. aardrk., 1e verm. nat.

Ton Naus, van Nunhem.

2e verm. meetk., 3e verm. gr.

Theo Janssen, van Baarlo.

1e verm. godsd.

Jacques Crompvoets, van Meijel.

4e verm. gr.

VIERDE KLAS.

2de Afd.

Piet Tunissen, van Leveroy.

Alg. pr., 1e pr. lat., 1e pr. ned., pr. fr., 1e pr. gesch., 2e pr. meetk., pr. 6 verm.
1e verm. gr., 1e verm. hoogd., 1e verm. stelk., 2e verm. aardrk., 2e verm. nat., 4e verm. godsd.

Jos Kuppens, van Kelpen-Oler (Grathem).

1e pr. godsd., 1e pr. aardrk., 2e pr. gr., pr. 4 verm.
1e verm. fr., 3e verm. gesch., 4e verm. lat., 4e verm. eng.

Jan Vaes. van Roggel.

1e pr. gr., 2e pr. eng., 2e pr. aardrk., pr. 4 verm.
1e verm. lat., 1e verm. nat., 2e verm. gesch., 4e verm. meetk.

Léon Kluts, van Maastricht.

2e pr. lat., 2e pr. ned. pr. 5 verm.
1e verm. gesch., 1e verm. aardrk., 2e verm. gr., 2e verm. fr., 2e verm. eng.

René Lamberigts, van Hunsel.

2e pr. godsd., 2e pr. gesch.
2e verm. meetk.

Henri Meertens, van Nuth.

pr. hoogd., pr. handt.

Wijnand Wijnen, van Hegelsom (Horst).

1e pr. stelk.
3e verm. meetk., 4e verm. gesch.

Joseph Jans, van Heerlerheide.

2e pr. nat.
2e verm. lat., 4e verm. gr.

Frans Voncken, van Berg en Terblijt.

1e pr. meetk.

Jan Merckx, van Amstelveen.

2e pr. stelk.
4e verm. aardrk.

Theo Neefs, van Roermond.

1e pr. nat.

Geert Vullings, van Well (Bergen L.).

pr. 5 verm.
1e verm. ned., 1e verm. meetk., 2e verm. stelk., 4e verm. eng., 4e verm. nat.

Harry Theunissen, van Horst.

2e verm. aardrk., 2e verm. nat., 4e verm. gesch.,

Jos Schreurs, van Nuth.

1e verm. handt., 3e verm. gr., 3e verm. lat.

Paul Pisters, van Voerendaal.

1e verm. godsd.

Martin Philips, van Valkenburg (L.).

1e verm. eng.

Fons Kesels, van Grathem.

2e verm. godsd.

Jan Linke, van Voerendaal.

2e verm. godsd.

Matthieu Schlijper, van Chèvremont.

2e verm. hoogd.

Pierre Smeets, van Schaesberg.

3e verm. eng.

DERDE KLAS.

1ste Afd.

Theo van Aalst, van Schinveld.

Alg. pr., 1e pr. gr., pr. hoogd., pr. vad. gesch., pr alg. gesch., pr. scheik., 2e pr. godsd., 2e pr. lat., 2e pr. ned., pr. 4 verm.
1e verm. kerk. gesch., 1e verm. eng., 1e verm. aardrk., 2e verm. fr.

Leo Snijders, van Heerlen.

Alg. pr., pr. fr., pr. ned., pr. eng., 2e pr. gr., 2e pr. lat., pr. 6 verm.
1e verm. vad. gesch., 1e verm. stelk., 1e verm. meetk., 2e verm. kerk. gesch., 2e verm. hoogd., 4e verm. godsd.

Matthieu Ernst, van Linne.

1e pr. godsd., pr. kerk. gesch., pr. stelk., pr. meetk., pr. scheik.
1e verm. gr., 1e verm. lat., 1e verm. hoogd.

Theo van Els, van Wanssum.

1e pr. lat., pr. aardrk. 2e pr. gr.
2e verm. ned., 2e verm. alg. gesch.

Willy Veugelaers, van Obbicht.

1e pr. lat.
2e verm. godsd., 2e verm. hoogd., 3e verm. ned.

Jan van Krevel, van Sittard.

pr. meetk.
2e verm. vad. gesch., 2e verm. alg. gesch.

Joachim Gommans, van Tegelen.

pr. handt.
2e verm. aardrk., 3e verm. godsd.

Leo Meulenberg, van Doenrade.

pr. 4 verm.
1e verm. lat., 1e verm. alg. gesch., 2e verm. gr., 2e verm. vad. gesch.

Hub. Arets, van Doenrade.

1e verm. ned., 2e verm. stelk., 3e verm. gr.

Jean Dupont, van Gronsveld.

1e verm. godsd., 1e verm. handt.

Jo Cleophas, van Steyl.

1e verm. fr.

Willy Kerckhoffs, van Meerssen.

2e verm. eng.

Matthieu Hacking, van Vaals.

2e verm. scheik.

DERDE KLAS.

2de Afd.

Frans Steegh, van Leveroy.

Alg. pr., 1e pr. gr., pr. lat., 1e pr. ned., 1e pr. eng., pr. hoogd., 1e pr. aardrk., 1e pr. vad. gesch., 1e pr. alg. gesch., 1e pr. meetk., 2e pr. fr., pr. 5 verm.
2e verm. stelk., 2e verm. scheik., 2e verm. handt., 3e verm. godsd., 3e verm. kerk. gesch.

Toon van Dijk, van Nederweert.

1e pr. kerk. gesch., 1e pr. stelk., 2e pr. vad. gesch., 2e pr. alg. gesch., 2e pr. aardrk., 2e pr. meetk.
1e verm. scheik., 2, verm. godsd.

Willy Plum, van Lauradorp (Ubach over Worms).

2e pr. gr., 2e pr. ned., 2e pr. eng. pr. 6 verm.
1e verm. hoogd., 2e verm. kerk. gesch., 2e verm. fr., 3e verm. alg. gesch., 4e verm. vad. gesch., 4e verm. scheik.

Jo Heiligers, van Schimmert.

1e pr. fr., 2e pr. kerk. gesch., 2e pr. handt.
1e verm. godsd., 2e verm. lat., 2e verm. hoogd.

Joseph van Laar, van Voerendaal.

2e pr. stelk., pr. 6 verm.
1e verm. lat., 1e verm. vad. gesch., 2e verm. ned., 2e verm. meetk., 3e verm. scheik., 4e verm. aardrk.

Theo van Neerven, van Roermond.

1e pr. scheik., pr. 5 verm.
1e verm. ned., 1e verm. eng., 2e verm. vad. gesch., 4e verm. alg. gesch., 4e verm. handt.

Alfons Martens, van Schimmert.

1e pr. godsd.
1e verm. alg. gesch., 4e verm. kerk. gesch.

Hans Zelen, van Venlo.

2e pr. godsd.
1e verm. aardrk., 1e verm. stelk., 2e verm. eng.

Jan Klerken, van Nunhem.

1e pr. handt.
4e verm. godsd.

Henri Tacken, van Horst.

2e pr. scheik.
2e verm. aardrk.

Pierre Kleijnen, van Noorbeek.

2e pr. meetk.

Harry Jorissen, van Heel.

1e verm. kerk. gesch., 2e verm. ned., 3e verm. fr.

Piet Noij, van Gennep.

1e verm. fr., 4e verm. eng.

Pierre Probst, van Tegelen.

3e verm. aardrk., 3e verm. meetk.

Leo Notermans, van Schandelen (Heerlen).

4e verm. fr.

Harry Koelman, van Heerlen.

1e verm. meetk.

Ben van Dyck, van Bergen (L.).

3e verm. vad. gesch.

TWEEDE KLAS.

1ste Afd.

Leo Muijtsens, van Meerssen.

Alg. pr., 1e pr. godsd., 1e pr. aardrk., 1e pr. nat. hist., 1e pr. handt., 2e pr. lat., 2e pr. bijb. gesch., 2e pr. vad. gesch., 2e pr. meetk., pr. 5 verm.
1e verm. gr., 1e verm. fr., 2e verm. ned., 2e verm. eng., 2e verm. stelk.

Jean Thijssen, van Oost-Maarland (Eysden).

1e pr. gr., 1e pr. lat., 1e pr. eng., 1e pr. vad. gesch., 2e pr. fr., pr. 5 verm.
1e verm. ned., 1e verm. aardrk., 2e verm. godsd., 3e verm. meetk., 3e verm. nat. hist.

Jan Berden, van Blerick.

2e pr. gr., 2e pr. alg. gesch., 2e pr. stelk., 2e pr. meetk., 2e pr. nat. hist., pr. 4 verm.
1e verm. vad. gesch., 2e verm. aardrk., 4e verm. lat., 4e verm. ned.

Matthieu Schoeren, van Tegelen.

1e pr. fr., 1e pr. stelk., 1e pr. meetk. pr. 5 verm.
2e verm. lat., 3e verm. gr., 3e verm. ned., 3e verm. eng., 4e verm. aardrk.

Tonny Goossens, van Ottersum.

1e pr. ned., pr. 6 verm.
2e verm. gr., 2e verm. fr., 2e verm. alg. gesch., 2e verm. meetk., 3e verm. lat., 4e verm. eng.

Hans Hanssen, van Chèvremont.

2e pr. ned., pr. 4 verm.
3e verm. bijb. gesch., 3e verm. stelk., 4e verm. fr., 4e verm. meetk.

Hub. Eijssen, van Schimmert.

2e pr. aardrk., pr. 4 verm.
1e verm. handt., 2e verm. fr., 2e verm. vad. gesch., 4e verm. stelk.

Huib Coopmans, van Ottersum.

1e pr. bijb. gesch.
2e verm. nat. hist., 3e verm. godsd.

Jan Poell, van Tegelen.

2e pr. gr.
1e verm. lat., 1e verm. stelk.

Piet Aben, van St. Joost (Echt).

2e pr. eng.
1e verm. nat. hist., 3e verm. handt.

Harry Valk, van Maastricht.

1e pr. vad. gesch.
3e verm. bijb. gesch.

Michel Hofman, van Maastricht.

2e pr. alg. gesch.
4e verm. nat. hist.

Jan Bischof, van Vaals.

pr. 5 verm.
1e verm. bijb. gesch., 1e verm. eng., 3e verm. alg. gesch., 3e verm. aardrk., 4e verm. vad. gesch.

Frans Smeets, van Schaesberg.

1e verm. godsd.

Frans Frijns, van Heugem (Maastricht).

3e verm. vad. gesch.

TWEEDE KLAS.

2de Afd.

Jan Geurts, van Bingelrade.

Alg. pr., 1e pr. lat., 1e pr. ned., 1e pr. stelk., 1e pr. meetk., 1e pr. nat. hist., 2e pr. fr., 2e pr. eng., pr. 6 verm.
2e verm. godsd., 2e verm. bijb. gesch., 2e verm. gr., 2e verm. vad. gesch., 4e verm. alg. gesch., 4e verm. aardrk.

Jan Linders, van Bergen (L.).

Alg. pr., 1e pr. gr., 1e pr. fr., 1e pr. eng., 1e pr. vad. gesch., 1e pr. alg. gesch., 2e pr. godsd., 2e pr. lat.
1e verm. bijb. gesch., 3e verm. nat. hist.

Harry Vaes, van Breust-Eysden.

1e pr. bijb. gesch., 2e pr. vad. gesch., 2e pr. alg. gesch.
2e verm. aardrk., 4e verm. lat.

Matthieu Limpens, van Spaubeek.

2e pr. aardrk., 2e pr. meetk., pr. 5 verm.
1e verm. ned., 1e verm. eng., 1e verm. stelk., 1e verm. handt., 2e verm. nat. hist.

Willy Hennus, van Ubach over Worms.

1e pr. aardrk., 2e pr. gr., pr. 4 verm.
2e verm. eng., 3e verm. godsd., 4e verm. ned., 4e verm. fr.

Paul Menge, van Venlo.

2e pr. stelk., pr. 5 verm.
1e verm. gr., 1e verm. fr., 2e verm. lat., 2e verm. ned., 3e verm. bijb. gesch.

Harry Kempen, van Nieuwenhagen.

1e pr. godsd., pr. 4 verm.
1e verm. lat. 2e verm. alg. gesch., 2e verm. handt., 3e verm. fr.

Ferdi Körver, van Holz (Kerkrade).

2e pr. handt., pr. 4 verm.
2e verm. meetk., 3e verm. gr., 3e verm. aardrk., 4e verm. nat. hist.

Jan Boosten, van Welten (Heerlen).

2e pr. bijb. gesch.
1e verm. meetk., 3e verm. stelk., 3e verm. handt.

Frans Augustus, van Beek (L.).

1e pr. handt.
1e verm. godsd., 3e verm. vad. gesch.

André Thewessen, van Schimmert.

2e pr. ned.
3e verm. lat.

Nico Dobbelstein, van Mheer (L.).

pr. 5 verm.
2e verm. fr., 4e verm. bijb. gesch., 4e verm. gr., 4e verm. eng., 4e verm. handt.

Wim Embrechts, van Rumpen (Brunssum).

verm. nat. hist., 3e verm. ned.

TWEEDE KLAS.

3de Afd.

Sjef Meyers, van Geleen.

1e pr. ned., 1e pr. fr., 1e pr. eng., 1e pr. vad. gesch., 1e pr. alg. gesch., pr. 5 verm.
1e verm. gr., 1e verm. lat., 2e verm. nat. hist., 4e verm. godsd., 4e verm. aardrk.

Felix Peters, van Geleen.

1e pr. gr., 1e pr. aardrk., 1e pr. meetk., 2e pr. ned., 2e pr. eng., pr. 4 verm.
2e verm. lat., 2e verm. fr., 2e verm. vad. gesch., 2e verm. alg. gesch.

Pierre van Can, van Maastricht.

2e pr. vad. gesch., 2e pr. alg. gesch., 2e pr. aardrk.
1e verm. bijb. gesch., 2e verm. godsd., 2e verm. gr.

Antoon Willems, van Chèvremont.

1e pr. godsd., 1e pr. nat. hist., 2e pr. bijb. gesch.
4e verm. eng.

Eddy Vliegen, van Gulpen.

2e pr. gr., 2e pr. meetk., pr. 8 verm.
1e verm. ned., 1e verm. stelk., 1e verm. aardrk., 1e verm. nat. hist., 2e verm. eng., 3e verm. lat., 4e verm. vad. gesch., 4e verm. alg. gesch.

Koen Tosserams, van Belfeld.

2e pr. godsd., 2e pr. nat. hist.
3e verm. stelk., 4e verm. bijb. gesch., 4e verm. meetk.

Jan Lucassen, van Horst.

1e pr. bijb. gesch., 1e pr. stelk.

Jo Frantzen, van Geleen.

1e pr. handt., pr. 6 verm.
1e verm. alg. gesch., 1e verm. meetk., 3e verm. vad. gesch., 3e verm. aardrk., 4e verm. bijb. gesch., 4e verm. stelk.

Jean Meusen, van Heer.

pr. 8 verm.
1e verm. fr., 1e verm. vad. gesch., 2e verm. ned., 2e verm. aardrk., 3e verm. gr., 3e verm. eng., 3e verm. alg. gesch., 3e verm. meetk.

Theo Bloemers, van Belfeld.

verm. godsd., verm. fr., 1e verm. eng.

Hub. Pelser, van Vaals.

2e verm. bijb. gesch., 2e verm. stelk.

Leo Crombach, van Bleijerheide.

2e verm. stelk., 2e verm. meetk.

Wim Jacobs, van Horst.

3e verm. nat. hist.

EERSTE KLAS.

1ste Afd.

Piet Ververgaert, van Tegelen.

Alg. pr., 1e pr. godsd., 1e pr. bijb. gesch., 1e pr. lat., 2e pr. ned., 2e pr. fr.
2e verm. aardrk., 3e verm. nat. hist.

Lambert Arts, van Velden.

Alg. pr., pr. aardrk., 1e pr. nat. hist., 1e pr. handt., pr. 4 verm.
1e verm .ned., 1e verm. gesch., 1e verm. stelk., 2e verm. lat.

Jan Hoeben, van Nederweert.

Alg. pr., 1e pr. fr., 2e pr. lat.
2e verm. stelk., 3e verm. ned., 4e verm. gesch.

Berti Gielis, van Keent (Weert).

1e pr. gesch., 2e pr. bijb. gesch., 2e pr. nat. hist., 2e pr. handt.

Matthieu Geelen, van Hunsel.

pr. aardrk., 2e pr. stelk.
1e verm. bijb. gesch., 1e verm. nat. hist., 1e verm. handt.

Jo Paulissen, van Beek (L.).

1e pr. stelk., 2e pr. godsd.
2e verm. bijb. gesch., 4e verm. nat. hist.

Juul Hupperts, van Valkenburg (L.).

2e pr. lat., 2e pr. gesch.
1e vrem. godsd., 2e verm. fr.

Hub. Meertens, van Heerlerbaan.

2e pr. lat.
2e vrem. ned., 3e verm. fr., 4e verm. godsd.

Jo Bronnenberg, van Jabeek.

1e pr. ned.
2e verm. godsd., 4e verm. aardrk.

Koos Hawinkels, van Hoensbroek.

pr. 6 verm.
2e verm. gesch., 2e verm. nat. hist., 3e verm. godsd., 3e verm. lat., 3e verm. aardrk., 4e verm. bijb. gesch.

Jonny Schreurs, van Tegelen.

1e verm. lat., 1e verm. aardrk.

Jan Frantzen, van Kerkrade.

1e verm. fr., 3e verm. bijb. gesch.

Theo Seelen, van Venlo.

3e verm. stelk., 4e verm. lat.

Heini Janssen, van Stein (Kerensheide).

2e verm. gesch.

Harry Janssen, van Tegelen.

3e verm. voordr.

Sjef Hendrikx, van Mheer (L.).

5e verm. lat.

EERSTE KLAS.

2de Afd.

Piet Stevens, van Schinnen.

1e pr. fr., 2e pr. ned., 2e pr. gesch., 3e pr. lat.
1e verm. aardrk.

Johan Claus, van Brunssum.

Alg. pr., 1e pr. godsd., 1e pr. bijb. gesch., 1e pr. lat., 1e pr. ned., 1e pr. gesch., 1e pr. stelk., 2e pr. fr., 2e pr. aardrk.

Jan Peters, van Venlo.

1e pr. aardr., 2e pr. godsd., 2e pr. lat., pr. 4 verm.
1e verm. fr., 2e verm. gesch., 3e verm. ned., 3e verm. nat. hist.

Fons Kersemakers, van Ulestraten.

1e pr. nat. hist., 2e pr. stelk.
4e verm. bijb. gesch., 4e verm. ned., 6e verm. lat.

Jozef Bocken, van Elsloo.

2e pr. handt., pr. 6 verm.
1e verm. lat., 1e verm. ned., 2e verm. godsd., 3e verm. fr., 4e verm. aardrk., 4e verm. nat. hist.

Heins Geene, van Sittard.

2e pr. bijb. gesch.
1e verm. nat. hist., 2e verm. stelk.

Willy Smeets, van Wessem.

1e pr. handt.

Chrétien Joosten, van Wessem.

2e pr. nat. hist.

Jan Bergh, van Broeksittard.

pr. 5 verm.

Wim Raedts, van Oostrum (Venray).

1e verm. godsd., 3e verm. handt., 4e verm. gesch.

Peter Janssen, van Reuver.

1e verm. bijb. gesch., 3e verm. lat., 3e verm. fr.

Frans Hintzen, van Pey (Echt).

1e verm. gesch., 2e verm. fr., 2e verm. handt.

Jan Maes, van Castenray (Venray).

1e verm. aardrk., 2e verm. lat., 3e verm. stelk.

Hubert Voncken, van Voerendaal.

2e verm. ned., 3e verm. godsd., 3e verm. gesch.

Herman Hendrix, van Boxmeer.

1e verm. stelk., 5e verm. lat.

Frans Nyssen, van Well (Bergen L.).

4e verm. lat., 4e verm. stelk.

Frans Hanckman, van Oirsbeek.

3e verm. bijb. gesch.

Jan Jenniskens, van Broekhuizenvorst.

4e verm. handt.

Jo Broekhoven, van Einighausen.

1e verm. voordr.

Koos Vaes, van Breust-Eysden.

4e verm. voordr.

EERSTE KLAS.

3de Afd.

Herman Cöp, van Ottersum.

Alg. pr., 1e pr. fr., 1e pr. gesch., 2e pr. lat., 2e pr. ned., pr. 4 verm.
1e verm. godsd., 2e verm. stelk., 2e verm. nat. hist., 3e verm. aardrk.

Engelbert Schroyen, van Haler-Uffelse.

1e pr. bijb. gesch., 1e pr. lat., 1e pr. ned., 1e pr. stelk., 2e pr. handt., pr. 4 verm.
1e verm. fr., 1e verm. gesch., 1e verm. nat. hist., 3e verm. godsd.

Jan Lotz, van Geleen.

2e pr. godsd., 2e pr. stelk., 2e pr. aardrk., pr. 4 verm.
1e verm. bijb. gesch., 2e verm. ned., 4e verm. lat., 4e verm. fr.

Willy Reyners, van Roermond.

2e pr. fr., 2e pr. nat. hist.
4e verm. godsd., 4e verm. ned.

Harrie van Bilzen, van Neeritter.

2e pr. bijb. gesch.
2e verm. gesch., 2e verm. handt., 3e verm. lat.

Willy van Lier, van Heibloem (Roggel).

1e pr. godsd.
2e verm. lat., 2e verm. fr.

Jan Elbers, van Bergen (L.).

1e pr. nat. hist.
3e verm. handt., 4e verm. aardrk.

Piet Huinck, van Maastricht.

1e pr. handt.
3e verm. stelk., 3e verm. nat. hist.

Peter Tetterode, van Maastricht.

1e pr. aardrk.

Jan van den Ham, van Venlo.

2e pr. gesch.

Lambert Janssen, van Venlo.

pr. 5 verm.
1e verm. ned., 1e verm. stelk., 1e verm. handt., 4e verm. gesch., 4e verm. nat. hist.

Leo Latten, van Bleijerheide.

1e verm. aardrk., 2e verm. godsd., 4e verm. gesch.

Piet Curvers, van Tegelen.

2e verm. aardrk., 4e verm. stelk.

Theo Wilbers, van Gennep.

3e verm. fr., 4e verm. lat.

Leo Knops, van Azenray (Maasniel).

3e verm. gesch.

Jan van Beers, van Hoensbroek.

4e verm. handt.

VOORBEREIDENDE KLAS.

1ste Afd.

Henk Lenders, van Meijel.

Alg. pr., 1e pr. godsd., 1e pr. fr., 1e pr. lat., 1e pr. aardrk., 2e pr. ned., 2e pr. vad. gesch., 2e pr. nat. hist.
1e verm. tek., 2e verm. bijb. gesch., 4e verm. zingen.

Wouter van Brandenburg, van Vaals.

1e pr. lat., 1e pr. rek., 1e pr. tek., 2e pr. fr., pr. 5 verm.
1e verm. bijb. gesch., 2e verm. godsd., 3e verm. ned., 3e verm. zang, 4e verm. nat. hist.

Jacques Houben, van Sevenum.

1e pr. bijb. gesch., 1e pr. ned., 1e pr. vad. gesch., 1e pr. aardrk., pr. 4 verm.
1e verm. fr., 1e verm. lat., 2e verm. zang, 3e verm. nat. hist.

Antoine Janssen, van Oost-Maarland (Eysden).

2e pr. bijb. gesch., 2e pr. rek., 2e pr. tek.
2e verm. fr.

Pierre Bosch, van Beek (L.).

1e pr. nat. hist., pr. 4 verm.
1, verm. ned., 1e verm. aardrk., 2e verm. tek., 3e verm. rek.

Piet Berends, van Bergen (L.).

2e pr. godsd., pr. 5 verm.
2e verm. ned., 2e verm. lat., 2e verm. nat. hist., 3e verm. aardrk., 3e verm. tek.

Jo Scheffers, van Meerssen.

1e pr. zang.
2e verm. vad. gesch., 4e verm. lat.

Frans Gorissen, van Limmel.

2e pr. zang.
4e verm. vad. gesch.

Jan Korsten, van Reuver.

pr. 4 verm.
1e verm. nat. hist., 3e verm. lat., 3e verm. vad. gesch., 3e verm. aardrk.

Piet Aben, van Pey (Echt).

pr. 4 verm.
1e verm. aardrk., 2e verm. rek., 4e verm. fr., 4e verm. tek.

Jan Moonen, van Margraten.

4e verm. godsd., 4e verm. bijb. gesch., 4e verm. rek.

Jan Hendrikx, van Beegden.

3e verm. godsd., 3e verm. bijb. gesch.

Harry Bours, van Heerlen.

1e verm. godsd.

Tonny Reijnen, van Echt.

3e verm. fr.

Giel Bongaerts, van Beegden.

4e verm. ned.

VOORBEREIDENDE KLAS.

2de Afd.

Jef Ernst, van Gulpen.

Alg. pr., 1e pr. fr., 1e pr. lat., 1e pr. rek., 1e pr. vad. gesch., 1e pr. aardrk., 1e pr. nat. hist., 2e pr. bijb. gesch., 2e pr. ned.
3e verm. godsd.

Jos. Schreurs, van Grathem.

1e pr. godsd., 1e pr. bijb. gesch., 1e pr. ned., 1e pr. zang, 2e pr. fr., 2e pr. vad. gesch.
1e verm. aardrk., 2e verm. nat. hist., 4e verm. lat.

Jan Scheepers, van Gronsveld.

2e pr. lat., pr. 5 verm.
1e verm. fr., 1e verm. vad. gesch., 1e verm. nat. hist., 2e verm. ned., 3e verm. aardrk.

Piet Jacobs, van Hoensbroek.

2e pr. nat. hist., pr. 4 verm.
1e verm. godsd., 1e verm. ned., 2e verm. voordr., 3e verm. lat.

Johan Stevens, van Wolder.

2e pr. tek., 2e pr. zang.
4e verm. fr., 4e verm. aardrk.

Hubert Palmen, van Brunssum.

1e pr. tek.
3e verm. nat. hist., 4e verm. fr.

Toon Wijnen, van Maasbree.

2e pr. aardrk.
1e verm. bijb. gesch.

Jan Strous, van Leveroy.

1e verm. lat., 3e verm. fr., 4e verm. godsd.

Martin Willems, van Heerlerheide.

2e verm. lat., 2e verm. aardrk.

PERSONALIA

De *H. Priesterwijding* ontvingen:

Beckers Paul.
Bogman Xavier.
Brueren Leo.
Castermans Alfons.
Castro Jan.
Dings Jan.
Grubben Wim.
Heggen Joseph.
Hennissen Frans.
Huijts Frans.
van Laer Harry.
Lemmens Frans.
Schroeten Jacques.
Vijgen Jo.
Wilms Jo.

De volgende examens werden afgelegd:

R. K. Universiteit Nijmegen: [12]

R. van Neer, doct. ex. paed.
H. v. Nispen tot Pannerden, pr., cand. gesch.
Th. van Rens doct. ex. rechten.
P. Moonen, pr., lic. theol.
L. Michels, cand. ex. rechten.
W. Heyltjes, rechten.

Universiteit Leiden:

H. Baggen, arts-ex. 1e d.
K. Hoefnagels, arts-ex. 1e d.
E. à Campo, doct. ex. phil.
W. de Haas, doct. ex. med.

Universiteit Utrecht:

L. Janssen, Weert, semi-artsex.
Jos Frantzen, doct. ex. scheik.
P. van Pol, cand. geneesk.
P. Windels, cand. geneesk.
R. Seelen, cand. geneesk.
J. Starmans, artsex.
H. Vullinghs, tandartsex.
W. Adriaansens, semi-artsex.
N. Godfroy, cand. geneesk.
F. Verheij, semi-artsex.
P. Savelberg, cand. geneesk.
F. Willemse, doct. geneesk.
P. Ruijs, doct. geneesk.

Universiteit Groningen:

W. Eysink, cand. ex. rechtgel.
Th. Flint, artsex.

Universiteit Amserdam:

J. Wijffels, doc. geneesk.
H. Zuylen, pr., doc. muz. wet.

Technische Hogeschool Delft:

D. Akkermans, bouwk. ing.
B. Salemans, bouwk. ing.
O. Hermanns, cand. ex. electrot. ing.
A. Buck, werktuigk. ing.

Landbouwhogeschool Wageningen:

G. Reijgersberg, prop. ex. Ned. landb.
W. Scholtens, ing. ex. trop. landb.

Katholieke Economische Hogeschool Tilburg:

M. Campo, doct. ex. econ. wetensch.
G. Mestrom, prop. ex. econ. wetensch.
B. van der Meer, doct. ex. econ. wetensch.
A. Rijcken, doct. ex. econ. wetensch.

Universiteit Leuven:

L. Crijns, promotie econ. wetensch.

Werden benoemd:

tot Geheim Kamerheer van Z. H. de Paus:

Mr. F. C. J. Op de Coul, directeur van het R.K. Centrale Bureau van Onderwijs en Opvoeding, te 's-Gravenhage.
W. Nolet, pastoor, te Amsterdam.
Dr. H. Vroom, leraar Klein Seminarie, te Apeldoorn.

[1]) De examenlijst is afgesloten op 15 Juli. Oudleerlingen worden verzocht opgave van door hen afgelegde examens te zenden aan Redactie van Rolduc's Jaarboek te Rolduc.

tot Ridder in de Orde van de H. Gregorius:

Dr. L. Veeger, arts te Nijmegen.
F. X. H. Welters, notaris te Weert.
Dr. G. Koning, arts te 's-Gravenhage.

tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw:

Dr. L. Veeger, voorzitter van het Wit-Gele Kruis, te Nijmegen.
Mr. Th. R. J. Wijers, Oud-Minister van Justitie.

tot Officier in de Orde van Oranje Nassau:

Dr. J. L. A. Peutz, dir.-geneesheer van het Ziekenhuis Joannes de Deo, te 's-Gravenhage.
W. Berden, pastoor-deken, te Venray.
Ir. H. W. E. Damerau, dir. M.T.S., te 's-Hertogenbosch.
C. E. P. M. Raedts, dir. Oranje Nassau Mijnen, te Heerlen.
Dr. L. J. Ruland, hoofdbedrijfsing. Staatsmijnen, te Heerlen.
Mgr. Drs. J. W. L. Damen, Procurator van het Nederlands Episcopaat te Rome.

tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau:

W. P. Everts, burgemeester te Sevenum.
Dr. E. C. M. A. Batta, te Maastricht.
Mr. F. Vorstman, te Haarlem.
G. J. M. Moussault, te Wassenaar.

tot Hoogleraar in de theologie aan het Antonianum te Rome:

Dr. Reinoud O.F.M. (A. J. M. Weyenborg).

tot Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen:

Ir. L. Peters, Gouverneur van Curaçao.

tot Vice-Admiraal:

H. C. W. Moorman, staatssecretaris van Marine.

tot Secretaris van de Onderwijsraad:

Mr. C. E. Schelfhout, referendaris bij het Ministerie v. Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

tot Lid van de „Maatschappij der Nederlandse Letterkunde" te Leiden:

Dr. J. P. Boosten, te Rolduc.

tot Burgemeester

van Hunsel: B. von Schwartzenberg.

OVERLEDENEN.

(achter de naam zijn de jaren aangegeven waarin ze als leerling op Rolduc verbleven).

Dr. R. Huijsmans (1921—1923 en 1927—1950), prof. philosophie te Rolduc.

J. Gorissen (1904—1912), pastoor Bingelrade.

H. van Houdt, (1899—1900), rustend pastoor te Guttecoven.

A. P. C. M. Kramers (1912—1914), te 's-Gravenhage.

Drs. J. J. Steinhardt (1908—1910 en 1914—1934), oud-leraar van Rolduc, te Bleijerheide.

E. C. M. Schul ,1899—1906), rector der Penitenten-Recollectinnen te Etten.

H. H. J. Vondenhoff (1928—1934), te Kerkrade.

Cl. Ubben (1921—1926), te Kerkrade.

H. J. H. Kreijelmans (1895—1897), oud-pastoor-deken te Gennep.

H. Takkenberg (1889—1894), arts te Groningen.

Mr. J. G. J. F. Wintermans (1928—1931), advocaat te Eindhoven.

G. M. van Beek (1902—1909), oud-missionaris van Nieuw-Zeeland.

H. Meens (1897—1902), te Berg en Terblijt.

J. van de Boel (1939—1944), te Thorn.

IN MEMORIAM

Drs. J. Steinhardt

Slechts weinigen van de tegenwoordige leerlingen van Rolduc zullen deze oud-leraar gekend hebben: zijn bezoeken aan Rolduc waren schaars, de laatste jaren zelfs zeer schaars, en daarenboven, gejaagd als de E.H. Steinhardt was, kort van duur. Gejaagdheid en een zekere ongeduriqheid — men zou bijna kunnen spreken van onberekenbaarheid — heeft trouwens zijn hele leven gekenmerkt.

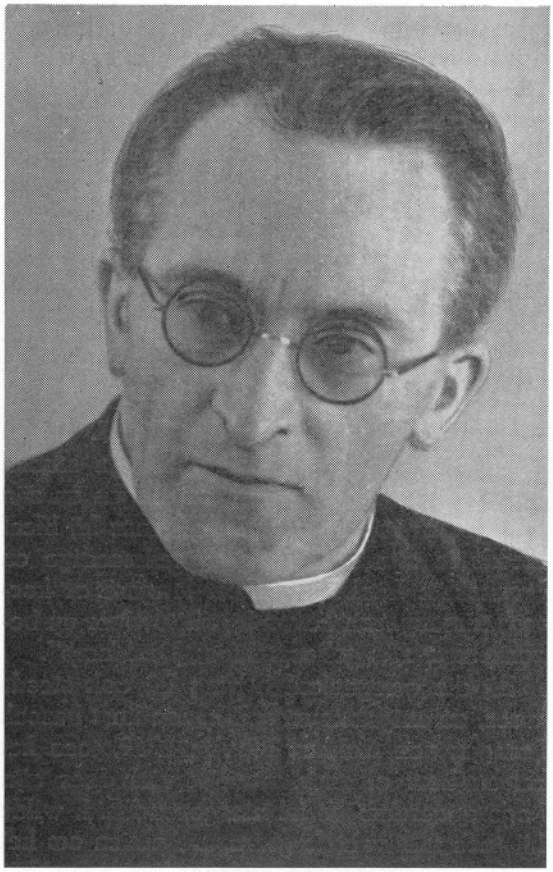

Johan Steinhardt werd geboren te Kerkrade 13 October 1886. Op iets latere leeftijd kwam hij op het Gymnasium te Rolduc, studeerde er Philosophie, en daarna Theologie aan het Groot Seminarie te Roermond. Priester gewijd in 1914, werd hij door Mgr. Schrijnen benoemd te Rolduc, en kreeg van Dir. A. Geurts opdracht Frans te gaan studeren. Na het behalen van het Diploma Frans M.O. A in 1916, zette hij, heen en weer reizende, zijn studies voort voor het Diploma B; maar gebruik makend van het Academisch Statuut van 1921, veranderde hij enigszins van studierichting en bereidde zich aan de Universiteiten van Groningen en Leiden onder leiding van Prof. Sneyders de Vogel en Prof. C. de Boer voor op het Doctoraalexamen Letteren en Wijsbegeerte. Aan eerstgenoemde Universiteit slaagde hij voor dit examen in 1924.

Met name over Blaise Pascal bezat Drs. Steinhardt een uitgebreide en gedegen kennis, zodat het jammer is, dat de omstandigheden hem niet hebben veroorloofd, het materiaal, dat hij bijeengebracht had, te bewerken en te ordenen tot een dissertatie. Een, als men het zo noemen mag, fragment daarvan heeft hij gepubliceerd bij gelegenheid van een in voorname stijl gevoerde polemiek met Prof. F. Sassen, destijds zijn collega te Rolduc. Deze had in de laatste jaargang van het tijdschrift *De Beiaard* (1925) een artikel geschreven over *Wegen van Waarheid bij Blaise Pascal*. Hierop antwoordde Steinhardt in de *Studia Catholica* (1926-1927) met een bijdrage, getiteld *Pascal's Ordre du coeur*.

Zijn gezondheidstoestand, die nooit erg gunstig geweest was, noodzaakte hem in 1934 ontslag te nemen te Rolduc. Hij bleef zich echter voor de studie interesseren, hetgeen o.a. blijkt uit de vele candidaten, welke hij opleidde, in het bijzonder voor de Akten Frans L.O. en M.O. A. Velen van zijn oudstudenten zullen hem dankbaar gedenken en bewaren de herinnering aan zijn onvermoeibare energie en uitgebreide eruditie. Ook in de ietwat bonte wijze, waarop zijn bibliotheek was gevormd en samengesteld, kwam die veelzijdige en ruime belangstelling tot uiting. Van de Examen-commissies voor bovengenoemde diploma's is hij jarenlang een gezien lid geweest. Geruime tijd examineerde hij

hierin eveneens de vakken Paedagogiek en didactiek. Daarnaast heeft hij aan vele scholen als Deskundige het Eindexamen H.B.S. A mede afgenomen.

De laatste jaren ging zijn toestand langzaam achteruit, de laatste maanden was het verval van zijn krachten snel. Geestelijk en lichamelijk uitgeput, overleed Drs. J. Steinhardt in het St. Jozef-ziekenhuis te Kerkrade, 6 Februari 1951.

Hij ruste in vrede.

J. BOOSTEN.

Emile Erens

Pretium humilitatis et sanctitatis Deus.

Over Emile Erens schrijven is niet gemakkelijk. Niet, dat hij een zodanig gecompliceerde figuur is geweest, dat er een aanleiding zou bestaan voor contraverse meningen omtrent zijn persoon of zijn werk. Schrijven over hem is misschien daarom zo moeilijk, omdat hij juist zo ongecompliceerd was, zo eenvoudig, zo eerlijk en zeer nederig.

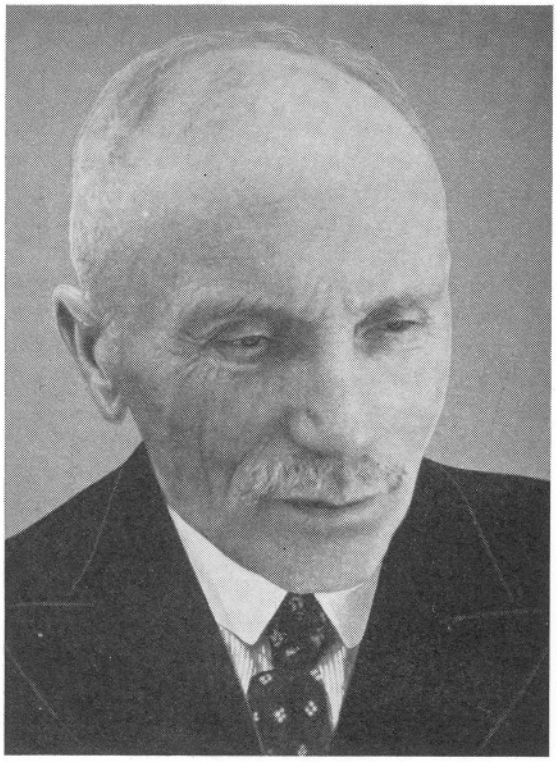

In deze vreemd-wrede moderne wereld schijnt alleen nog de dualiteit, de gespletenheid en de in zijn zieleleven meest ingewikkelde en vèrwikkelde mens een genoegzaam dankbaar onderwerp te zijn voor onze hedendaagse schrijvers en critici. Misschien zijn wij vaak juist daarom zo ongelukkig, omdat wij vergeten hebben, dat het kenmerk van het ware de eenvoud is, de nederige stille eenvoud. Vanuit deze stilte der nederigheid moet men Emile Erens benaderen om zijn persoon en zijn werk te kunnen begrijpen en waarderen.

Als men met hem sprak, werd men steeds weer getroffen door de zachte helderheid van zijn glimlach, die zijn woorden begeleidde, en die zelden of nooit van zijn gezicht scheen te wijken. Mijn vader vertelde mij, dat men Emile thuis als jongen „d'r lache jong" noemde. Hij lachte graag en hartelijk, maar nooit uitbundig. Hij genoot van de Limburgse gezonde humor en als men hem bezocht, vroeg hij steeds weer: „Vertel mich nog 'ns gesjiechte van d'r Sjaet". Emile Erens was cosmopolitisch door zijn studie, zijn brede kijk op mensen en dingen en zijn vele reizen in het buitenland, maar hij bleef steeds in zijn hart de stil-goedmoedige en levensblije Limburger. Met langere of kortere tussenpozen kwam hij altijd weer op bezoek naar zijn geboortehuis „De Kamp".

Bij die gelegenheden ging hij ook steeds weer, zo enigszins mogelijk, een kort bezoek brengen aan Rolduc. Nog in 1949, toen het reizen hem al zeer moeilijk viel door zijn hoge ouderdom en labiele gezondheid, wilde hij toch niet van de gewoonte afzien om het oude „séjour de son enfance" te gaan begroeten. Eens vertelde hij me, dat hij het idee om over St. Benoît Labre te schrijven wel dacht te danken aan Rolduc, waar tijdens zijn studentenjaren daar het leven van die Heilige als geestelijke lectuur tijdens de maaltijden werd voorgelezen.

En hier openbaart zich onmiddellijk weer zijn aard van voorkeur voor het nederige, voor de eenvoud en de meditatieve stilte: de heiligen, wier levens hij beschreef, waren allen „eenvoudigen-van-harte". Geen machtige geweldenaren van God, geen triomphale gestalten, wier aureolen verblindend over de wereld schenen, maar juist de kleinen, de schijnbaar voor het oog der cynisch-sceptische medemensen mislukten, zij wier licht in het verborgene der harten en geesten straalde, hùn levens troffen Emile Erens, over hèn schreef hij in zijn eenvoudige en toch zo boeiend-roerende taal. Zijn stijl en taal hadden niet tot doel een grootse demonstratie te geven van 's schrijvers kunnen, zij waren er geheel en al op gericht om voor zijn lezers het beeld, de figuur van de Heilige nader te brengen. In zijn boeken treedt nergens Emile Erens op de voorgrond, zoals hij dat ook niet deed in zijn dagelijkse leven, maar het zijn Benoît Labre, de Pastoor van Ars, Lucie Christine, Marguerite-Marie Alacoque en sinte Pelagia, die ons als het ware hun eigen leven, hun eigen zielegang naar God verhalen. Dit is de verdienste van Emile Erens' nederigheid en eenvoud en zij zal wellicht de sterkste factor zijn voor de blijvende waarde van zijn werken.

Naast zijn nederigheid, of misschien juist in zijn nederigheid was hij een diep-vroom man. Een aangeboren, kinderlijke en tegelijkertijd diepzinnige vroomheid en godsvrucht, waarin hij zijn gehele leven en werken als in de schoonste synthese samengevat had. Bij hem was er nergens sprake van geforceerdheid of exaltatie; het was als een heldere, bly-opborrelende bron, te voorschijn vloeiend uit zijn diepste wezen.

Hij verloor evenmin de reële kijk op het practische dagelijkse leven, maar doortrok dit leven met het aroma van zijn prachtig geloof. Het zal wel daarom zijn, dat wie eenmaal zijn vrienden waren, steeds gaarne bij hem terugkwamen. De joviale en gastvrije hartelijkheid van zijn huis het „Oude Slot" ontleende haar charme aan zijn vriendelijk gemoed en aan de moederlijke goedheid van zijn echtgenote.

Men heeft Emile Erens begraven onder prachtige oude eiken op het stille kerkhof van Heemstede. Deze natuurliefhebber en afstammeling uit het „brons-groen eikenland" had geen stillere en vrediger laatste rustplaats voor zijn lichaam kunnen wensen; de ziel van deze „man van heiligen en bloemen" moge na haar aardse pelgrimage voor Gods troon geleid zijn door de Heilige Pelgrim Benoît Labre, op wiens feestdag hij stierf.

Een Gouden Jubileum

Rolduc heeft vele jubilarissen gekend. Ieder Rolducien, oud of jong, weet U te vertellen van de luisterrijke feesten die zij in deze school mochten meemaken. Vandaag vierden wij wel een heel bijzonder feest: het vijftigjarig Jubileum van Mhr Pierre Zeyen als organist en muziekleraar van Rolduc.

Dat deze dag, de 21ste Januari, toch een feestdag is geworden, lag stellig niet in de bedoeling van de Jubilaris: dit weten wij uit onze dagelijkse omgang met hem. Gelukkige omstandigheden, krachten sterker dan Mhr Zeyen, hebben ons de gelegenheid geboden op een bij uitstek daartoe geëigende dag aan hem onze dankbaarheid en hulde kenbaar te maken.

Om tien uur begon de Hoogmis: niet buitengewoon verschillend van zovele andere — een liturgische dienst in de oude Abdijkerk is steeds indrukwekkend — maar toch van een eigen betekenis. De plechtige Hoogmis werd opgedragen door de Weleerw. Heer P. Zeyen, neef van de Jubilaris; als diaken en subdiaken assisteerden de Heren H. Zuylen en J. Tagage, terwijl de President als Presbyter-Assistens fungeerde. De muzikale verzorging van deze dienst was zeker een schitterend dankwoord aan God. Op verdienstelijke wijze voerde het Zangkoor onder leiding van Mhr Schrijen de Missa Secunda van Jaap Vranken uit. De bespeling van het orgel werd verzorgd door de zoon van de Jubilaris Nico Zeyen. Toen tot besluit het machtige Te Deum van H. Andriessen werd aangeheven overviel ons een huivering: hier stonden wij voor een uiting van dankbaarheid, die beter onze stemming en zeker ook die van de Jubilaris kon vertolken dan de klank van het gesproken woord.

EEN GOUDEN JUBILEUM.

Na de Hoogmis had de officiële huldiging in de aula plaats. Een leerling van Klein Rolduc bood Mevrouw Zeyen bloemen aan en onze harmonie opende onder leiding van Mhr Noé met een feestmars. Nadat het koor het Halleluja van Händel had gezongen, volgden enkele toespraken. Namens de Rolducse leerlingen voerde Marinus Waltmans het woord. Hij feliciteerde de Jubilaris en diens familie namens de gehele Rolducse gemeenschap. Vooral prees hij de bijna vaderlijke liefde van Mhr Zeyen voor de leerlingen, de verklaring voor zijn uitzonderlijke plichtsbetrachting en de tot standkoming van een traditie als het wekelijkse orgelconcert, dat de Jubilaris steeds

met zoveel zorg voorbereidde. Rolduc heeft de Jubilaris in dit werk begrepen en gewaardeerd, getuige de grote belangstelling van velen.

Bij het aanbieden van een schitterende oorkonde en het boek „De piano en haar componisten" van R. van Santen, sprak hij de wens uit, dat de Jubilaris en Mevrouw nog lang zouden kunnen genieten van de vruchten van een trouw vervuld werk, vooral onder de toekomstige geestelijkheid van dit Bisdom.

Vervolgens richtte de President zich tot de Jubilaris. Hij prees zijn bescheidenheid en eenvoud, zijn grote liefde voor zijn werk, speciaal benadrukte hij nog eens zijn werk als organist. Dit is het grote levenswerk geweest van de Jubilaris, die met pijn terugdenkt aan zijn tijd als organist. Maar hij kan gerust zijn nu dit werk wordt voortgezet door zijn zoon. Aan allen werd de werklust van de Jubilaris ten voorbeeld gesteld. die het op zich genomen heeft, na een leven in dienst van de jongens van Rolduc, het Directeurschap waar te nemen van de Kerkraadse muziekschool!

De Heer Jacques Zeyen bracht namens zijn vader dank aan allen. Zijn vader zou gaarne zelf het dankwoord gesproken hebben, zo hij had kunnen spreken in de taal van hemzelf, de taal van het orgel. Nu dankte zijn zoon, omdat de vader zijn gevoelens niet in woorden zou hebben kunnen uitdrukken: een toonkunstenaar is niet altijd een woordkunstenaar. Hij bracht alle eer terug tot God, de schepper van alle Goed, zo dit al tot stand komt door de handen van een getrouwe dienaar. Tenslotte vroeg hij namens zijn vader een vrije dag voor de studenten, wat natuurlijk een stormachtig applaus ontketende. De harmonie besloot deze feestelijke huldiging. De dag werd besloten met de mooie film: Saint Joan of Arc.

Een prachtige dag ter ere van een leraar, die plichtsgetrouw is geweest in de vervulling van de hem door God gestelde taak; zijn naam zal blijven voortleven in de geschiedenis van Rolduc en wellicht meer nog in de geest en het hart van hen, die zich tot een eigen verworvenheid gemaakt hebben, wat een groot kunstenaar hen aanbood.

Een dankbare leerling.

Bij een Veertigjarig Jubileum

Op 1 September 1950 was het veertig jaar geleden dat de heer J. Eck aan de Scholen van Rolduc zijn tijdelijke aanstelling als leraar van de H.B.S. ontving, welke aanstelling in 1918 definitief werd, nadat hij zijn studies voltooid had, o.a. aan de Universiteit te Groningen.

Veertig jaar is de heer Eck als leraar Duits aan Rolduc verbonden, sinds 1946, toen bij de omschakeling naar Klein Seminarie, de H.B.S.-afdeling werd opgeheven als leraar aan het Gymnasium.

De heer Eck is een bekwaam leraar, niet alleen door zijn grondige kennis van de taal die hij onderwijst, maar ook en vooral door zijn grote paedagogische gaven. Zijn persoon is een harmonisch samenstel van ernst en humor. Twee eigenschappen die voor een leraar onontbeerlijk zijn: humor, die de leerlingen prettig stemt ten opzichte van hun leraar en die hun aandacht gespannen houdt, geleid door een diepe ernst, de vaste wil de kennis en de ontwikkeling van de leerlingen te vergroten. Dit is de paedagogie van de heer Eck en de resultaten van talrijke eindexamens liggen er om te bewijzen, hoe doeltreffend zij is.

Veertig jaar is een lange tijd. Veertig jaar eenzelfde vak onderwijzen kan schijnen een gelijke mate van afwisseling te bezitten als eigen pleegt te zijn aan een rechte weg die loopt tussen een recht kanaal en rechthoekige weilanden, waarin rechte populieren. Hoe de heer Eck de moed heeft kunnen hebben deze weg af te leggen? Doordat hij de opvoeding als een levensroeping zag, die hij niet aarzelde te volgen; doordat met zijn grote kennis van de Duitse taal en van de Duitse litteratuur een grote liefde ervoor samengaat; doordat tenslotte wel de stof die hij te behandelen had steeds dezelfde was, maar de leerlingen aan wie hij deze stof doceerde steeds andere waren. Hij heeft de opmerkingsgave en de mensenkennis gehad deze wisseling op te merken en te beleven.

Dat de bekwaamheid van de heer Eck ook buiten Rolduc waardering gevonden heeft blijkt ook hieruit, dat hij van 1928 af lid van de examencommissie voor Akte L.O. Duits is.

Sinds 1947 is hij Directeur van de M.M.S. te Kerkrade. Als bestuurslid van het Armbestuur en op sportgebied o.a. neemt de heer Eck actief deel aan het Kerkraads openbaar leven.

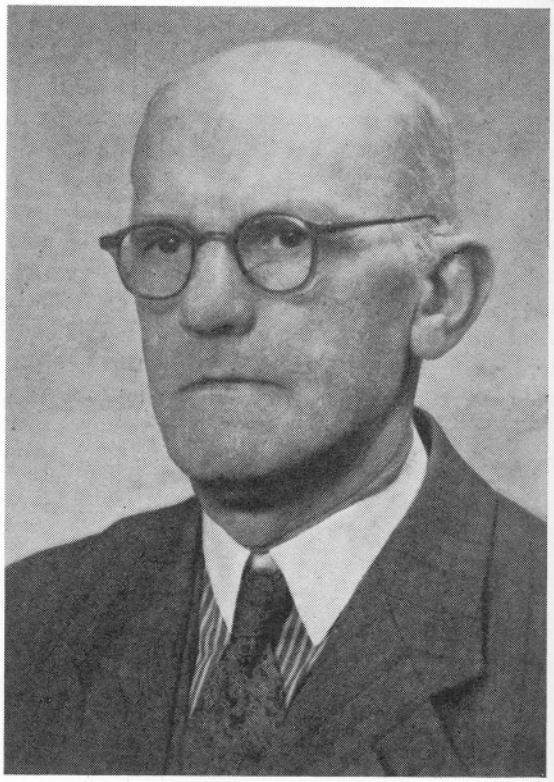

Grote verdiensten heeft de heer Eck zich in de afgelopen veertig jaar voor Rolduc verworven. Hierover was het dat de Hoogeerwaarde Heer President sprak in feestzitting, die bij gelegenheid van dit jubileum in de aula was belegd; hiervoor bracht hij hem dank. Hij prees in de heer Eck diens collegialiteit, de wijze waarop hij prettige samenwerking met de overige leraren had mogelijk gemaakt; hij prees in hem speciaal de grote eerbied die hij steeds voor de priesterleraren aan de dag had gelegd.

In een kort, bewogen woord, waarin hij getuigde van zijn liefde voor Rolduc, dankte de jubilaris voor de hem gebrachte hulde.

Mogen wij besluiten met de hoop uit te spreken, dat de heer Eck nog vele gelukkige jaren worden geschonken.

Mijnheer Pop 25 Jaar Priester

„O, Hart van Liefde, ik vrees alles van mijn zwakheid, maar verhoop alles van Uw goedheid."

Het feest dat we op 25 April vierden, had op Rolduc de taak te worden: een groots gebeuren, dat op een aangename manier de taaie loop der dagen onderbreekt, een hoogtepunt waarnaar we verlangend uitzien en een herinnering waaraan we met vreugde terugdenken. Want dit is een feest van de hele Rolducse gemeenschap, waarbij deze de kans heeft in haar vele facetten te schitteren als een diamant beschenen door de zon (wanneer we even lyrisch mogen zijn!)... En dit is het inderdaad geworden. De zon was er, de schittering bleef niet uit, we mogen terugzien op een in vele opzichten geslaagd festijn.

Om 10 uur werd de Hoogmis opgedragen door de Jubilaris, geassisteerd door de Hoogeerwaarde Heer President als presbyter assistens, R.D. P. Castermans als diaken en R.D. V. Hermens als subdiaken. 't Koor zong de Missa Brevis van Palestrina en verrijkte daarmee haar moeilijk en modern repertoire met een polyphone compositie van de Maestro Compositore van de pauselijke kapel. O.l.v. Mijnheer Schrijen werd het een gaaf geheel, dat trof door het onvermoeibare volgen der stemmen op elkaar, als een symbool van de nooit volprezen grootheid Gods ... Muziek niet uit onze tijd maar met een wijding, die alle tijden kan doorstaan. Een dankbaar „Te Deum laudamus", volgens de toonzetting van Willem Andriessen gezongen, vormde een heerlijk slot van een goed begin van dit feest: onzegbare dank aan God, die een zwakke mens verkoos tot deelgenoot in het middelaarsschap van Zijn eigen Zoon.

De stemmige feestzitting in de Aula stond in hetzelfde teken van een lof aan God „de bron en springaêr aller dingen". Loopt een uiterlijke huldiging steeds het gevaar te vervallen in een onwerkelijk ophemelen van met moeite bij elkaar gezochte goede kwaliteiten, hier werd dit gevaar strategisch ontweken door de drie sprekers, die iets te zeggen hadden, dat hemelhoog boven een klein-menselijke hulde verheven was ... Non nobis Domine, non nobis sed nomini tuo da gloriam.

Bloemen, zang, gedicht, harmonie en taal, ziedaar de middelen waarmee een harmonieuze hulde bereikt werd. Het majesteitelijke Halleluia van Händel, gezongen door het massale koor, dat de hele orkestbak vulde, werd gevolgd door een eenvoudig, theologisch rijk gedicht uit de mond van een jong studentje uit het Limburgse Zuiden. Na een tweede zangnummer, Tu es sacerdos van Huib Voncken, werd de orkestbak in een minimum van tijd van koorbak omgeschapen tot harmoniebak, en konden we weer eens even trots zijn op het bezit van dit ensemble, pover in bezetting, maar massaal in geluid. De klanken van een harmonie behagen nu eenmaal het hart van de Limburger!!

Na de toonkunstenaars kwamen de woordkunstenaars aan de beurt, en zij lieten het waarachtig niet bij een spelen met mooie woorden. De president en de President hadden beiden iets te zeggen en deden dit op geheel eigen wijze. De president der philosophen, die zich niet in staat achtte de rijkdom van het priesterschap te beschrijven, feliciteerde namens de studenten in eenvoudige maar goedgekozen woorden. Hij vergeleek de priester met een prisma, waardoor het verblindend Licht, dat God is, gebroken wordt, zodat het voor de mens een prachtige kleurschakering wordt. Dit breken van het Goddelijk Licht door het Breken van het Brood en de toediening der andere sacramenten is de taak van iedere priester. Daarnaast, nee ... als onderdeel daarvan, rustte op Mijnheer Pop de taak van zijn studenten in te wijden in de geheimen der natuur, in de mysteries van het leven. Aan deze taak gaf hij zich in enthousiaste en nauwgezette toewijding. Dit leraarschap te zien als een van de facetten van het priesterschap, zo betoogde de spreker, zou de daad zijn waarmee Rolduc zijn waardering voor de Jubilaris nog meer dan vroeger tot uiting zou brengen. De slotwens „Nog vele jaren" werd door de harmonie muzikaal overgenomen met een fris en vlot gespeelde bewerking van het „Lang zal hij leven".

Toen sprak de President namens de hele

Rolducse gemeenschap. Zich aansluitend bij de woorden van de kleine theoloog uit het Limburgse Zuiden hield hij een diepzinnige beschouwing over het bemiddelen tussen God en de mensen — de taak de priester eigen, daar hij immers genomen is uit de mensen om voor hen ten beste te spreken bij God —. Onze tijd is een tijd van eeuwige geschillen, van veel gepraat en veel geconfereer om de partijen te verzoenen ..., maar 't is alsof dit slechts dient om het grootste geschil, dat tussen God en mens, steeds meer onoplosbaar te maken. De mensheid daagt God uit door Hem uit het leven te bannen! De priester heeft de zware taak dit geschil mee te helpen oplossen ... Nee, hij mág hier meewerken. De Jubilaris mocht dit nu 25 jaar lang. De President meende hem te mogen bedanken voor de manier waarop hij dit gedaan heeft en vergat daarbij niet de moeder en de familieleden een woord van dank te doen toekomen.

Men had het Mijnheer Pop gemakkelijk gemaakt. Hij kon de lofzang op God voortzetten en deed dit met woorden van Vondel uit het 's avonds te spelen stuk „Adam in Ballingschap":

„Vanwaer den zanck best aengevangen?"
„Van Wien toch beter dan van Godt,
de bron en springaêr aller dingen?"

Daarmee meende hij allen die aan dit feest meegewerkt hadden voldoende te danken, te meer daar hij vreesde anders genoodzaakt te zijn een herhaling van de litanie van alle Heiligen ten beste te geven. Kort en krachtig gaf hij ons nog een wenk ten hemel: „Wat je vandaag kunt doen, stel dat niet uit tot morgen" ... dat had zijn moeder hem als wijze levensles meegegeven. Voor Mijnheer Pop betekent dit: probeer elke avond je bureau schoon te werken, want morgen wacht weer ander werk! En met een tweede citaat uit het Treurspel aller treurspelen gaf hij blijk een nuchtere maar reële kijk op het leven te hebben, waarin geen plaats is voor overspannen en niet te bereiken idealen:

„Laet ons van dagh tot dagh, een trap ten hemel winnen,
en steigeren van 't laegste in 't opperste geluck".

Terecht werd hierna gezongen: „Lève Rolduc, ton front radieux, Dieu te bénit du haut des cieux"!!! Zijn zegen was merkbaar, zelfs, als men dit zeggen mag, 's middags op het voetbalveld, waar men geprikkeld was door de uitdaging van de zwarte plank: „Waar is ons enthousiasme?" ... 't Begon te komen en 't bracht ons zelfs tot een overwinning (4—3) op een tegenstander, de H.B.S. uit Kerkrade, die toch heus niet zo veel voor ons onder deed.

De traditionele aula 's avonds gaf ons een toneel van Joost van den Vondel:

„ADAM IN BALLINGSCHAP"

Het is een moeilijke doch voor ons aangename taak een verslag en critiek over deze opvoering te geven. Moeilijk — omdat 't Vondel was, 't gegeven overbekend, 't oordeel zeer verschillend en onze eigen mening subjectief zal zijn, ... aangenaam — omdat we in 1946 'n verslag mochten schrijven over hetzelfde stuk, toen voorgedragen door Gabriel Beckers uit Beek én ... omdat we menen fèl te kunnen en moeten zijn!!!

Men kan erover twisten in hoeverre Vondel toneelschrijver is. Vele van zijn spelen worden nooit opgevoerd, andere zelden, enkele slechts vaker ... en steeds ondergaat het publiek een zekere onvoldaanheid, voelt het de afstand, die er tussen hen en deze 17de eeuwse barok-man gegroeid is. Steeds echter ook wordt hij die zich de moeite van een bestudering vooraf getroostte, beloond door de rijkdom van taal, typeringen en gedachten, die hij telkens opnieuw ontdekt. Men moet Vondel bestuderen, wil men hem begrijpen, en dan heeft hij ons veel te zeggen en geeft hij ons een kijk op de mens en zijn strijd met het leven, die alleen een kunstenaar ons geven kan. Ze moge voor de moderne mens te lastig zijn deze studie, voor een gymnasiast mag dit echter niet het geval zijn.

Maar zelfs met deze voorbereiding — die ons deze maal erg vluchtig en dùs absoluut ontoereikend leek — blijft het, wij geven het gaarne toe, voor de lagere klassen moeilijk, temeer daar het verhaal, de intrige, van dìt stuk zo overbekend is.

De speelgroep *„De Gong"* uit Den Haag stond dus wel niet voor een gemakkelijke taak,

maar ... voor een a priori dankbaar publiek!

De toneelspeler heeft in decor, licht, gebaar, mimiek, grime, costuum, muziek en stem de mogelijkheid ook een „praatstuk" om te toveren tot een verrassend geheel van lijnen kleur en taal, waardoor ook de kleineren, die het niet ten volle begrijpen, geboeid kunnen worden.

Hoe kwam het nu, dat het oordeel na afloop zo geheel verschillend was? De jeugd was onvoldaan. De groteren konden wel veel dingen waarderen, maar waren toch ook niet tevreden. Toch hadden sommigen zeer genoten, en ze deinsden er niet voor terug hun oordeel te verdedigen tegen hen, die het geheel bombastische rhetoriek en gebral in de ruimte noemden, slordig in alle onderdelen, zonder eenheid, en ... niet begrepen door de spelers zelf!!!

Het zij ons vergund een poging tot opheldering van dit geschil te wagen. Ongetwijfeld waren er goede dingen aan te wijzen. Aardige vondsten van de regie, goede stemtechniek, een héél, héél enkele maal — quand même — een goed lichteffect en een gewaagd, modern, abstract, maar goed geprobeerd decor, dat ons persoonlijk het meest kon bevallen, niet om het resultaat, maar om de poging, al kwam het door de al te felle belichting in het geheel niet tot zijn recht! Er werd indrukwekkend geschreeuwd, al was het niet altijd op het juiste moment. Kortom: de techniek was goed, al was ze voor een beroepsgroep niet overdreven, maar ... ze werd verkeerd gebruikt, omdat we de zeer sterke indruk kregen, dat de spelers het stuk intellectueel noch religieus aankonden, en de regie blijkbaar niet in staat is geweest de rhetorische compensaties voor deze onkunde radicaal te onderdrukken. Men zou gewenst hebben dat deze spelers (en de regie) gelezen en gepractiseerd hadden de wijze vermaningen van Hamlet tot de toneelspelers, waarvan wij hier de meest toepasselijke passages met instemming en ter lering voor de toneelminnende lezers laten volgen:

„Ik bid u, spreek dit gedeelte, zoals ik het u voor zeide, vlot van de tong; want als gij het uitbulkt, zoals velen van uw gilde doen, had ik al zoo lief, dat de stadsomroeper mijn verzen opsneed ... Doet alles met zachtheid; want zelfs midden in den stortvloed, storm en wervelwind, mag ik wel zeggen, van hartstochtelijkheid, moet gij u een matiging verwerven en eigen maken, die haar vrij houdt van ruwheid. O, het grieft mij tot in de ziel, als ik een plompen, dikbepruikten kerel een hartstocht in stukken, ja in flarden zie scheuren, om de ooren van de engelenbak te doorkrijschen, die, voor het grootste gedeelte, voor niets vatbaar zijn dan voor onverklaarbare pantomimes en wild getier; ik zou zulk een kerel kunnen laten geeselen, omdat hij de grimmigheid van Termagant overdrijft. Herodes overherodest; ik bid u, vermijdt dit! ... Weest ook niet al te mat, maar laat uw eigen oordeel uw leidsman zijn; regel uw gebaar naar het woord, uw woord naar het gebaar, en houdt daarbij bijzonder in het oog, dat gij de gematigdheid der natuur niet overschrijdt.".

(vert. Burgersdijk, dl VII, pg. 84, 85.)

Met alle waardering voor de ondernemingsgeest van deze speelgroep, en de goede kwaliteiten die zij in andere stukken ongetwijfeld naar voren kunnen laten komen, betreuren wij het dat ze deze keuze heeft gedaan, omdat dit stuk ver boven haar capaciteiten blijkt te gaan. Temeer betreuren wij het, omdat deze groep gesubsidieerd wordt om de „ontwikkeling der algemene kunstzin bij te brengen aan de Nederlandse jeugd" en wij er diep van overuigd zijn, dat deze, artistiek niet verantwoorde, opvoering onze jeugd geenszins dichter kan brengen bij een van onze grootste kunstenaars. Integendeel!!

Men vergeve ons de hardheid van dit oordeel, dat niet in details trad, omdat ons dit na motivering overbodig leek. Wij meenden dit echter te moeten geven, omdat een oppervlakkige zin als „de Gong gaf een geslaagde opvoering van Vondels Adam in Ballingschap" wel gemakkelijk neergeschreven kan worden, maar de waarheid zeer te kort doet.

Al met al kon deze onvoldaanheid onze tevredenheid over de hele dag niet wegnemen. Het was een prachtig feest van heel Rolduc, waaraan we dankbaar terugdenken. We wensen Mijnheer Pop nog vele vruchbare jaren van stille nauwgezette arbeid voor God.

G. J.

Sociale Zondag*)

Als 'n sterke burcht ligt in de Zuidelijke Oosthoek van Limburg het oude Rolduc. Oud is dit machtige huis met zijn prachtige romaanse kerk, waar o.a. een der voorvaderen van onze Koningin begraven ligt. In verre tijden waren de monniken dezer abdij ontginners van de vruchtbare valleien daarrond; later waren zij de eerste delvers van kolen uit de Limburgse bodem, nog later gingen zij heen — verjaagd door de stormen der revolutie! Toen de franse storm over ons land was weggewaaid, vond Rolduc een nieuwe bestemming als Klein Seminarie van het bisdom Luik. Na de afscheiding van België kwam het aan het bisdom Roermond. Sinds werd Rolduc een der internaten voor middelbaar onderwijs. Kort na de oorlog werd het de officiële priesterschool van datzelfde bisdom.

Op verzoek van Prof. Meijs organiseerde de Limburgse JBTB voor de Rolducse jeugd een sociale boerenzondag, die tot een waar gemeenschapsfeest uitgroeide.

Het programma was vol afwisseling en afgestemd op deze jeugd, die naast het gesproken woord — hoeveel uren moet 'n student niet alsmaar luisteren — echt iets voor hart en zinnen vraagt dat boeit en het gesproken woord illustreert en verduidelijkt.

Feestelijke Liturgie.

Wat 'n golf van vreugde slaat er door je ziel als je meer dan vierhonderd jonge mensen 'n *Asperges me* hoort inzetten. Wat 'n uitzonderlijke Hoogmis is dat, waar de priesters zich omstuwd voelen door 't levende zingende gebed van zovelen! Kon 't zo niet overal? Het was niet moeilijk voor de priesterpredikant om in deze sfeer een eenvoudig woord te zeggen over de heerlijkheid van de boerenstand; de adel van zijn werk dat de elementen aanbrengt voor het H. Offer; maar ook over de grote problemen van die stand welke met Godsvertrouwen worstelt om zijn toekomst. In deze sfeer mocht eerlijk gevraagd worden aan de jonge studenten fier te zijn op de stand waaruit zij voortkwamen, of anderzijds steeds met eerbied naar de werkers van deze stand op te zien.

Ochtendzitting in de aula.

Fel knetterden de instrumenten van de jeugdige fanfaristen los na het welkomswoord van de voorzitter van Rolduc's Heemkundeclub. Stil werd het toen 'n stoere jonge boer de ballade zei van de Boer. Daarna luisterden de oudere studenten met hun leraren naar de rede van de heer Dings, secretaris van de L.L.T.B. Duidelijk en boeiend droeg deze insider de problemen van de Limburgse boerenstand aan zijn gehoor voor. Deze inleiding was een klare wegwijzer in de vraagstukken welke uit de aard der zaak niet alle dagen in deze omgeving besproken worden. Geen wonder dat Mgr. van der Mühlen, President der school, zo van harte dank bracht aan de inleider en de volle sympathie en gebedssteun toezegde. De declamatie: Het Credo van de jonge boer, en 'n pittige mars vormden het slot.

Zullen ze komen?

Niemand neme het de jeugd kwalijk, dat dit de vraag van de voorbije week en van de zondagochtend was. Zullen ze komen? Daarmee bedoeld, niet sprekers, niet de jonge boeren, maar de ruiters en de paarden! Want dat was de jeugdige verwachting, vooral van de jongeren: de vreedzame verovering van de oude burcht door een deputatie van de Limburgse Ruiterbond met hun levend materiaal!

Welnu, ze kwamen en zo zag Sjang de portier de merkwaardigste stoet de oude poort van het oude Roda passeren, die er misschien ooit in de laatste vijftig jaren zijn intrede deed. Alle voorspellingen van weer- en andere deskundigen ten spijt trappelden de prachtige paarden van Graetheide en van Kerkrade prompt twee uur over het plein naar het demonstratieterrein. Weer stond de harmonie gereed, en rustig stapten de paarden achter de muziek over de cour en langs het wijde bordes, waar de autoriteiten zich hadden opgesteld.

*) Dit artikel werd overgenomen uit: Ontginning.

Toen volgde 'n fijne les en demonstratie door hoofdinstructeur Baltzer voor de 450 paar ogen die ieder glimpje trachtten op te vangen, en niets wilden missen van de uitleg. Heeft de hoofdinstructeur ooit aandachtiger leerlingen gehad? In ieder geval zijn vernuftige rekensom over het 1 procent van zijn woorden, dat door de ruiter gewoonlijk werd uitgevoerd, ging dit keer niet op. Druilerige regen ten spijt bleef ieder op zijn post en het applaus bij een aardige vertoning of sierlijke sprong was niet van de lucht. Maar, aan alles komt een einde en omstreeks vier uur hoorde dit historisch bezoek weer tot het verleden. Intussen: de vesting Rolduc was genomen! En zij was zo gul deze vreedzame verovering te belonen met oude drank voor de krijger: Limburgs gerstenat! en het eeuwenoude vredegerecht: Limburgse vla!

Op de planken.

Wie neemt het de groep jonge boeren die voor 't eerst van hun leven in de prachtige Rolducse aula op de planken kwamen kwalijk, dat ze wat angstig in de donkere zaal staarden... en dat de stemmen van de meisjes van Posterholt wat mager klonken in deze grote ruimte. De dankbare toehoorders in ieder geval niet. Zij applaudisseerden telkens zeer dankbaar voor de ernstige of vrolijke schetsjes welke hun werden geboden. De „conferencier" de Limburgse J.B.T.B.-consulent de Ponti, wist niet alleen een kernachtige samenvatting te geven van doel en werk der J.B.T.B., ,maar hij was zo gul met zijn humor, dat de zaal er soms van daverde.

Uit verschillende afdelingen van Limburg waren ze hierheen gekomen, die tien jonge boeren met hun voordracht, lied, declamatie en vendel. Treffend was de eerbiedige en sierlijke groep van jongemannen en meisjes met hun twee vlaggen die onder leiding van onze vriend Hoeijmakers het jonge boerengebed baden ter opening van de avond; koninklijk de vendelzwaaier in zijn prachtuniform, die bij de massale zang van het Limburgs volkslied, zijn vendel zwaaide tot slot.

In de donkere avond namen ze afscheid van elkaar: deze Limburgse studenten; de gulle organisator Prof. Meijs; en de groep Limburgse boerenjeugd. Dankbaar om dit gemeenschapsfeest en vooral dankbaar omdat ze weer iets dichter bij elkaar kwamen en zich nu gesteund weten door elkaars sympathie en gebed.

RECTOR J. JOOSTEN.

Interview met mijzelf

Wij klopten zachtjes aan de stevige houten Seminariekamerdeur. Wij wisten, dat hij thuis was en hij wist, dat wij dat wisten. Er klonk dus een „Ja" en binnen twee minuten zaten we ongedwongen te praten. Of het waar was, dat hij op Rolduc gestudeerd had? Zijn gezicht verstrakte. Gelukkig konden we nog juist op tijd deze blunder herstellen: of het waar was, dat Rolduc ook hem een tijd onder haar leerlingen had mogen tellen? Toen werd hij sympathiek en vanaf dat ogenblik stokte het gesprek practisch niet meer. Of hij niet wat herinneringen kon opdiepen? Als antwoord vroeg hij of wij meenden dat herinneringen per se zoet moesten zijn. Hoe het ook zij, wij moesten er wel om denken, dat de zijne behalve zoet ook flauw, bitter, scherp, zuur en soms zelfs vies zouden kunnen zijn. Wij namen het risico en het feest kon beginnen.

Welke dag staat nog het scherpst in uw geheugen geprent? Hij aarzelde geen moment: de brand op 28 November 1945. U moet dat goed begrijpen, zei hij. De dag was psychologisch juist gekozen. Het eerste na-oorlogse trimester was voor ons, oorlogsavonturiers ook op intellectueel gebied, verschrikkelijk saai. Dat bereikte in November ongeveer zijn dieptepunt. Bovendien, nu ja, een brand is een brand, hè? Je steekt vanuit je jonge dood-(ge)zonde natuur nu eenmaal liever een hooimijt aan dan een cigaret. En als het nu toch brandt, waarom zou je er dan niet van genieten? Awel zulle, we gingen dus aan het blussen. En het is al weer lang genoeg geleden om het niemand meer kwalijk te nemen als hij ook al zegt, dat hij werkelijk de eerste was die op het dak stond te blussen. Persoonlijk heb ik het niet verder gebracht dan de queue die via de trap de bibliotheek leeg sjouwde. Ik geniet nog van die heerlijke 16e-eeuwse knapen die we lieten tuimelen. Een flinke plons in het grondwater en even later konden we ze zachtjes uit laten druipen. Wat zegt u? Begin van sadisme? Och kom, vraagt u de nette seminaristen van nu dan maar eens wat ze liever hebben: een wandeling „vers l'autel de Marie", met inbegrip van „un beau jour" en een mars „avec amour", of een fikse brand in de ruïnes van Klein-Rolduc. Ja, we moesten hem gelijk geven, iets wat hij trouwens vanzelfsprekend vond.

Om wat hoger te mikken ging de volgende vraag over de invloed van Rolduc op het latere leven. Hij wilde op dit punt graag een onderscheid maken, vanwege zijn gespleten persoonlijkheid. Onze opgetrokken wenkbrauwen brachten hem tot een nadere explicatie. Tja, zei hij, je zou het een soort inwoning kunnen noemen. In mij zijn n.l. twee mannen, of liever een heer en een mannetje. Ze moeten er allebei op Rolduc al geweest zijn. Bovendien werken ze tegelijk samen en tegen: het mannetje bracht het tot Rolduc en de heer bracht het er weer goed af. De heer zong in de koorstalles en het mannetje in het bad. Het mannetje schreef gemene kroniekjes en de heer knoopte een vriendelijk gesprek aan met de surveillant. Misschien kent u dit uit eigen ervaring: uw heer tracteert op Schimmelpenninck en uw mannetje zit op zwart zaad. Soms zie je het zelfs in advertenties: de heer is v.g.g.v. en het mannetje biedt de bemiddeling van H.H.G.G. aan. Maar goed, we dwalen af. De invloed van het oude Roda, hè? Lastig te bepalen. Misschien zo: de heer is wat meer mannetje geworden en het mannetje wat meer heer. Dat lijkt nogal vaag en toch is dat precies wat ik bedoel te zeggen. Je zakt wat af, omdat het huis een en al mannelijkheid is en je komt op een hoger peil, omdat het zo „heer"lijk is. Je zakt wat af: je natte vinger in het broodje bestempelde je tot eigenaar; het niet-gezien-worden en het toch-doen maakte je dag pas geslaagd; je koorbank was waardeloos zonder je initialen; het gelijk was tenslotte a priori aan jouw kant, maar het was soms handiger om toe te geven. Maar je komt ook hoger: je moet er je roeping maar gekregen hebben; en contacten die het nu al langer dan vijf jaar uithouden, komen toch heus niet van een langs elkaar leven; en waar hebben we ooit zo persoonlijk met Priesters gepraat als op Rolduc? Het wordt een beetje ernstig. Sorry! We leerden ook een beetje Limburgs, een beetje pianospelen, een beetje voetballen en verder

een beetje van alles wat wel eens belangrijk zou kunnen zijn.

Er was een nieuwe vraag nodig; we voelden het. Zijn er nog typische dingen zo maar in het algemeen, die u in dit verband zou willen noemen? Ziezo, dat was lekker vaag. Benieuwd, wat we nu te horen krijgen.

Hm, typische dingen. Misschien interesseert het u, dat er hele perioden zijn geweest, dat ik pertinent zweeg, als de hele kerk antwoordde: Tot U smeken wij zuchtend en wenend in dit dal van tranen. Het zal wel uit een soort eerlijkheidsdrang geweest zijn: het dal van tranen was ver te zoeken en iets bijzonders dat op zo'n tragische wijze afgesmeekt moest worden, was ons niet bekend. Dus zwegen we. Tja, typische dingen: wat knaaien was op Rolduc, bleek kaaien op een Hollands Seminarie, terwijl het Rolducse kaaien daar gelukkig niet apart genoemd hoefde te worden. Ook kaas had er geen bijsmaak. Wel bleek er voorkeur voor een Evangelist bij het bepalen van een om-het-hoekje. Als u dus een Limburgs geestelijke naar een „Matties" vraagt, dan zult u voor hetzelfde resultaat zijn Hollandse collega over een „Marcus" aan moeten spreken.

Een nieuw onderwerp zou het peil zoal niet méér Amsterdams dan toch in ieder geval wat hoger kunnen brengen. Helaas, er schoot ons niets bruikbaars te binnen. Gelukkig ging hij uit zichzelf nog wat door. Herinneringen, zo mompelde hij voor zich uit, wat zijn het anders dan steeds in omvang groeiende geestelijke herhalingen, voortkomende uit de ongezonde drang naar het eigen middelpunt. We moesten er niet te lang mee door gaan. Op het laatst herken je elkaar niet meer. Het is precies zoals Hildebrand zegt.

Och, Buikje, zeiden wij, Buikje!
Maar Buikje keek ons vragend aan.

Dat slaat de spijker op zijn kop. Bent of kent, hebt of had u een buikje? U weet het niet meer; alles wordt zo verschrikkelijk ingewikkeld. En uiteindelijk is het zo onbelangrijk. Want, bewust gemaakt of niet, wat invloed heeft gehad, blijft invloed houden, en wat zijn kansen op uw geest heeft gemist, zal die later niet meer krijgen.

Hij keek op. Hoe heet u eigenlijk? Wij noemden onze naam. Zo, zei hij, ben ik het zelf? Was ik al bang voor. Enfin, het is gebeurd. Zal me geen tweede keer meer overkomen. U kunt gaan. Hij bracht ons weg tot aan zijn deur en vroeg toen plotseling: Bent u zelf ook op Rolduc geweest? Wij knikten bevestigend. Hij hield mijn hand even vast en zei als afscheid een paar woorden die in hun simpelheid meer uitdrukten dan het hele interview bij elkaar, hij zei: Kom dan nog eens vaker terug, wil je?

Warmond, 1 Maart 1951.

KRONON.

De Congregatie van Rolduc

Krachtens de gelofte van *stabilitas loci*, die deel uitmaakt van de professie, is iedere religieus, die de regel van Benedictus volgt, voor altijd gebonden aan het klooster van zijn professie. Met de reguliere kanunniken van St. Augustinus is hetzelfde het geval. Wanneer dus een regulier kanunnik naar een ander klooster van zijn orde wil overgaan, moet hij eerst op regelmatige wijze van zijn gelofte worden ontslagen en in het nieuwe klooster deze gelofte opnieuw afleggen.

Het spreekt vanzelf, dat aan deze regeling grote nadelen verbonden zijn. Het kan dan ook niet verwonderen, dat men er reeds vroegtijdig naar gestreefd heeft om die nadelen te ondervangen. Een middel daartoe was de *fraternitas* of gebedsbroederschap, die sedert de tiende eeuw vele kloosters met elkaar sloten [1]). Wanneer twee kloosters met elkaar zulk een broederschap sloten, betekende dat niet alleen, dat de wederzijdse kloosterlingen deelachtig werden aan elkaars geestelijke verdiensten, maar ook dat zij voortaan gelijk gekleed en gelijk gevoed zouden zijn en vooral, dat zij van het ene klooster naar het andere konden worden verplaatst zonder verandering van de gelofte van *stabilitas loci*. Ging dus een monnik of kanunnik van klooster A over naar klooster B, dat met A in broederschap leefde, dan werd hij in klooster B niet behandeld als gast, maar als geadopteerd profes: hij deelde er alle oefeningen van de gemeenschap, deelde op voet van gelijkheid in de prebenden en had toegang tot de kapittelvergadering.

Ook in Rolduc heeft men gebruik gemaakt van de mogelijkheden, die het systeem van de *fraternitas* bood. Er was veel voor te zeggen, dat men over een of meer geassocieerde kloosters kon beschikken, waarheen onwennige of zieke leden konden worden overgeplaatst, van waaruit men eventueel ook voorbeeldige kloosterlingen kon ontbieden om de eigen verslapte leden te hervormen. De broederschap voorzag ook in het gemis aan een instantie van appèl wanneer meningsverschillen of tweedracht zich voordeden: in deze gevallen deed de abt van het geassocieerde klooster als scheidsrechter uitspraak. Zo was de *fraternitas* feitelijk een aanloop naar de organisatie, die later congregatie zou heten.

Rolduc onderhield van de eerste dagen van zijn bestaan een *fraternitas* met de Benedictijnen van Saint-Laurent te Publémont bij Luik. Op de broederschapsrol van Saint-Laurent uit de twaalfde eeuw, die in de achttiende eeuw nog werd bewaard, stonden de kanunniken van Rolduc ingeschreven als *confratres S. Gabrielis Rodae Ducis* (onze medebroeders van St. Gabriel van Rolduc).[2]) Het is niet bekend, wanneer deze broederschap werd aangegaan. Zeker bestond zij al vóór 1122. Het is mogelijk, dat zij nog werd gesloten vóór 1111, in de dagen, dat Ailbertus van Antoing in Rolduc verbleef.

De broederschap met Saint-Laurent bestond niet alleen op papier, maar is geruime tijd daadwerkelijk van kracht geweest. Tussen 1119 en 1122 verbleef Reymbaldus, monnik van Saint-Laurent, geruime tijd in Rolduc, waar hij een verhandeling *De vita canonica* schreef [3]). Zeer sterk moet tussen de beide abdijen het wetenschappelijk ruilverkeer zijn geweest, want de boekencatalogus van het oudste Rolduc getuigt van een opmerkelijke wetenschappelijke beinvloeding door Saint-Laurent [4]).

Op hun beurt hebben ook kanunniken van Rolduc in Publémont een onderdak gevonden. In 1124 was Borno uit de abdij Springiersbach tot prelaat van Rolduc gekozen. Hij bracht enige zwarte kanunniken uit zijn eigen abdij en enige witte kanunniken (Norbertijnen) uit de abdij Steinfeld mede om zodoende in Rolduc nieuwe kloostergebruiken te kunnen invoeren. Zijn handelwijze stuitte op verzet bij de oudere kanunniken, de *seniores*, die waarschijnlijk nog door Ailbertus in het kloosterleven waren gevormd. Uit protest verlieten enkelen hunner Rolduc

[1]) Ursmer Berlière, *Les fraternités monastiques et leur rôle juridique*, in: Mémoires de l'Académie royale de Belgique, Classe des lettres, deuxième série, tome XI (1920), fasc. 3.

[2]) S. P. Ernst, *Histoire du Limbourg*, II, 307, note 2.

[3]) P. C. Boeren, *Rodensia*, III, 95-96.

[4]) Ferd. Sassen, *De middeleeuwsche bibliotheek der abdij Kloosterrade*, in: Ned. Arch. v. Kerkgesch., N.S., XXIX (1937) 19-76.

en weken uit naar de Benedictijnen van Publémont [5]). Klaarblijkelijk was het hun bedoeling, om de zaak aan de scheidsrechterlijke uitspraak van de abt van Publémont te onderwerpen, want toen zij hier geen succes hadden, trok een deel hunner door naar Rome, waar zij bij de Paus meer succes hadden.

Verder heeft Rolduc een gebedsbroederschap onderhouden met alle gemeenschappen van zwarte regulieren van heel het aartsbisdom Salzburg, dat destijds het grootste deel van Beieren en van Oostenrijk omvatte. In 1121 namelijk waren door abt Richerus op verzoek van aartsbisschop Koenraad van Salzburg vier kanunniken van Rolduc naar Salzburg gezonden om het kathedrale kapittel van Sankt Ruotpert naar de Regel van Sint Augustinus in te richten. Terstond moet een fraternitas tussen Rolduc en Sankt Ruotpert zijn gesloten want het overlijden van Ailbertus van Antoing, dat in 1122 plaats greep, werd opgetekend in het zielenboek van Sankt Ruotpert. De nieuwe verbinding kwam de heren van Rolduc goed van pas. Toen in 1123 de houten kloostergebouwen afbrandden, vond een deel der bewoners tijdelijk gastvrij onderdak in Sankt Ruotpert.

Aartsbisschop Koenraad liet het niet bij de nieuwe inrichting van zijn kathedraal kapittel. Hij zorgde ervoor, dat de regel van Augustinus door alle kapittels van zijn bisdom werd aangenomen, denkelijk wel onder leiding van dezelfde Rolducse heren, die de regel in het kathedrale kapittel hadden ingevoerd. Zo ging de *fraternitas*, die Rolduc met Sankt Ruotpert onderhield, ook alle kapittels van zwarte regulieren in het aartsbisdom Salzburg omvatten. Bij gelegenheid van de brand in 1123, toen een aantal heren van Rolduc in Salzburg onderdak vonden, is de broederschapsverhouding nader geregeld en op schrift gesteld. De Annalist schrijft daaromtrent het volgende:

„Toen (in 1123) werd er tussen de broeders van deze kerk (Rolduc) en die van het Beierse land (aartsbisdom Salsburg) een gemeenschappelijke overeenkomst gesloten van de navolgende strekking: namelijk, dat zij toegang zouden hebben tot elkaars kapittelvergaderingen en dat zij bij elkander zouden kunnen inwonen met volledig deelgenootschap in de gemeenschappelijke oefeningen en rechten".

Het weinige, wat de Annalist over deze zaak zegt, is duidelijk genoeg; het verenigt in zich alle wezenlijke kenmerken van de *fraternitas*. Het moet derhalve als een feit worden aangenomen, dat in 1123 door Rolduc een officieel fraternitas-verdrag is gesloten met de gezamenlijke canonieën van het aartsbisdom Salzburg. Denkelijk heeft de Annalist met zijn bewoordingen een deel van de tekst van het fraternitas-verdrag letterlijk weergegeven. De uidrukking tenminste, dat beide partijen tesamen één kapittel zouden vormen (*ut utrique uno recipiantur capitulo*), is in gelijkende formulering door Dom Berlière aangetroffen in een aantal *fraternitas*-verdragen van Franse kloosters.

Hoe de beide geschetste broederschappen zich verder hebben ontwikkeld, is niet bekend, want van na 1123 zijn geen betrekkingen van Rolduc met Salzburg en van na 1126/27 geen betrekkingen van Rolduc met Publémont overgeleverd. Voor de geschiedenis van Rolduc in de tweede helft der twaalfde eeuw beschikken wij practisch over geen bronnen daar de Annalist zijn verhaal met het jaar 1157 heeft afgesloten.

Dergelijke broederschappen werden niet alleen tussen kloosters van dezelfde orde gesloten; zij kwamen ook veelvuldig voor tussen Benedictijnen en Reguliere Kanunniken, hetgeen voor die vroege tijden niet te verwonderen is. De Benedictijnen immers golden oudtijds als de vertegenwoordigers en leiders bij uitstek van de kloosterstand. Er is dan ook niets vreemds in gelegen, dat Rolduc begonnen is met een gebedsbroederschap te sluiten met de Benedictijnen van Publémont. Het bewijst alleen maar, dat Rolduc een tijd onder Benedictijnse invloed heeft gestaan, vooraleer het zich duidelijk in de richting van het reguliere kanunnikenwezen ontwikkelde.

Na de broederschappen in ogenschouw te hebben genomen, zijn wij toegekomen aan de bespreking van de vraag, of Rolduc later ooit een congregatie of kapittel heeft ge-

[5]) Het blijkt uit het verhaal van de Annalist niet, of de *seniores* naar Saint-Laurent dan wel naar Saint-Gilles trokken, welke kloosters beide op de Publémont gelegen waren. De kwestie is van geen belang, omdat Saint-Gilles 'n dochterstichting van Saint-Laurent was en stond onder het gezag van de abt van Saint-Laurent. De broederschap van Rolduc met Saint-Laurent strekte zich automatisch ook tot Saint-Gilles uit.

vormd in de zin, die dit begrip in de latere middeleeuwen had: een associatie van kloosters met gemeenschappelijke statuten en kloostergebruiken onder het bestuur van een generaal overste, die in de aangesloten kloosters de visitatie uitoefende. Met andere woorden: heeft er in de latere middeleeuwen een congregatie of kapittel van Rolduc bestaan in dezelfde zin als men spreekt van een congregatie van Windesheim? Ik geloof, dat het antwoord bevestigend moet luiden.

Als abt Marsilius 10 Nov. 1243 de hulp van de clergé van het diocees Luik inroept bij de wederopbouw van het afgebrande klooster der zusters van Rolduc, belooft hij de geestelijke weldoeners deelgenootschap in de geestelijke verdiensten van al zijn conventualen, niet alleen van die van Rolduc, maar ook van negen daaraan ondergeschikte kloosters *(in novem claustris nobis subditis)* [6]).

Er waren dus in 1243 negen kloosters, die met Rolduc een gebedsbroederschap onderhielden. Die broederschap was niet meer een *fraternitas* in de oude zin, maar reeds een congregatie in meer moderne zin, omdat er van een gezagsverband sprake is. Abt Marsilius verklaart niet alleen, dat die negen kloosters aan hem ondergeschikt waren, maar hij maakt ook eigenmachtig namens al die negen kloosters de weldoeners deelachtig aan de geestelijke verdiensten van heel de broederschap. Men heeft hier dus niet meer te doen met een simpele associatie, maar met een organisch gezagsverband met centrale instellingen en centrale leiding: de leiding van Rolduc.

Over de lotgevallen van deze congregatie is zeer weinig bekend, maar toch voldoende om haar bestaan als feit te onderkennen en haar gezagsverband vast te stellen. Weliswaar wordt nergens gesproken van geschreven algemene statuten en gebruiken *(consuetudines)* maar er wordt in verschillende stukken toch wel gerept van een generaal kapittel en van visitatierecht, hetgeen voldoende elementen zijn om het bestaan van een congregatie te constateren.

Het kapittel heet in Rolducse teksten vóór de 14e eeuw altijd Raad (*consilium*). Slechts tweemaal wordt de term *capitulum* aangetroffen: eenmaal in 1123 en eenmaal in 1290. De tekst van 1123 is de geciteerde betreffende Salzburg; hij moet hier buiten beschouwing blijven, omdat er in dit geval niet meer dan een huiskapittel mede bedoeld is. Anders is dat met de tekst van 1290, waarin het *capitulum* wordt omschreven als de vergadering der *fratres nostri ad hoc communiter convocati* [7]). De bedoelde tekst maakt deel uit van een beschikking betreffende de nonnen van de dochterpriorij Marienthal. Met het daarin vermelde *capitulum* is dus een centraal orgaan, een generaal kapittel bedoeld, dat beschikkingen kon treffen aangaande de aangesloten kloosters. Dit generale kapittel zal men ook mogen herkennen in het *commune consilium*, dat in verschillende teksten wordt genoemd als onderscheiden van het *consilium*. De grenzen tussen *consilium* en *commune consilium*, hoewel onmiskenbaar, zijn moeilijk nauwkeurig te trekken, daar alleen mannen daarin zetelden, terwijl de meeste aangesloten kloosters vrouwenkloosters waren. Practisch vielen huiskapittel van Rolduc en generaal kapittel dan ook tot op zekere hoogte samen. Men zal het generaal kapittel waarschijnlijk moeten zien als een versterkte vergadering van het huiskapittel van Rolduc, dat voor de behandeling van algemene zaken met de geestelijke leiders van de aangesloten nonnenkloosters was uitgebreid.

In de plaatselijke statuten der dochterkloosters Sinnich, Marienthal en Hooidonk is uitdrukkelijk sprake van het visitatierecht, dat de abt van Rolduc daar uitoefende. Volgens abt Heyendal had de abt van Rolduc ook visitatierecht in de Friese dochterkloosters, voordat deze in 1429 door de bisschop van Utrecht onder het kapittel van Windesheim werden gesteld [8]).

Is het mogelijk, de negen kloosters te bepalen, die in 1243 bij de congregatie van Rolduc waren aangesloten? Ik meen dat het de navolgende waren:

1. het kanunnikessenconvent bij de abdij Rolduc;
2. de vrouwenpriorij Marienthal aan de Ahr, gesticht in 1141;

[6]) D. Brouwers, *Histoire du chapitre noble de Sinnich de l'Ordre de Saint Augustin*, in: Bulletin de la Société verviétoise d'archéologie et d'histoire, V (1904) p. 104, no. 14.

[7]) G. D. Franquinet, *Beredeneerde inventaris..... Kloostenrade*, blz. 210.

[8]) S. P. Ernst, *Histoire du Limbourg*, VII, 95.

3. de vrouwenpriorij Sinnich, omstreeks 1243 daarheen verplaatst uit Scharn bij Maastricht [9]);
4. de vrouwenpriorij Hooidonk, gesticht in 1146 [10]);
5. de mannenabdij Ludingkerke in Friesland, gesticht omstreeks 1158;
6. het vrouwenconvent van de proosdij Bergum in Friesland;
7. het mannenconvent van de proosdij Bergum;
8. het mannenconvent van de proosdij Haskerdijken in Friesland, gesticht in 1231;
9. het vrouwenconvent van de proosdij Haskerdijken.

Na 1243 is de congregatie nog met twee Friese kloosters vermeerderd: de proosdij Anjum en de priorij Achlum, welke abt Heyendal ter aangehaalder plaatse eveneens noemt als leden der congregatie van Rolduc. De proosdij Anjum werd gesticht in 1256. Het stichtingsjaar van de priorij Achlum is niet bekend; het moet wel na 1243 vallen, anders zou de lijst der dochterkloosters van 1243 een nummer te veel tellen.

Uit de fraternitas met Publémont is geen congregatie gegroeid. Zelfs niet uit de fraternitas van 1123 met de Salzburgse kloosters, waarvan Rolduc toch wel het hoofd was. De eigenlijke congregatie van Rolduc is een geheel nieuwe organisatie en van later datum dan de oude fraternitates.

Hoe die congregatie is ontstaan? Wel, langs de natuurlijke weg der filiatie, van de dochterstichtingen. Zij zal dus even oud zijn als de oudste dochterkloosters zelf. Van die dochterkloosters kennen wij de vrouwenconventen van Rolduc, Scharn, Sinnich, Marienthal en Hooidonk. Ongetwijfeld zijn er meer geweest, maar de band ermede was van zo korte duur, dat zij in 1243 niet meer behoefden te worden opgesomd.

In Berne hebben de heren van Rolduc het amper twee jaar uitgehouden (1132-1134). Mogelijk hebben zij omstreeks 1173 een aandeel gehad in de stichting van het kapittel van Sint Oedenrode en ook in die van het kapittel van Hilvarenbeek, tegelijk daarmede gesticht door dezelfde edelvrouwe Hildewaris, maar een blijvend rechtsverband is hieruit zeker niet voortgekomen. Mogelijk heeft Rolduc ook in het Rijnland enkele mislukte dochterstichtingen gehad, n.l. Höchst in het aartsbisdom Mainz [11]), Dünwald [12]), Hersel [13]) en Forst bij Worms [14]). De stichting van de dochterproosdij Limbourg in 1460 kon nauwelijks een aanwinst betekenen, omdat dit niet meer dan een recollectiecentrum voor de kanunnikenpastoors van de omgeving was.

Nog steeds onverklaard is het, hoe zeven (in 1243 waren het er 5, later 7) Friese kloosters onder de jurisdictie van Rolduc zijn geraakt. Bij een verklaring moet worden uitgegaan van het feit, dat al die Friese kloosters dochterstichtingen van de abdij Ludingakerke waren. En daar nu de Zuidelijke leden van de congregatie alle zonder uitzondering dochters van Rolduc waren, valt hetzelfde voor Ludingakerke te veronderstellen. Ludingakerke zal dus omstreeks 1158 rechtstreeks vanuit Rolduc zijn gesticht.

De genoemde Friese dochterkloosters waren omstreeks 1200 juist *alle* kloosters van zwarte regulieren, die er toen in Friesland te vinden waren. Er is dan ook wel degelijk waarde te hechten aan de mededeling van Heyendal, dat eenmaal *alle* kloosters van zwarte regulieren in *West-Frisia* (Heyendal bedoelt hiermede het tegenwoordige Friesland) onderworpen waren aan het visitatierecht van de abt van Rolduc. Het moet nog wel in de twaalfde eeuw zijn gebeurd, dat de congregatie van Rolduc vaste voet in Friesland verkreeg. De mening, dat Ludingakerke

---

[9]) Het juiste stichtingsjaar van Sinnich is niet bekend. Het is dan ook niet uit te maken, of abt Marsilius in 1243 onder de *novem claustra* Scharn dan wel Sinnich begreep.

[10]) Hooidonk werd gesticht als mannenklooster, was een tijd dubbelklooster en tenslotte een zuiver vrouwenklooster.

[11]) In 1134 gesticht door Frederik, oud-proost van Rolduc.

[12]) Het bestuur van Dünwald werd in 1129 toevertrouwd aan Herman van Mayschosz, conventuaal van Rolduc. In 1143 werd dit klooster (bij Mülheim aan de Ruhr) betrokken door Norbertinessen.

[13]) Aan de parochiekerk van Hersel was tot in de 12e eeuw een kapittel van zwarte regulieren verbonden. Toen werd de zielzorg daarvan toevertrouwd aan de kanunniken van Rolduc, gelijk blijkt uit een oorkonde van 1250 (Publications de Limbourg, XL, 1904, no. 10). Zou het begin van die zielzorg niet bestaan hebben in geestelijke leiding of hervorming van dat kapittel?

[14]) In 1127 gesticht door Borno, abt van Rolduc.

omstreeks 1158 rechtstreeks van Rolduc uit werd gesticht, heeft dan ook veel waarschijnlijks.

Lang gedijd heeft de congregatie van Rolduc niet. Al lang vóór 1429 oefende de abt van Rolduc in Friesland zijn visitatierecht niet meer uit. Misschien heeft de congregatie nog in de twaalfde eeuw in Friesland haar eerste verlies geleden. In 1182 ging de proosdij Mariendal bij Hemelum, waarvan wel eens is vermoed, dat zij een dochter van Ludingakerke zou zijn, over naar de regel van Prémontré.

Dat het gezag over Friesland zo gauw losliet, is behalve aan de grote afstand en aan de Friese eigengereidheid wellicht ook nog toe te schrijven aan de eigenaardige basis van het centrale gezag in de congregatie van Rolduc. In de latere congregaties berustte dit gezag ofwel op de grondslag van de vrijwillige associatie, achteraf door het kerkelijk gezag erkend, ofwel op een eigenmachtige beschikking van de kerkelijke overheid. In de zeer oude congregatie van Rolduc was dat anders, was het centrale gezag min of meer patrimoniaal, een uitvloeisel van een eigendomsverhouding. De statuten van Sinnich en Marienthal, nog opgesteld in de 12e eeuw, laten duidelijk uitkomen, dat het gezag van de abt van Rolduc over deze dochters zijn oorsprong vond in een eigendomsverhouding, in het feit, dat de abdij Rolduc aan deze dochters bij haar stichting een uitzet (*dos*) had verstrekt, waarover zij de blote eigendom ten eeuwigen dage aan zich voorbehield. Tegenover de dochter Ludingakerke zal zulk een titel nog wel geldend gemaakt hebben kunnen worden, maar wel heel moeilijk tegenover de zes andere Friese kloosters, die van Rolduc niet meer dan kleindochters waren. Maar zelfs met de Zuidelijke dochterkloosters Hooidonk, Sinnich en Marienthal is tegen het einde der middeleeuwen de band geheel losgeraakt.

Hadde de kerkelijke overheid tijdig dit feodale-patrimoniale gezagsverband op kerkrechtelijke basis gesteld, wellicht ware de congregatie van Rolduc in stand gebleven. Maar die overheid heeft er blijkbaar geen heil in gezien. Geen wonder: de abdij Rolduc verviel in de 14e eeuw feitelijk tot een wereldlijk kapittel, zodat men haar bezwaarlijk als leidster van een kloostercongregatie kon bestendigen. De bisschoppen der betrokken diocesen hebben dan ook geleidelijk de brokstukken der congregatie ingedeeld bij andere congregaties, waarin zij meer vertrouwen hadden.

In 1429 stelde de bisschop van Utrecht alle Friese dochters onder de rechtsmacht van Windesheim. Het betoog van de abt van Rolduc, dat deze kloosters al meer dan drie honderd jaar (sic!) onder zijn jurisdictie stonden, mocht daartegen niet baten. De aartsbisschop van Keulen handelde niet anders, toen hij in 1486 de vervallen priorij van Marienthal bevolkte met een overste en een 7 á 8 nonnen uit het Windesheimse klooster Engelenthal bij Bonn. Zelfs de paus sneed de congregatie van Rolduc bijna de pas af, want toen hij in 1460 de oprichting der dochterproostdij Limbourg goedkeurde, bepaalde hij, dat de visitatie daarover zou worden uitgeoefend door de abt van Rolduc of door de prior-generaal van Windesheim. In het begin der 16e eeuw werd er zelfs onderhandeld over aankoop van Rolduc door Windesheim, dat daar dan enige van zijn kloosterlingen zou plaatsen.

Tot het verval van Rolduc en zijn congregatie is niet alleen bijgedragen door de ontwrichting van het kloosterleven en het ouderwetse karakter van zijn organisatie, maar ook door de vaagheid en onzekerheid, die zijn kloostergebruiken van het begin af hebben gekenmerkt. Al in de begindagen der abdij werden de conventualen heen en weer geslingerd tussen Benedictijnse en kanonikale sympathieën, en toen de kanonikale richting verkozen was, aarzelde men weer tussen de kloosterlijk-kanonikale en de wereldlijk-kanonikale. Het resultaat was de ondergang van het door de stichter gedachte kloosterleven.

Aan hervormingspogingen heeft het niet ontbroken. Het zal wel aan de goede wil der hervormingsgezinden zijn toe te schrijven, dat men tegen het midden van de 13e eeuw een proef nam met een Benedictijnse abt: abt Conradus (1285-1268) [15]).

[15]) Bormans-Schoolmeesters, *Cartulaire de Saint-Lambert*, II, pp. 107-108, pauselijke bulle van 1257, gericht aan de abten van Gembloux en Rolduc der orde van St. Benedictus *(de Gemblaco et de Rodio sancti Benedicti ordinis abbates)*. In Hooidonk schijnt men later een soortgelijke proefneming te hebben gedaan, want in een bisschoppelijke oorkonde van 1309 wordt het als een Benedictijns klooster vermeld; vgl. A. Frenken in Bossche Bijdragen, 1947, blz. 11.

Maar blijvend beter werd de toestand daardoor niet; trouwens de Benedictijnse orde zelf was in schromelijk verval, vooral ter oorzake van het prebendenstelsel. Tegen het einde van de 13e eeuw ziet men in Rolduc en zijn dochterkloosters het prebendenstelsel vaster ingeburgerd dan ooit tevoren en is het gebruik gevestigd, dat de kloosterlingen van hun families zogenaamde *speelpenningen* ontvangen, die zij voor hun persoonlijk gerief mogen aanwenden. Dan al komt het voor, dat een prebende erfelijk is in een bepaalde familie: van de priester-vader op de priesterzoon! [16]).

Maar in het tweede kwartaal der 16e eeuw, als de Hervorming de ogen geopend heeft, begint ook in Rolduc de goede geest veld te winnen. Tegelijk worden pogingen gedaan om het verloren gegane gezag over hetgeen van de congregatie nog rest (Hooidonk, Sinnich en Marienthal) te herstellen, hetgeen tegenover de bisschoppelijke macht, zoals die versterkt en verjongd uit de Contrareformatie te voorschijn kwam, geen gemakkelijk werk was. Tenslotte gaat Hooidonk door de Hollandse overheersing toch nog ten gronde. Sinnich en Marienthal keerden onder het gezag van Rolduc terug, maar volgden het moederhuis niet blijvend in de geestelijke vernieuwing.

Omstreeks 1680 werd de geestelijke vernieuwing van Rolduc voltooid, zodat de abdij de laatste eeuw van haar bestaan nog op eervolle wijze heeft kunnen besluiten (in 1804 werd zij opgeheven). Maar het hoofd van een congregatie was Rolduc niet meer. De twee enige dochters, die het nog had: Sinnich en Marienthal, verkozen als wereldlijke kapittels van adellijke dames haar bestaan te eindigen. En Rolduc zelf had de statuten moeten aanvaarden van Sint Geertruid van Leuven, waardoor het was ingelijfd bij de toenmalige Zuid-Nederlandse congregatie van zwarte regulieren, die onder leiding van de Leuvense Sint Geertruid-abdij stond.

Dr P. C. BOEREN.

[16]) Nl. Oliverius van Remersdael (1287-1290) en zijn zoon Simon, beiden achtereenvolgens pastoor van Baelen; vgl. P. C. Boeren, *De oudste oorkonden der abdij Rolduc en de Annales Rodenses*, blz. 124.

Rolduc en Sint Oedenrode

In de twaalfde eeuw was het geslacht De Roovere, ook gezegd Van Stakenburg, een der machtigste geslachten van de Kempen. In Hilvarenbeek, in St. Oedenrode, in Lierop, in Deurne en in tal van andere plaatsen bezat het landerijen en heerlijkheden. Via de heren van Boeschot (onder Hilvarenbeek) stamde het van de oude graven van Peelland en zelf zette het later weer als nieuwe tak het geslacht der heren van Deurne af.

Het is de moeite waard, de banden van dit aloude geslacht van Stakenburg met de Limburgse abdij van Rolduc te onderzoeken. Het zal blijken, hoe Rolduc's dochterpriorij Hooidonk (onder Nederwetten) daarbij als schakel heeft dienst gedaan.

In 1244 had in de kloosterkerk van Hooidonk een merkwaardig H. Kruiswonder plaats in tegenwoordigheid van de H. Bonifacius, bisschop van Lausanne. Er vloeide bloed uit de daar bewaarde partikel van het H. Kruis. Een officieel document werd van het wonderbare gebeuren opgemaakt en door verschillende getuigen bevestigd. [1]) Een van die getuigen nu was heer Arnulf van Stakenburg.

Deze heer van Stakenburg was zo maar niet toevallig bij dit wonder tegenwoordig. De belangstelling voor de priorij Hooidonk was in de familie Stakenburg al een traditie geworden. Het is zelfs misschien niet te veel gezegd, als men Hooidonk een soort familiestichting van de Stakenburgs zou noemen. Niet lang geleden immers is door de scherpzinnigheid van een Brabants pastoor-geschiedvorser aan het licht gekomen, dat de Rolducse kanunnik Leo, die in 1146 de priorij Hooidonk begon, een telg was uit het geslacht Stakenburg. [2])

De Stakenburgs waren onder meerdere heren van Sint Oedenrode. Kanunnik Leo, de stichter van Hooidonk, was de eerste van zijn geslacht, die in Rolduc werd geprofest. Doch hij is niet de enige en laatste uit het huis St. Oedenrode geweest, die in Rolduc geloften deed volgens de regel der kanunniken van Sint Augustinus. Tegen of rond 1200 is namelijk ook nog een Theodericus, zoon van de heer van Sint Oedenrode, te Rolduc ingetreden. Dit is een feit, dat nog slechts weinige maanden bekend is en waarvan wij de kennis danken aan kanunnik Erens van de abdij Tongerloo, de uitgever van het voortreffelijke oorkondenboek dezer Norbertijnse stichting.

In gemeld oorkondenboek vindt men voor de eerste maal uitgegeven een oorkonde, die te dateren is kort na het jaar 1207 en handelt over het patronaat der kerk van Loon op Zand bij Tilburg, dat de heer van Sint Oedenrode en de abt van Tongerloo gezamenlijk te vergeven hadden. Giselbertus, de toenmalige heer van St. Oedenrode, had bij een voorhanden zijnde vacature het pastoorsambt van Loon op Zand vergeven aan een van zijn zoons, Theodericus, kanunnik in *Roda (cuidam filio suo Theoderico Rodensi canonico)*. De abt van Tongerloo hechtte bij gemelde oorkonde achteraf zijn goedkeuring aan deze vergeving. [3])

Als getuigen van deze acte worden genoemd: Alexander, Marsilius en andere kanunniken van *Roda (Alexander, Marsilius et alii Rodensis ecclesie canonici)*. In deze kanunnik Marsilius herkent men direct de latere abt van Rolduc van die naam (1222-1243). Ook een Alexander wordt in die tijd onder de kanunniken van Rolduc aangetroffen. De andere *(alii)* kanunniken van Roda, die als getuigen tegenwoordig waren, worden in de oorkonde alleen aangeduid met de beginletters van hun namen: G., H., F., T., A. Vijf kanunniken, wier namen met die letters beginnen, worden omstreeks 1207 werkelijk in Rolduc aangetroffen. Het is dus practisch zeker, dat hun confrater Theodericus, zoon van heer Giselbert van Sint Oedenrode, een kanunnik van Rolduc was.

De banden, vóór 1146 aangeknoopt tussen de heren van Stakenburg-Sint Oedenrode en Rolduc, blijken in de 13e eeuw nog zeer levendig te zijn geweest, zoals kan worden opmaakt uit de juist aangehaalde Tongerloose

---

[1]) R. Corten, *Rolduc in woord en beeld.* Maastricht 1904, blz. 59-61.

[2]) A. M. Frenken, *De voormalige priorij van Hooidonk,* in: Bossche Bijdragen, XIX (1947) 1-93.

[3]) A. Erens, *De oorkonden der abdij Tongerloo,* deel I (Tongerloo 1948), no. 57.

oorkonde van ca 1207 en uit het relaas van het Kruiswonder in Hooidonk van 1244. Zij geven als het ware een vrijbrief om ook betrekkingen tussen Rolduc en het kapittel van Sint Oedenrode te veronderstellen.

Volgens de gangbare voorstelling (die nog wel eens gecontroleerd diende te worden) zou het kapittel van Sint Oedenrode zijn gesticht in 1173. Guetzelo, kanunnik van *Roda*, die omstreeks 1170 een Leven van de Heilige Oda *(vita S. Odae)* schreef, kan dan moeilijk een kanunnik van Sint Oedenrode zijn geweest, maar moet dan eerder als een kanunnik van Rolduc worden beschouwd. Trouwens, Sint Oedenrode heette in die dagen nog *Eerschot* en krijgt pas in stukken van de 13e eeuw de naam *Roda*, die zo gemakkelijk tot verwarring met Rolduc aanleiding kan geven.

Als deze redenering juist is, zouden daaruit belangrijke conclusies zijn te trekken. In de eerste plaats, dat het Leven van St. Oda omstreeks 1170 in Rolduc zou zijn te boek gesteld. En vervolgens, dat de verering van St. Oda in St. Oedenrode zou zijn ingevoerd door Rolduc. En in de derde plaats zou er nog uit kunnen volgen, dat de kanunniken van Rolduc een rol hebben gespeeld bij de oprichting van het kapittel van St. Oedenrode. Misschien is het kapittel van St. Oedenrode een geestelijk kind van de abdij Rolduc.

Ik moet toegeven: dit alles is veronderstelling. En toen ik deze veronderstelling in 1944 voor de eerste maal uitte [4]), was zij nog niet meer dan dat. Maar de steen was er door aan het rollen gebracht. Van verschillende zijden kwam instemming. En wat belangrijker is: nieuwe argumenten werden inmiddels aangeboord.

Wat hierboven medegedeeld werd over een nieuw ontdekte kanunnik van Rolduc uit het huis Stakenburg-Sint Oedenrode mag als een welkome bevestiging van mijn veronderstelling heten. Maar er is meer, dat steun brengt. Enkele geschiedschrijvers uit het begin van de twaalfde eeuw, Sigebertus van Gembloux, en Lambertus Parvus, berichten, dat in het jaar 1103 Otbertus, bisschop van Luik, het lichaam van de heilige Oda van Amay liet verheffen en overbrengen naar de kerk van *Roda*. Met dit *Roda* kan natuurlijk niet Sint Oedenrode bedoeld zijn, dat nog gesticht moest worden. Maar wat dan wel? Het meest voor de hand ligt, te denken aan de kerk van Kerkrade *(Roda)*, die al lang vóór 1103 bestond, ofwel aan de abdijkerk van Rolduc zelf, waarvan de grondslagen in 1104 werden gelegd. Het verschil van één jaar behoeft niet te wegen, het kan een gevolg van het gebruik van een bepaalde jaarstijl zijn. Ten andere blijft het mogelijk, dat het lichaam der heilige werkelijk in de kerk van Kerkrade werd ondergebracht, die nauw met de abdij van Rolduc was verbonden, ofwel dat het na enige tijd van die kerk naar de abdijkerk werd overgebracht. Hierbij zou dan mooi aansluiten, dat kanunnik Guetzelo omstreeks 1170 in Rolduc het Leven van de heilige schreef.

Het geheel ziet er zo waarschijnlijk uit, dat Dom Lejeune van de pas herstelde abdij Egmond al de uiterste conclusie heeft menen te mogen trekken en onlangs heeft geschreven, dat de H. Oda niet in Sint Oedenrode, maar in Rolduc moet worden gelocaliseerd [5]). Sint Oda zou dus niet een Noord-Brabantse, maar een Zuid-Limburgse heilige zijn. Rolduc zou haar verering aan Eerschot hebben doorgegeven, tegelijk met haar heilige overblijfselen en haar levensbeschrijving. Eerschot zou zodoende een tweede *Roda* zijn geworden, een loot van het Limburgse *Roda*, ter onderscheiding waarvan men het later het *Roda* van St. Oda (*Roda S. Odae*) ging noemen.

Bij haar grote aantrekkelijkheid heeft deze constructie toch ook grote bezwaren, die voorlopig nog niet ontzenuwd zijn. Het eerste bezwaar is wel gelegen in het feit, dat van bijzondere verering van St. Oda in Rolduc of Kerkrade verder niets meer te bemerken valt. Een ander bezwaar biedt de overlevering, die twee heilige Oda's onderscheidt: een Oda van St. Oedenrode en een Oda van Amay (in het Luikse). En juist over Oda van Amay handelen de boven aangehaalde mededelingen van Sigebert van Gembloux en van Lambertus Parvus.

Nu is het bezwaar van die overlevering niet onoverkomelijk. Zelfs als die overlevering gelijk mocht hebben, blijft nog het feit, dat ge-

[4]) P. C. Boeren, *Rodensia*, III (Maastricht 1944), 103-105.

[5]) Dom M. Lejeune O.S.B., in: *Met de heiligen het jaar rond*, III (Bussum 1949) 353.

loofwaardige geschiedschrijvers uit het begin der 12e eeuw een H. Oda in verband brengen met *Roda*, met een kerk derhalve waarmede zeker niet die van St. Oedenrode, maar eerder die van Kerkrade of Rolduc bedoeld kan zijn. Maar het is niet zeker, dat de overlevering gelijk heeft met haar onderscheiding van twee Oda's.

De vraag, of wellicht Oda van Amay en Oda van St. Oedenrode een en dezelfde persoon zijn, is vaak door ernstige lieden opgeworpen en op het ogenblik vormt zij weer het voorwerp van ernstig onderzoek. Een medewerker der Bollandisten houdt er zich mede bezig. Wat de uitslag van zijn onderzoek zal zijn, is nog niet bekend, maar de geleerde schrijver heeft ons alvast een voorproefje willen geven door de mededeling, dat die uitslag zeer verrassend zal zijn [6]).

Het wachten is dus op de uitslag van de aangekondigde studie. Intussen zal men goed doen, zoveel mogelijk alle oude betrekkingen tussen Rolduc en Noord-Brabant uit te pluizen. En die zijn er zeker meer geweest dan wij thans kunnen vermoeden. Rolduc heeft niet voor niets in Noord-Brabant twee dochterstichtingen gehad: een zeer korststondige: Berne, en een blijvende: Hooidonk. Aan de innige relaties, die het oudste Rolduc had met de heren van Stakenburg-Sint Oedenrode, zal na het lezen van deze regelen niemand meer twijfelen. Een aanwijzing in dezelfde richting geeft een bepaalde „trek" in de kloosterroepingen: het was niet ongewoon, dat zonen van de Meijerij intraden in een klooster of kapittel uit de omgeving van Rolduc; evenmin het omgekeerde, dat Zuid-Limburgers en andere Zuid-Oost-Nederlanders kloosterling of kanunnik werden in de Bossche Meierij. Een paar van dergelijke voorbeelden mogen hier worden gegeven.

In de eerste helft der 14e eeuw was een zekere *Conradus Johannis de Rode* uit Aken kanunnik der priorij Hooidonk. Op 12 Maart 1343 verkreeg hij van de paus een exspectantie op een canonicaat met prebende in de abdij van Rolduc [7]). Bedoelde Conradus was een zoon van Johannes de Rode en een neef van de Akense dingman en raadslid Franco de Rode (1322-1342) [8]). Zijn geslacht droeg de familienaam *Van der Linden*. De toenaam duidt op de herkomst van dit geslacht uit het gebied van Rolduc. Zeker is voor Conradus Rolduc het doorgangshuis naar Hooidonk geworden.

Het Lieve Vrouwe-Kapittel van Aken telde in de 13e eeuw onder zijn leden een kanunnik *Henricus dictus Knode*, die in 1283 overleed [9]). In hem zal men wel een lid mogen zien van het patricische geslacht *Knode* (ook wel geschreven *Kenode)*, dat in die tijd in 's Hertogenbosch een grote rol speelde. De weg naar Aken kan voor hem over Rolduc zijn gegaan, niet alleen omdat het Akense kapittel en Rolduc innige relaties met elkaar onderhielden, maar ook omdat wellicht een lid van het zelfde geslacht kanunnik van Rolduc is geweest.

Een Gozewijn, zoon van wijlen Wellinus Knode uit 's Hertogenbosch, wordt in twee acten van 27 Augustus 1282 kanunnik van *Roda* genoemd [10]). Kanunnik Erens, de uitgever van deze acten, ziet in hem een kanunnik van Rolduc. Terecht of ten onrechte? Ik durf het niet uitmaken.

Tenslotte is onder de kanunniken van het Akense Mariakapittel nog te vermelden een Theodoricus de Roovere, overleden in 1230 [11]). Met bijzonder genoegen laat ik hem de rij sluiten, omdat hij een zoon was van Edmond de Roovere-Stakenburg, heer van Sint Oedenrode. Nog eens dus Sint Oedenrode in verband gebracht met Rolduc en omgeving!

Dr. P. C. BOEREN.

---

[6]) Maurice Coens in: Analecta Bollandiana, 65 (1947) note 5.

[7]) U. Berlière, *Suppliques de Clément VI*, no. 336. U. Berlière, *Lettres de Clément VI*, no. 792. Bei le werken zijn uitgegeven in de *Analecta Vaticano-Belgica*.

[8]) Men zie de registers op A. Huyskens, *Regesten der Reichsstadt Aachen*, II (Koeln 1937).

[9]) Chr. Quix, *Necrologium B. Mariae Virginis Aquensis*, 9. 19.

[10]) A. Erens, *De oorkonden der abdij Tongerloo*, I, nos. 234 en 235. Vroegere Brabantse geschiedschrijvers als Aug. Sassen, Nrd.-Brabants Jaarboekje, 1892, blz. 753 en Th. I. Welvaarts, *Arendonck*, blz. 18 en dez., *Bladel*, blz. 19, 157 hadden in deze Gozewijn Knode een kanunnik van Sint Oedenrode gezien.

[11]) Baron de Herckenrode, *Nobiliaire des Pays-Bas*, I, 324.

Inhoud

In memoriam Dr R. A. H. Huysmans (Drs V. H.) 3
Kroniek (1950—1951) 5

Jaarverslagen:

Mariacongregaties 19
Missievereniging „Rolduc" 20
Jeugdconferentie „H. Joannes Bosco" 23
Academie „St. Augustinus" 25
Academie „Alberdingk Thijm" 27
Heemclub „Maasland" 28

Muziek, toneel en film:

Het Muziekleven op Rolduc (R. S.) 30
Offensief verwacht 34
Tien kleine Negertjes (W. Engelen) 37
Cenodoxus (Fr. Heggen) 38

Sport en Spel:

Voetbal 41
Tennisclub R.T.C. 43
Hockeyclub „Unitas" 44
Handboogschutterij 44

Lerarencorps 45
Leerlingen 46
Prijsuitdeling 53
Personalia 63

In Memoriam

Drs. J. Steinhardt (Dr J. P. Boosten) 65
Emile Erens (J. E.) 66

Jubilea:

Een Gouden Jubileum 68
Bij een Veertigjarig Jubileum 70
Mijnheer Pop 25 Jaar Priester (G. J.) 71

Sociale Zondag (Rect. J. Joosten) 74
Interview met mijzelf (Kronon) 76
De Congregatie van Rolduc (Dr P. C. Boeren) 78
Rolduc en Sint Oedenrode (Dr P. C. Boeren) 84

Platen

Dr R. A. H. Huysmans 3
Kampkiekjes 6
R. D. Th. Thijssen 6
De Sterre der Zee op Rolduc 7-8-9
Dr J. L. H. J. B. Nagant 9
Winter 10
IJsvermaak 11
Sneeuw 11
De Serno 12
Z. Exc. Min. Ir L. A. H. Peters 13
Th. J. L. Stals 14
Dr A. J. H. Thijwissen 15
Mr J. M. G. F. Wintermans 16
Presidentsfeest 17
Jour des jeux 18
Onze Harmonie 31
Offensief verwacht 35
Cenodoxus 38-39
Rolduc's elftal 42
Tennisclub R.T.C. 43
Philosophie Supérieure 46
VI Gymnasium 47
Drs J. Steinhardt 65
Emile Erens 66
Jubileum Pierre Zeyen 68
J. Eck 70

Voetbal

In het sportleven op Rolduc neemt het voetballen een zeer voorname plaats in. Weliswaar worden ook andere takken van sport, zoals tennis, pingpong en hockey vrij constant beoefend, maar geen hiervan kan zich ook maar enigszins in populariteit meten met het voetballen.

Des te meer is het daarom te betreuren, dat ook de belangstelling voor het voetballen beperkt blijft tot een proportioneel kleine groep. De grote massa is meestal vrij apathisch en slechts enkele malen dringt het vuur ook tot hen door, zoals b.v. in de bekerwedstrijden van de eerste klas en in sommige wedstrijden van het Rolducs Elftal.

Het voetballen leed ook dit jaar weer aan zijn oude euvel, gebrek aan techniek, wat wel voor een groot deel te wijten is aan het ontbreken van een trainer, want al werd er ook af en toe serieus getraind, de resultaten hiervan waren toch vrij miniem, omdat dit niet het hele jaar door gebeurde en vooral omdat een vaste leiding hierbij ontbrak. Een goede trainer zou met dezelfde krachten zeker veel meer hebben kunnen bereiken.

ROLDUCS ELFTAL.

Over de resultaten van het Rolducs Elftal mogen we in het algemeen zeker wel tevreden zijn. Er werden zeven wedstrijden gespeeld tegen clubs van buiten, de Intercollegiale uitgezonderd, en hiervan werden er vijf gewonnen en slechts twee verloren. Het mag dan waar zijn, dat hierbij enige zeer zwakke tegenstanders waren, maar hiertegenover staat dat b.v. van Chèvremont, dat zeker niet te onderschatten valt, gewonnen werd, zowel te Rolduc als te Chèvremont, alle revanche-plannen ten spijt.

Gespeelde wedstrijden:

Rolducs Elftal	—Middenstand Kerkrade	9—1
,, ,,	—Kerkrade 2	1—3
,, ,,	—H.B.S. Heerlen	1—2
,, ,,	—H.B.S. Kerkrade	4—3
,, ,,	—Chèvremont 2	4—3
,, ,,	—H.B.S. Hoensbroek	5—0
Chèvremont 2	—Rolducs Elftal	2—3

INTERCOLLEGIALE TE ROERMOND.

De wedstrijden van dit jaar hadden niet zo'n spannend verloop als die van het vorig jaar. Onze verwachtingen aangaande de prestaties van onze jongens waren, gezien de successen van de laatste oefenwedstrijden, vrij hoog gespannen. Het viel dan ook tegen, dat ze in de eerste wedstrijd tegen Roermond hun goede vorm hopeloos kwijt bleken te zijn. De oorzaak hiervan is vrij raadselachtig. Lag het misschien aan het vreemde terrein, of misten ze de morele injecties van hun toeschouwers? Waarschijnlijk werkten beide factoren mede, al zal de laatste zeker het zwaarste hebben gewogen. Het is echter ten zeerste te appreciëren, dat ze zich ondanks het ontmoedigende begin in de tweede wedstrijd volledig herstelden, zodat ze toch nog door een overwinning op Sittard, de derde plaats konden bemachtigen.

Uitslag wedstrijden.

Weert—Sittard	3—2
Rolduc—Sittard	2—1
Roermond—Weert	3—1
Roermond—Rolduc	3—2

COMPETITIE EERSTE KLAS.

Minor en Pantarhei werden dit jaar gezien als candidaten voor het kampioenschap, omdat Sparta, de kampioen van het vorig jaar, verschillende van zijn beste spelers moest missen. Het bleek echter al spoedig, dat Minor de beste papieren had. Pantarhei kon er nog enige tijd de spanning in houden, maar Minor maakte aan alle twijfel een einde door ook z'n tweede wedstrijd van Pantarhei te winnen.

Uitslag wedstrijden.

Minor—Sparta	4—1
Minor—Pantarhei	4—1
Pantarhei—Sparta	4—3
Minor—Sparta	1—0
Pantarhei—Minor	2—3

ROLDUC'S ELFTAL.

BEKERWEDSTRIJDEN EERSTE KLAS.

Al waren de bekerwedstrijden niet zo spannend als het vorig jaar, toch staken ze zowel wat betreft het spel als het enthousiasme, ver uit boven de competitiewedstrijden. De beker schijnt grotere aantrekkelijkheid te hebben dan het kampioenschap. Hij werd gewonnen door Pantarhei, dat het meest enthousiast speelde en dat de beste supporters had, al is hier ook zeker een woord van lof op zijn plaats voor Sparta, dat het wel niet kon brengen tot een overwinning, maar dat in beide wedstrijden streed tot de laatste minuut, en dat zeker een veel belangrijker rol zou gespeeld hebben in de strijd om de beker, als het een beetje meer geluk had gehad. Minor, dat waarschijnlijk te zeer verzekerd was van zichzelf en dat het daarom wat al te licht opvatte, stelde, gezien het feit, dat het het kampioenschap ongeslagen veroverde, teleur.

Uitslag wedstrijden.

Minor—Sparta	5—4
Pantarhei—Sparta	3—2
Pantarhei—Minor	3—1

Tennisclub R.T.C.

Voorzitter: Marcel van der Heyden.
Secretaris: Piet Janssen.
Materiaal: Winand Wijnen, Piet Tunissen.
Moderator: R. D. P. Slangen.

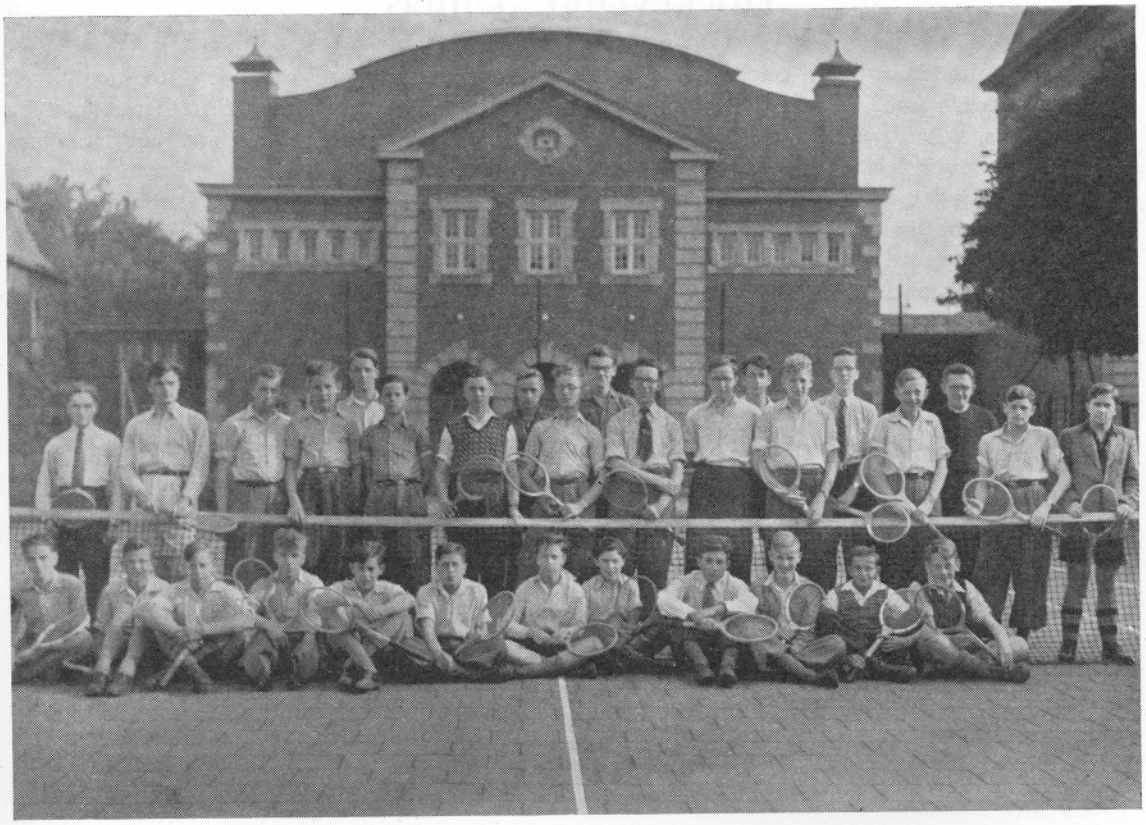

TENNISCLUB R.T.C.

Het is een goede gewoonte aan 't einde van een verenigingsjaar in de vorm van een verslag de prestaties te overzien. Dit jaar is verlopen zonder dat er opmerkelijke dingen gebeurd zijn.

We hadden de beschikking over twee banen, de z.g. „tegel-baan" en de baan bij het gymnastieklokaal, die verleden jaar hersteld is. Ons ledenaantal was behoorlijk, juist zó, dat ieder in theorie minstens één wekelijkse

beurt gegeven kon worden. In practijk was echter de regen dikwijls een grote spelbreker. Vooral in 't eerste en tweede trimester. Bovendien was er in die tijd weinig animo om van 't goede weer te profiteren, te bespeuren. De zomermaanden vormden weer als gewoonlijk de tijd voor de tennissport. De jaarlijkse competitie begon. 't Bestuur gaf om velerlei redenen de voorkeur aan een competitie dubbelspel. De leden werden ingedeeld in drie groepen, al naargelang hun capaciteiten.

In tegenstelling met het vorig jaar werden de wedstrijden gespeeld op de baan bij de aula. Gewoonte is, dat de uitslag hiervan in dit verslag vermeld wordt, maar aangezien de kampioenen nog niet bekend zijn, moet ik hiervan afzien.

Enkele jaren geleden is 't bestuur er toe overgegaan, 't geld van een schenking te besteden voor het aanschaffen van rackets, om aldus ook jongens, die zelf geen racket bezitten, in de gelegenheid te stellen voor een zo laag mogelijke vergoeding te laten tennissen. Dit besluit mag zeker geslaagd genoemd worden. De club beschikt op 't ogenblik over zeven rackets. De toestand hiervan is over het algemeen nog goed. Doch men zal er langzaam toe moeten overgaan de meest versletene te vervangen. Als onze financiële toestand zo blijft als hij nu is, zal dit wel gaan. Maar we mogen de leden, die een racket huren wel dringend vragen, zo voorzichtig mogelijk hiermee om te gaan.

Over het algemeen mogen we wel zeggen, dat dit jaar er zijn mocht en dat aan het doel, de leden zorgeloze recreaties te bieden, beantwoord werd.

De Secretaris.

Hockeyclub „Unitas"

Ofschoon het jaar nogal ongunstig begon door het verlies van verscheidene van onze beste spelers, wist de club in de beginperiode haar hoofd boven water te houden. Daarbij kwamen de ieder jaar weer terugkerende moeilijkheden op financieel gebied. Toch werd er gedurende het tweede trimester druk gespeeld en geslagen door de leerlingen van de lagere klassen. De heren van de hogere klassen waren op een enkele na wegens al te drukke bezigheden verhinderd te komen.

Het derde trimester heeft het hockeyen meer in de belangstelling van het Rolducse publiek gebracht, dank zij een match tegen Sittard (1—2) en tegen het St. Bernardinuscollege uit Heerlen (0—0). Hiermee kon Rolduc zien, dat hockey ook een aardige sport is, die op een kostschool als Rolduc zeker haar bestaansrecht heeft.

K. L.

Handboogschutterij

De handboogschutterij is er weer. Eigenlijk heeft ze niet opgehouden te bestaan. Leden waren er ook verleden jaar, doch het was onmogelijk deze mooie sport te beoefenen door gebrek aan materiaal, een euvel waarmede de sportverenigingen te Rolduc nogal te kampen hebben. Dat wil niet zeggen, dat er nu wel voldoende bogen en pijlen ter beschikking staan. Bij de opening van het schietseizoen waren een boog en een pijl aanwezig. Voor de meer dan twintig leden was dit aantal juist voldoende, aangezien er slechts in een richting geschoten wordt en zodoende slechts een pijl en een boog tegelijk gebruikt kunnen worden.

Toch hopen wij, dat de leden volhouden, ondanks het feit dat hun geduld nogal op de proef gesteld wordt. Ons ideaal is: het volgend jaar te beginnen met twee pijlen en twee bogen!